

د افغانستان بانک

بولتن اقتصادی و احصائیوی

بولتن سالانه سال مالی ۱۳۹۷

د افغانستان بانک

بولتن اقتصادی

و احصائیوی

بولتن سالانه سال مالی ۱۳۹۷

آمریت عمومی سیاست پولی

ابن سینا وات

کابل - افغانستان

شماره تماس: ۲۱۰۴۱۴۶-۲۰-۹۳+

وبسایت: www.dab.gov.af

ایمیل آدرس: info@dab.gov.af

حق چاپ محفوظ است

حق چاپ مطالب منتشره این بولتن محفوظ بوده، اما نقل قول و چاپ مجدد آن صورت گرفته می تواند.
برای چاپ مجدد تصدیق نامه و کاپی بولتن یک امر ضروری پنداشته می شود.

یادداشت:

سال مالی افغانستان از سال ۲۰۱۲ (۱۳۹۱) بدینسو تغییر یافته است. سال مالی جدید هر سال از ۲۱ دسمبر مصادف به اول ماه جدی، آغاز می گردد. این بولتن تغییرات اقتصادی و احصائیوی سال مالی ۱۳۹۷ (از ۲۱ دسمبر ۲۰۱۷ الی ۲۰ دسمبر ۲۰۱۸) افغانستان، منطقه و جهان را مورد بحث و ارزیابی قرار میدهد.

فهرست مطالب

۱		خلاص موضوع
۵		۱. وضعیت اقتصادی جهان
۶		۱.۱ اقتصاد کشور های انکشاف یافته
۶		۱.۱.۱ اقتصاد ایالات متحده امریکا
۶		۲.۱.۱ اقتصاد بریتانیا
۷		۳.۱.۱ اقتصاد آلمان
۷		۲.۱ اقتصاد کشورهای رو به انکشاف
۷		۱.۲.۱ اقتصاد چین
۸		۲.۲.۱ اقتصاد هندوستان
۹		۳.۲.۱ اقتصاد ترکیه
۱۳		۲. چگونگی تغییرات در بازار پول و سرمایه افغانستان
۱۳		۱.۲ برنامه پولی
۱۴		۲.۲ حجم نقدینگی
۱۶		۳.۲ ذخایر خالص بین المللی
۱۶		۴.۲ بازار مبادله ارز
۱۷		۵.۲ عملیات بازار آزاد و وضعیت نقدینگی
۱۷		۱.۵.۲ لایام ارز
۱۸		۲.۵.۲ لایام اوراق سرمایوی
۱۹		۳.۵.۲ ذخایر اجباری و اضافی
۲۳		۳. روند و دورنمای تورم
۲۴		۱.۳ قیمت مواد مصرفی در افغانستان
۳۳		۴. چگونگی تغییرات سکتور خارجی
۳۳		۱.۴ بیلانس تادیات
۳۳		۱.۱.۴ بیلانس حساب جاری
۳۴		۲.۱.۴ حساب سرمایه
۳۴		۳.۱.۴ حساب مالی
۳۵		۲.۴ مال التجاره

۳۶		۳.۴ طرف تجاری
۳۶		۴.۴ ترکیب تجارت
۳۸		۱.۴.۴ ترکیب واردات
۳۹		۲.۴.۴ ترکیب صادرات
۴۰		۵.۴ بدهی های خارجی
۴۲		۶.۴ ذخایر خالص بین المللی

۵. چگونگی تغییرات در سکتور مالیاتی

۵۰		۱.۵ نرخ اجرای بودجه
۵۰		۲.۵ بودجه اصلی (کسر و مازاد)
۵۱		۳.۵ جمع آوری عواید
۵۲		۱.۳.۵ عواید داخلی
۵۲		۲.۳.۵ عواید غیر مالیاتی
۵۳		۵.۴ کمک های مالی کشورهای کمک رسان
۵۴		۵.۵ مصارف

۶. چگونگی عملکرد نظام بانکی

۵۸		۱.۶ دارایی های نظام بانکی
۵۹		۱.۱.۶ قروض ناخالص
۵۹		۲.۱.۶ ذخایر جبران خساره
۶۰		۳.۱.۶ توزیع قروض
۶۲		۲.۶ صنف بندی قروض
۶۲		۱.۲.۶ قروض صعب الحصول
۶۳		۲.۲.۶ قروض معکوساً صنف بندی شده
۶۳		۳.۲.۶ قروض در کتگوری تحت نظر
۶۳		۴.۲.۶ قروض در کتگوری خساره
۶۴		۵.۲.۶ سرمایه گذاری
۶۴		۶.۲.۶ پول نقد در خزانه و طلبات بالای د افغانستان بانک
۶۴		۳.۶ بدهی ها
۶۵		۱.۳.۶ امانات

۶۶	 ۲.۳.۶ روند قرضه گیری
۶۶	 ۴.۶ نقدینگی
۶۶	 ۵.۶ سرمایه
۶۷	 ۶.۶ فایده نظام بانکی
۶۹	 ۷.۶ خطر مبادله ارز
۶۹	 ۸.۶ خطر نرخ تکتانه

گراف ها:

- گراف ۱.۱: اقتصاد های توسعه یافته، در حال ظهور و رو به انکشاف و رشد تولید ناخالص داخلی جهان ۵
- گراف ۲.۱: میزان رشد تولیدات ناخالص داخلی ایالات متحده امریکا از سال ۲۰۱۶ الی ۲۰۱۸ میلادی ۶
- گراف ۳.۱: شاخص قیم مصرفی ایالات متحده امریکا (فیصدی تغییرات) ۶
- گراف ۴.۱: نرخ رشد تولیدات ناخالص داخلی بریتانیا ۶
- گراف ۵.۱: نرخ رشد تولیدات ناخالص داخلی آلمان از سال ۲۰۱۵ الی ۲۰۱۸ میلادی ۷
- گراف ۶.۱: نرخ رشد تولیدات ناخالص داخلی چین از سال ۲۰۱۵ الی ۲۰۱۸ میلادی ۷
- گراف ۷.۱: سهم سکتور های تولیدات ناخالص داخلی چین ۸
- گراف ۸.۱: نرخ رشد سالانه تولیدات ناخالص داخلی هند ۹
- گراف ۹.۱: نرخ رشد تولیدات ناخالص داخلی ترکیه از سال ۲۰۱۵ الی ۲۰۱۸ میلادی ۱۰
- گراف ۱۰.۱: شاخص قیم مصرفی ترکیه از ماه جنوری الی دسمبر ۲۰۱۸ میلادی ۱۰
- گراف ۱.۲: پایه پولی برای سال ۲۰۱۸ میلادی ۱۴
- گراف ۲.۲: پول در دوران برای سال ۲۰۱۸ میلادی ۱۴
- گراف ۳.۲: دارایی های خالص خارجی، دارایی های خالص داخلی و پول به مفهوم وسیع ۱۵
- گراف ۴.۲: پول در دوران، امانات جاری و شبه پول منحیث سهم پول به مفهوم وسیع ۱۵
- گراف ۵.۲: هدف تعیین شده و مبلغ حقیقی ذخایر خالص بین المللی به میلیون دالر امریکایی طی سال ۲۰۱۸ میلادی ۱۶
- گراف ۶.۲: اوسط نرخ مبادله روزمره افغانی در برابر دالر امریکایی طی سال ۲۰۱۸ میلادی ۱۶
- گراف ۷.۲: اوسط نرخ مبادله روزمره افغانی در برابر پوند انگلیسی و یورو طی سال ۲۰۱۸ میلادی ۱۶
- گراف ۸.۲: اوسط نرخ مبادله روزمره افغانی در برابر روپیه هندی و روپیه پاکستانی طی سال ۲۰۱۸ میلادی ۱۷
- گراف ۹.۲: اوسط نرخ مبادله روزمره افغانی در برابر تومان ایرانی طی سال ۲۰۱۸ میلادی ۱۷
- گراف ۱۰.۲: مبلغ مورد تقاضا و اعطا شده دالر امریکایی طی سال ۲۰۱۸ میلادی ۱۷
- گراف ۱۱.۲: مبلغ تصفیه ناشده اوراق سرمایوی طی سال ۲۰۱۸ میلادی ۱۸
- گراف ۱۲.۲: مبلغ مورد تقاضا و اعطا شده اوراق سرمایوی ۷ روزه ۱۸
- گراف ۱۳.۲: مبلغ مورد تقاضا و اعطا شده اوراق سرمایوی ۲۸ روزه ۱۹
- گراف ۱۴.۲: مبلغ مورد تقاضا و اعطا شده اوراق سرمایوی ۹۱ روزه ۱۹
- گراف ۱۵.۲: مبلغ مورد تقاضا و اعطا شده اوراق سرمایوی ۱۸۲ روزه ۱۹
- گراف ۳.۱: انفلاسیون عمومی ملی (سال به سال) ۲۰۱۸ میلادی ۲۶
- گراف ۲.۳: روش اوسط یابی (سال به سال) ۲۶
- گراف ۳.۳: اوسط انفلاسیون ربعوار عمومی ملی (سال به سال) ۲۶
- گراف ۴.۳: اوسط انفلاسیون سالانه کابل، ۲۰۰۴ الی ۲۰۱۸ میلادی ۲۹

۲۹	گراف ۵.۳: انفلاسیون عمومی کابل، ۲۰۰۴ الی ۲۰۱۸ میلادی
۳۴	گراف ۱.۴: بیلانس حساب جاری (به میلیون دالر امریکایی)
۳۵	گراف ۲.۴: حساب مالی و سرمایه (به میلیون دالر امریکایی)
۳۵	گراف ۳.۴: جریان‌ات داخلی سرمایه گذاری مستقیم خارجی افغانستان (به میلیون دالر امریکایی)
۳۶	گراف ۴.۴: عملکرد تجارت و بیلانس تجاری
۳۷	گراف ۵.۴: طرف صادرات (سهم فیصدی) طی سال ۲۰۱۸ میلادی
۳۷	گراف ۶.۴: طرف صادرات (سهم فیصدی) طی سال ۲۰۱۷ میلادی
۳۸	گراف ۷.۴: طرف واردات (سهم فیصدی) طی سال ۲۰۱۸ میلادی
۳۸	گراف ۸.۴: طرف واردات (سهم فیصدی) طی سال ۲۰۱۷ میلادی
۳۹	گراف ۹.۴: ترکیب واردات (سهم فیصدی) طی سال ۲۰۱۸ میلادی
۳۹	گراف ۱۰.۴: ترکیب واردات (سهم فیصدی) طی سال ۲۰۱۷ میلادی
۴۰	گراف ۱۱.۴: ترکیب صادرات (سهم فیصدی) طی سال ۲۰۱۸ میلادی
۴۰	گراف ۱۲.۴: ترکیب صادرات (سهم فیصدی) طی سال ۲۰۱۷ میلادی
۴۱	گراف ۴.۱۳: مقایسه بدهی خارجی برای سال‌های ۲۰۱۷-۲۰۱۸ میلادی (به میلیون دالر امریکایی)
۴۲	گراف ۱۴.۴: ذخایر خالص بین‌المللی از سال ۲۰۱۴ الی ۲۰۱۸ (به میلیون دالر امریکایی)
۴۹	گراف ۱.۵: مقایسه مجموع عواید، مصارف، بودجه و کمک‌ها طی سال ۲۰۱۷ الی ۲۰۱۸ میلادی
۵۰	گراف ۲.۵: مقایسه مجموع بودجه طی سال‌های ۲۰۱۷-۲۰۱۸ میلادی
۵۰	گراف ۳.۵: مقایسه نرخ اجرای بودجه عملیاتی و انکشافی طی سال‌های ۲۰۱۷-۲۰۱۸ میلادی
۵۱	گراف ۴.۵: کسر و مازاد بودجه اصلی (به شمول کمک‌ها و بجز از کمک‌های تمویل کنندگان)
۵۱	گراف ۵.۵: سهم مجموع عواید طی سال‌های ۲۰۱۷-۲۰۱۸ میلادی
۵۱	گراف ۶.۵: سهم مجموع عواید داخلی طی سال ۲۰۱۸ میلادی
۵۲	گراف ۷.۵: مقایسه مجموع عواید داخلی طی سال‌های ۲۰۱۷-۲۰۱۸ میلادی
۵۲	گراف ۸.۵: عواید عمده داخلی طی سال ۲۰۱۸ میلادی
۵۳	گراف ۹.۵: مقایسه اجزای عمده مجموع عواید غیر مالیاتی طی سال‌های ۲۰۱۷-۲۰۱۸ میلادی
۵۳	گراف ۱۰.۵: تحلیل مجموع کمک‌های سالانه طی سال‌های ۲۰۱۷-۲۰۱۸ میلادی
۵۳	گراف ۱۱.۵: اجزای کمک‌های مالی تمویل کنندگان طی سال ۲۰۱۸ میلادی
۵۴	گراف ۱۲.۵: مقایسه سهم کمک‌های مالی تمویل کنندگان طی سال ۲۰۱۸ میلادی
۵۴	گراف ۱۳.۵: مقایسه مجموع مصارف طی سال‌های ۲۰۱۷ و ۲۰۱۸ میلادی
۵۸	گراف ۱.۶: سهم مجموع دارایی‌ها میان بانک‌ها
۵۹	گراف ۲.۶: سهم پورتفولیوی قروض ناخالص میان بانک‌ها

۶۲	گراف ۳.۶: کیفیت پورتفولیوی قرضه
۶۴	گراف ۴.۶: سهم طلبات بین‌البانکی میان بانک‌ها
۶۴	گراف ۵.۶: سهم بدهی‌ها میان بانک‌ها
۶۵	گراف ۶.۶: امانات افغانی
۶۵	گراف ۷.۶: ترکیب اسعاری امانات
۶۶	گراف ۸.۶: سطح امانات میان بانک‌ها
۶۶	گراف ۹.۶: تفکیک امانات
۶۸	گراف ۱۰.۶: نافعیت سکتور بانکی
۶۸	گراف ۱۱.۶: برگشت بر سرمایه و برگشت بر دارایی نظام بانکی
۶۹	گراف ۱۲.۶: سطح تکتانه خالص نهایی

جداول:

۱۵	جدول ۱.۲: حجم پولی طی سال ۲۰۱۸ میلادی
۲۷	جدول ۱.۳: انفلاسیون عمومی ملی طی سال ۲۰۱۸ میلادی
۳۰	جدول ۲.۳: انفلاسیون عمومی کابل طی سال ۲۰۱۸ میلادی
۴۳	جدول ۱.۴: بیلانس تادیات افغانستان طی سال ۲۰۱۸ میلادی (به میلیون دالر امریکایی)
۴۴	جدول ۲.۴: مال التجاره طی سال ۲۰۱۸ (به میلیون دالر امریکایی)
۴۴	جدول ۳.۴: شرکای تجاری خارجی طی سال ۲۰۱۸ (به میلیون دالر امریکایی)
۴۵	جدول ۴.۴: شرکای تجاری خارجی برای سال ۲۰۱۸ (به میلیون دالر امریکایی)
۴۵	جدول ۵.۴: بدهی خارجی طی سال ۲۰۱۸ میلادی
۴۶	جدول ۶.۴: ذخایر خالص بین المللی طی سال ۲۰۱۸ میلادی (به میلیون دالر امریکایی)
۵۹	جدول ۱.۶: ترکیب دارایی ها و بدهی ها
۶۱	جدول ۲.۶: توزیع قروض بر اساس سکتور ها از ماه دسمبر ۲۰۱۴ الی دسمبر ۲۰۱۸ میلادی
۶۷	جدول ۳.۶: مهمترین شاخص های استحکام مالی نظام بانکی
۶۸	جدول ۴.۶: جدول نفع/ضرر

پیام سرپرست ریاست کل د افغانستان بانک

حمایت از آسیب پذیرترین قشر جامعه، هدف سیاست ها و عملکردهای د افغانستان بانک است. این امر از طریق تطبیق مؤثر و سالم سیاست پولی صورت می گیرد، سیاستی که بر هدف اصلی بانک (ثبات قیم) متمرکز است.

خلاص موضوع:

رشد اقتصادی جهان طی سال ۲۰۱۸ میلادی در اثر کاهش تولید و فعالیت های تجارتي، دچار کاهش بوده است. هرچند، مذاکرات میان اقتصاد های بزرگ جریان دارد، اما اختلافات تجارتي هنوز هم پا برجاست. این اختلافات توأم با نگرانی در رابطه با پیش بینی کاهش رشد اقتصادی جهان، تمایل سرمایه گذاران را متأثر ساخته و در کاهش قیم سهام جهانی نقش داشته است. افزایش بهای دالر، سطوح بلند عدم ثبات بازار مالی و حق بیمه خطر سرمایه باعث افزایش خروج سرمایه و فشارهای ارزی در بعضی از بازارهای در حال ظهور و اقتصادهای رو به انکشاف شده است که بعضی از کشورهای آسیب پذیر با فشارهای بزرگ مالی مواجه می باشند. طبق پیش بینی ها، رشد جهانی در سال ۲۰۱۹ میلادی در مقایسه با ۳ درصد کاهش سال ۲۰۱۸ میلادی، به ۲.۹ درصد تنزیل خواهد یافت.

فعالیت اقتصادی در اقتصادهای پیشرفته با نوسانات مواجه بوده است. در کشور های اروپایی فعالیت اقتصادی بنا بر کاهش مداوم صادرات خالص از آنچه که قبلاً توقع میرفت، ضعیف تر بوده است.

هنگامی که تعداد از کشورها با کسر بلند حساب جاری فشارهای قابل توجه بازارهای مالی و موانع چشمگیری را تجربه می کردند، بازارهای در حال ظهور و کشور های رو به انکشاف شاهد تغییرات رو به تنزل بوده اند.

در ارتباط با تغییرات شاخص قیم مصرفی در افغانستان، برآورد سال به سال نشان دهنده کاهش در نرخ اوسط تورم بوده است. نرخ اوسط تورم در مقایسه با ۵.۰ فیصد که در سال ۲۰۱۷ میلادی به ثبت رسیده بود، در سال ۲۰۱۸ میلادی به ۰.۶ درصد کاهش یافت. کاهش در نرخ تورم در مطابقت با قیم باثبات و پائین کالاها در بازارهای جهانی

و تقاضای پائین در افغانستان می باشد.

به منظور رفع مازاد نقدینگی در بازار و کاهش نوسانات حاد نرخ مبادله افغانی در برابر اسعار، د افغانستان بانک مبلغ مجموعی ۲،۴۱۵.۵۲ میلیون دالر امریکایی را لایم نمود. ضمناً، ارزش افغانی در برابر دالر امریکایی از آغاز الی پایان سال ۲۰۱۸ میلادی ۸ درصد کاهش یافته است.

دارایی های سکتور بانکی در ختم ماه دسمبر ۲۰۱۸ میلادی ۰.۲۰ درصد افزایش یافت که در زمان مشابه سال گذشته رشد پائین تر از ۵.۷۳ درصد را به ثبت رسانیده بود. سرمایه سکتور بانکی، در حالی که شاهد کاهش ۴.۳۲ درصدی بوده، با مبلغ ۳۴.۳۹ میلیارد افغانی مستحکم باقی مانده است. فایده خالص سکتور بانکی در سال ۲۰۱۸ بالغ بر ۲.۴۳ میلیارد افغانی می باشد، در حالی که فایده خالص سال ۲۰۱۷ میلادی ۱.۷۷ میلیارد افغانی ثبت شده بود.

وضعیت سکتور خارجی طی ربع سوم سال ۲۰۱۸ در مقایسه با ربع مشابه سال گذشته، تضعیف گردیده است که در نتیجه کسر ۲۱ درصدی در حساب جاری و کسر ۷۳۴.۸۶ میلیون دالر امریکایی را در بیلانس تادیات به ثبت رسانیده است.

پایه پولی در سال ۲۰۱۸ میلادی رشد منفی ۰.۴۰ را به ثبت رسانید که ۱۰ درصد کمتر از پایه پولی ثبت شده در اواخر سال ۲۰۱۷ میلادی می باشد. پول در دوران که یکی از اجزای مهم پایه پولی می باشد، نیز شاهد رشد منفی ۰.۱۸ درصدی بوده است.

ذخایر خالص بین المللی با افزایش اندک ۵ در صدی به اندازه ۳۵۹.۶ میلیون دالر امریکایی افزایش یافته است. حجم ذخایر خالص بین المللی در سال ۲۰۱۸ به ۷،۷۰۵ میلیون دالر امریکایی رسید.

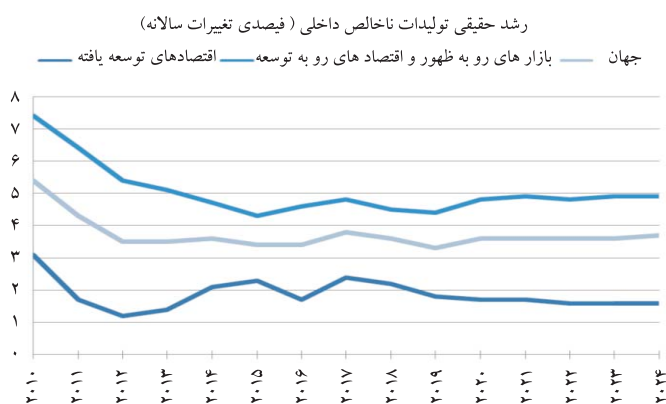
وضعیت اقتصادی جهان

وضعیت اقتصادی جهان

رو به کاهش صادرات خالص تا حدی ضعیف تر بوده است. در حالی که تخمیناً اقتصادهای پیشرفته از سال قبلی بدینسو با کاهش اندک ۲.۲ درصدی شاهد رشد رو به کاهش بوده، با این هم رشد مذکور بلندتر از سطح مطلوب و در مطابقت با پیش بینی های قبلی بوده است.

رشد تخمینی بازارهای در حال ظهور و کشورهای رو به انکشاف در سال ۲۰۱۸ میلادی به ۴.۲ درصد کاهش یافت. فیصدی مذکور ۰.۰۳ درصد پائینتر از پیش بینی های قبلی بوده چون تعدادی از کشورهای که با کسر بلند حساب جاری مواجه بودند، فشارهای حاد بازار مالی و کاهش چشمگیر فعالیت اقتصادی را تجربه کردند. عموماً، طوری که شاخصه ها نشان می دهند، بهبود روند صادرات کالاها به علت چالش های موجود در کشورهای رو به ظهور اقتصادی، به طور قابل ملاحظه بطی شده است. اگرچه فعالیت ها در بخش وارد کنندگان کالاها خوب بوده، با این هم تا حدی تضعیف گردیده است و نشان دهنده محدودیت های ظرفیتی می باشد.

گراف ۱.۱: اقتصادهای توسعه یافته، رو به ظهور و در حال انکشاف و رشد تولیدات ناخالص داخلی جهان

منبع: صندوق بین المللی پول، دور نمای اقتصادی جهان

مطابق گزارش بانک جهانی، رشد اقتصادی جهان در نتیجه کاهش تولید و فعالیت های تجاری، دچار کاهش بوده است. هرچند، مذاکرات میان اقتصاد های بزرگ برای حل این مسئله جریان دارد، اما اختلافات تجاری هنوز هم پا برجاست. این اختلافات توأم با نگرانی در رابطه با پیش بینی کاهش رشد اقتصادی جهان، تمایل سرمایه گذاران را متأثر ساخته و در کاهش قیم اسهام جهانی نقش داشته است. هزینه وام گیری برای بازارهای در حال ظهور و اقتصادهای رو به انکشاف به علت حذف دوامدار پالیسی های انعطاف پذیر قرضه دهی توسط بانک های مرکزی اقتصاد های بزرگ، افزایش یافته است. افزایش بهای دالر، سطوح بلند عدم ثبات بازار مالی و حق بیمه خطر سرمایه باعث افزایش خروج سرمایه و فشارهای ارزی در بعضی از بازارهای در حال ظهور و اقتصادهای رو به انکشاف شده است که بعضی از کشورهای آسیب پذیر با فشارهای بزرگ مالی مواجه می باشند. قیم انرژی اساساً به علت فاکتورهای عرضه، شاهد نوسانات برجسته بوده که در ختم سال ۲۰۱۸ میلادی روند شدیداً نزولی داشته است. قیم اجناس دیگر، عمدتاً فلزات نیز تضعیف گردیده است که در نتیجه، صادرکنندگان کالاها تجارتی را با موانع جدید مواجه ساخته است. طبق پیش بینی ها، رشد جهانی در سال ۲۰۱۹ میلادی در مقایسه با ۳ درصد کاهش سال ۲۰۱۸ میلادی، به ۲.۹ درصد تنزیل خواهد یافت.

فعالیت اقتصادی در اقتصادهای پیشرفته با نوسانات مواجه بوده است. رشد اقتصادی ایالات متحده آمریکا به دلیل محرک های مالی استوار باقی مانده است. برعکس، فعالیت در منطقه یورو از آنچه که قبلاً توقع میرفت، به دلیل روند

۱.۱ اقتصادهای پیشرفته

۱.۱.۱ اقتصاد ایالات متحده آمریکا

تولید ناخالص داخلی حقیقی آمریکا در سال ۲۰۱۸ میلادی به نرخ سالانه ۲.۹ درصد افزایش یافت، در حالی که در سال قبلی، ۲.۲ درصد به ثبت رسیده بود.

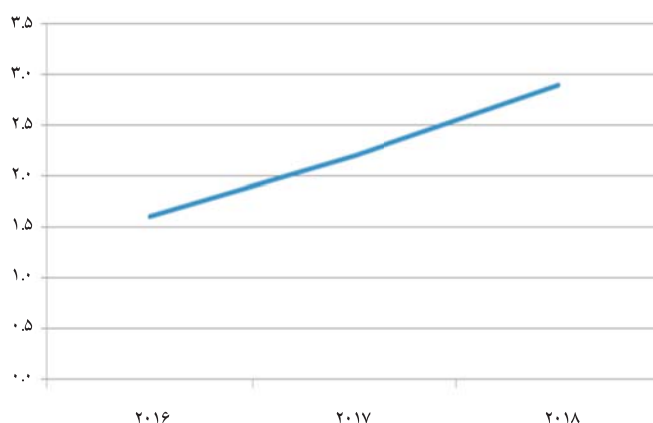
هزینه های شخصی، سرمایه گذاری ثابت غیر مسکونی، صادرات، سرمایه گذاری موجودی خصوصی، و مصارف دولت مرکزی در زمینه افزایش تولیدات ناخالص داخلی حقیقی در ربع چهارم سال ۲۰۱۸ نقش مثبت داشته اند.

تأثیرات مثبت موارد فوق تا حدی توسط سهم منفی سرمایه گذاری های مسکونی و مصارف دولت به سطح مرکزی و محلی، متاثر گردیده اند.

نرخ انفلاسیون که در سال ۲۰۱۷ میلادی ۱.۹ درصد به ثبت رسیده بود، در سال ۲۰۱۸ میلادی به ۲.۱ درصد افزایش یافت.

گراف ۲.۱: میزان رشد حقیقی تولیدات ناخالص داخلی ایالات متحده آمریکا (۲۰۱۸-۲۰۱۶)

رشد تولیدات ناخالص داخلی

منبع: اداره تحلیل اقتصادی وزارت تجارت ایالات متحده آمریکا

گراف ۳.۱: شاخص قیمت مصرفی ایالات متحده آمریکا - عمومی مصرف کنندگان شهری (فیصدی تغییرات)

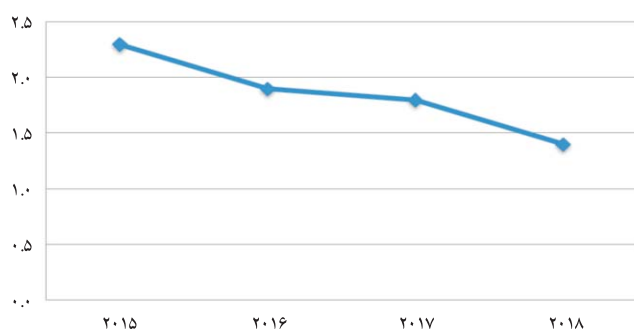

منبع: اداره احصائیه کار، وزارت کار ایالات متحده آمریکا

۲.۱.۱ اقتصاد بریتانیا

اقتصاد بریتانیا طی سال ۲۰۱۸ میلادی تقریباً ۱.۴ درصد رشد را تجربه نمود. این رشد به عنوان بطنی ترین رشد بعد از رکود بزرگ اقتصادی سال ۲۰۱۰ میلادی به ثبت رسیده است که در آن زمان رشد اقتصادی ۴.۲ درصد کاهش یافت. بریتانیا در ربع چهارم سال ۲۰۱۸ در بخش ارائه خدمات حرفه ای، علمی، اداری و حمایتی رشد داشته، این در حالیست که تولید و ساخت و ساز، هر دو در رشد تولیدات ناخالص داخلی سهم منفی داشته اند. مطابق گزارش ها، مصارف شخصی و دولتی در تولید ناخالص داخلی سهم مثبت داشته، در حالی که تشکیل سرمایه ناخالص و تجارت خالص در رشد تولیدات ناخالص داخلی دارای سهم منفی بوده اند.

گراف ۴.۱: رشد تولیدات ناخالص داخلی بریتانیا

منبع: اداره ملی احصائیه بریتانیا

۳.۱.۱ اقتصاد آلمان

اقتصاد آلمان در سال ۲۰۱۸ میلادی شاهد رشد ۱.۵ درصدی بوده که این ضعیف ترین نرخ رشد در ۵ سال اخیر می باشد و همچنان در مقایسه با سال گذشته به گونه چشمگیر بطلی تر بوده است. معلومات ابتدایی نشان می دهد که صادرکنندگان در بزرگترین اقتصاد اروپا در معرض تأثیرات اختلافات تجاری قرار دارند.

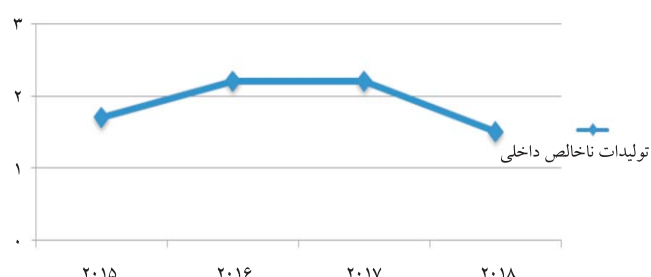
مطابق دفتر آمار آلمان، طی ربع تحت بررسی به علت کاهش صادرات و افزایش واردات، وضعیت تجارت خارجی این کشور تضعیف گردیده بود.

علاوًاً، از اثر مصرف کم خانوارهای آلمانی و سرمایه گذاری بیشتر شرکت ها در ماشین آلات، تجهیزات و ساخت و ساز، تقاضای داخلی نیز کاهش یافته است.

ضعف تجارتی تا حدی به علت فاکتورهای موقت به شمول خلل در تولید وسایط، به وجود آمده بود.

مشکلات در صنعت وسایط و ضعف در سکتور پرچون فروشی منجر به کاهش در تولید ناخالص داخلی شده است.

گراف ۵.۱: نرخ رشد تولیدات ناخالص داخلی آلمان (۲۰۱۵-۲۰۱۸)

منبع: اداره احصائیه فدرال (DESTATIS)، آلمان

علت دیگر این کاهش، صنعت وسایط آلمان می باشد

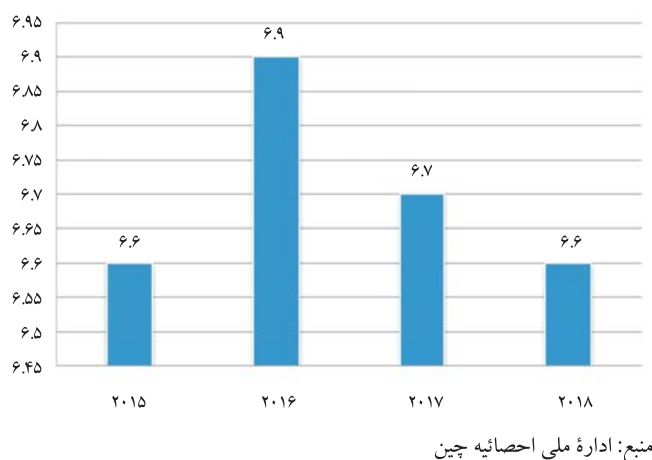
که در رشد مربوط به صادرات نقش مهمی را ایفا می کند. بعد ازین که در سال های اخیر ثقل شرکت دیزلگیت به رسانه ها به روز نمود، وضعیت صنعت وسایط را دگرگون ساخت، این صنعت با معیارهای جدید نیز دست به گریبان بوده است. مطابق اطلاعاتی که توسط انجمن صنعت وسایط آلمان به نشر رسیده، تولید وسایط در ماه سپتمبر در مقایسه با ماه مشابه سال قبل، ۲۴ درصد کاهش یافته است.

۲.۱ اقتصاد های بازار رو به انکشاف

۱.۲.۱ اقتصاد چین

رشد اقتصادی چین در سال ۲۰۱۸ میلادی ۶.۶ درصد بوده است که از سال ۱۹۹۰ میلادی بدینسو بطلی ترین رشد را نشان میدهد. رشد تولیدات ناخالص داخلی چین در ربع چهارم طوری که توقع میرفت، ۶.۴ درصد به ثب رسیده، در حالی که در ربع سوم سال ۲۰۱۸ میلادی در مقایسه با زمان مشابه سال قبل ۵.۶ درصد بوده است.

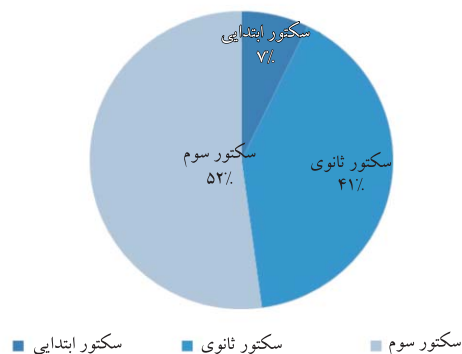
گراف ۶.۱: نرخ رشد تولیدات ناخالص داخلی چین (۲۰۱۵-۲۰۱۸)

منبع: اداره ملی احصائیه چین

داده های فروشات پرچون طوری که پیش بینی شده بود، در ماه دسمبر در مقایسه با زمان مشابه سال گذشته به ۸.۲ درصد افزایش یافت. این افزایش از ۸.۱ درصد که در ماه نومبر به

گراف ۲.۱: سهم سکتورهای تولیدات ناخالص داخلی چین

منبع: اتاق تجارت آلمان در چین

شاخص های تولید و سفارشات صادرات بنابر ادامه منازعات تجارتي با امريكا در حال كاهش اند. ايالات متحده امريكا و چين در ماه هاي جولای الی سپتمبر تعرفه های اضافی الی ۲۵ درصدی را بالای یکدیگر اعمال نمودند. در نتیجه تعرفه های اضافی امريكا، به ارزش ۲۵۰ میلیارد دالر تولیدات چينایی متأثر گردیده، صادرات آن به امريكا كاهش یافت. هنگامی كه تأثیرات جنگ تجارتي آشكار گردید، مصرف و تولید از فصل پاییز بدینسو نشان دهنده كاهش های شدیدی می باشد. هرچند منازعات تجارتي چين با امريكا اقتصاد داخلی چين را تحت تأثیر قرار داده است، اما به نظر می رسد كه این تأثیرات را می توان مدیریت نمود. رشد اقتصادی با كندی روبه رومی باشد، اما در چند ماه اخير روند رو به ثبات را به خود اختیار نموده كه هنوز هم به طور كلی توسط تقاضای داخلی امكان پذیر بوده است. این رشد بطی قرار است در سال ۲۰۱۹ میلادی ادامه یابد، زیرا امكان دارد كه تأثیرات منازعات تجارتي وسعت پیدا نموده و منجر به كاهش بیشتر صادرات گردد.

۱.۲.۲ اقتصاد هند

طبق معلومات اداره احصایه مرکزی هند، اقتصاد این کشور در سال ۲۰۱۸ میلادی تخمیناً ۷.۲ درصد رشد نموده است. رشد

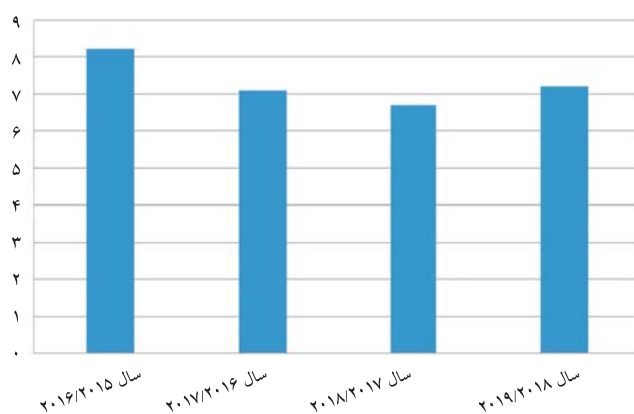
ثبت رسیده بود، نیز بیشتر بوده است. افزایش بازده صنعتی در سال ۲۰۱۸ میلادی ۶.۲ درصد به ثبت رسیده است، در حالی كه در سال قبلی ۶.۶ درصد بوده است. سطح پائین این افزایش به كاهش در تولید وسایط، تیلیفون های هوشمند و كمپیوترها نسبت داده میشود. اما بازده صنعتی در ماه دسمبر سال ۲۰۱۸ میلادی شاهد ۵.۷ درصد رشد بوده است.

سرمایه گذاری در دارایی های ثابت به شمول اعمار كارخانه ها و تعمیرها اپارتمان های رهائشی در سال ۲۰۱۸ میلادی ۵.۹ درصد افزایش یافت كه فیصدي افزایش مذکور پائین تر از سطح افزایش ۷.۲ درصدی سال گذشته می باشد. فاكتر بزرگ در این زمینه سرمایه گذاری رو به كاهش زیرساخت ها به شمول خط ریل و جاده ها می باشد كه در سال ۲۰۱۸ میلادی ۳.۸ درصد رشد داشته است، در حالی كه این رقم در سال قبلی ۱۹ درصد به ثبت رسیده بود.

فروشات كلی پرچون اجناس مصرفی كه مجموعاً فروشات فروشگاه های بزرگ، سوپرماركیت ها و فروشگاه های آنلاین را تشكيل میدهد، در سال ۲۰۱۸ میلادی ۹.۰ درصد افزایش یافت، اما نسبت به سال گذشته رشد كندتری داشت زیرا فروشات مذکور در سال قبلی ۱۰.۲ درصد افزایش را به ثبت رسانیده بود. نرخ رشد فروشات پرچون اجناس مصرفی از سال ۲۰۰۳ میلادی بدینسو برای نخستین بار به علت فروشات كمرك و وسایط و تیلیفون های هوشمند، از ۱۰ درصد پائین آمد. فروشات مجموعی پرچون اجناس مصرفی در ماه دسمبر سال ۲۰۱۸ میلادی تنها ۸.۲ درصد رشد را تجربه كرد.

۷.۲ درصد تولید ناخالص داخلی در سال ۲۰۱۸ میلادی نسبت به نرخ رشد ۶.۷ درصد سال مالی قبلی، بیشتر بوده است.

گراف ۸.۱: نرخ رشد سالانه تولید ناخالص داخلی هند از سال ۲۰۱۵ الی ۲۰۱۸ میلادی

منبع: سازمان همکاری و توسعه اقتصادی

تسهیلات دیگر از ۷.۲ درصد دوره گذشته، در سال تحت بررسی به ۹.۴ درصد افزایش یابد. به همین ترتیب، انتظار می رود سکتور ساختمانی از ۵.۷ درصد سال مالی گذشته، به ۸.۹ درصد رشد کند. خدمات مالی، املاک و مسکنی نسبت به ۶.۶ درصد سال ۲۰۱۸ میلادی، به ۶.۸ درصد رشد خواهد کرد.

بر اساس آمار اداره احصائیه مرکزی، انتظار می رود درآمد سرانه خالص ملی در جریان سال ۲۰۱۸ میلادی از ۸.۶ درصد سال گذشته به ۱۱.۱ درصد افزایش یابد. نرخ قیم در سال های ۲۰۱۸-۲۰۱۹ به ترتیب ۱۱.۵ درصد و ۱۱ درصد تخمین شده است، این در حالیست که نرخ قیم در سال های ۲۰۱۷-۲۰۱۸ میلادی به ترتیب ۱۱.۴ درصد و ۱۰.۸ درصد بوده است.

۱.۲.۳ اقتصاد ترکیه

مطابق معلومات انستیتیوت احصائیه ترکیه، رشد تولیدات ناخالص داخلی این کشور در ربع اول سال ۲۰۱۸ میلادی ۷.۴ درصد بوده و در ربع دوم و ربع سوم به ترتیب به ۵.۶ درصد و ۱.۸ درصد کاهش یافته و بالاخره در ربع چهارم سال ۲۰۱۸ با کاهش ۳ درصدی منجر گردید. رشد سالانه تولید ناخالص داخلی در سال ۲۰۱۸ به طور قابل ملاحظه کاهش یافت، رشد مذکور در سال ۲۰۱۷ میلادی ۷.۴ درصد و در سال ۲۰۱۸ میلادی ۲.۶ درصد به ثبت رسیده است. سرانه تولید ناخالص داخلی نیز در همین دوره از ۱۰,۳۹۵ دالر به ۹,۶۳۲ دالر کاهش یافته است.

علاوئاً، انتظار می رود ارزش افزوده ناخالص حقیقی در سال مالی فعلی در مقایسه با ۶.۵ درصد سال قبلی میلادی، ۷ درصد رشد داشته باشد.

امکان دارد زراعت، جنگلداری و ماهیگیری در سال تحت بررسی از ۳.۴ درصد سال گذشته، به ۳.۸ درصد افزایش یابد. علاوه بر این، انتظار می رود رشد سکتور تولید از ۵.۷ درصد سال گذشته، در سال جاری به ۸.۳ درصد افزایش یابد.

با این هم، تخمین شده است که نرخ رشد سکتور معدن از ۲.۹ درصد سال گذشته، در سال مالی جاری به ۰.۸ درصد کاهش یابد. سکتور خدمات نیز از ۸ درصد سال گذشته، به ۶.۹ درصد کاهش خواهد یافت.

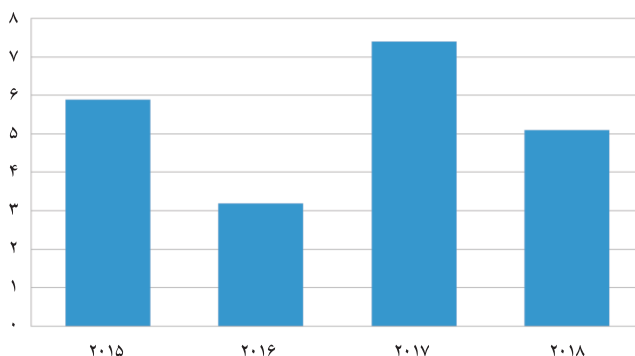
نرخ رشد مصارف عامه از ۱۰ درصد سال گذشته به ۸.۹ درصد کاهش خواهد یافت.

توقع می رود رشد خدمات عرضه برق، گاز، آب و

درصد افزایش یافت، در حالی که ارزش افزوده در سکتور ساختمانی ۱.۹ درصد کاهش یافت. ارزش افزوده سکتور خدمات، تجارت عمده و پرچون فروشی، ترانسپورت، ذخیره سازی، فعالیت های خدمات مسکونی و غذایی، سالانه ۵.۶ درصد کاهش یافته است.

نرخ بیکاری در طول سال بطور دوامدار افزایش یافته که در ماه دسمبر به ۱۳.۵ درصد رسید که از سال ۲۰۱۰ بدینسو به عنوان بلندترین فیصدی بیکاری به ثبت رسیده است.

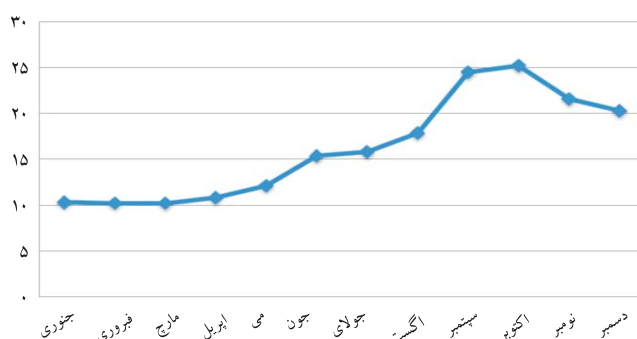
گراف ۹.۱: نرخ رشد تولیدات ناخالص داخلی ترکیه از سال ۲۰۱۵ الی ۲۰۱۸ میلادی

منبع: انستیتوت احصائی ترکیه

ارزش لیره ترکی در برابر دالر امریکایی به اندازه یک سوم کاهش پیدا نموده، منجر به بلندترین نرخ انفلاسیون در ۱۵ سال گذشته شده است. انفلاسیون مصرفی در گراف ذیل توضیح داده شده است.

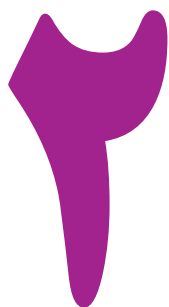
گراف ۱۰.۱: شاخص قیم مصرفی ترکیه از جنوری الی دسمبر ۲۰۱۸ میلادی

منبع: انستیتوت احصائی ترکیه

به همین ترتیب، مصرف شخصی که بیشتر از نصف تولید ناخالص داخلی را تشکیل میدهد، شدیداً کاهش یافته و در ربع آخر شاهد وضعیت منفی بوده که در مقایسه با زمان مشابه سال گذشته ۸.۹ درصد کاهش یافته است.

بر اساس داده ها، در سال گذشته ارزش افزوده سکتور زراعتی ۱.۳ درصد و ارزش افزوده سکتور صنعت ۱.۱

چگونگی تغییرات بازار پول و سرمایه

چگونگی تغییرات بازار پول و سرمایه

۱.۲ برنامه پولی

پایه پولی طی سال ۲۰۱۸ میلادی، به عنوان هدف کلیدی عملیاتی سیاست پولی، و پول در دوران منحنی هدف ضمنی، باقی مانده است.

جهت تعیین مبلغ پایه پولی به منظور حمایت از هدف اولیه د افغانستان بانک یعنی حفظ قیم داخلی، این بانک نظریه مقداری پولی را مورد استفاده قرار می دهد. از این رو، اهداف تعیین شده برای پایه پولی و پول در دوران مطابق رشد اقتصادی مورد انتظار و نرخ تورم متوقع طی زمان تحت بررسی تحقق می یابد. هدف تعیین شده رشد پایه پولی و پول در دوران برای سال ۲۰۱۸ میلادی ۱۲ درصد بوده است. باید خاطر نشان ساخت که در سال ۲۰۱۸ میلادی، پایه پولی و پول در دوران بالترتیب، دارای رشد حقیقی منفی ۰.۴۰ و ۰.۱۸ درصد بوده که پائین تر از اهداف تعیین شده می باشد. د افغانستان بانک مبلغ ۲,۴۱۵.۵۲ میلیون دالر امریکایی و ۱۲۸.۴۵ میلیون یورو را از طریق عملیات بازار آزاد به منظور جلوگیری از سیالیت بیش از حد و مهار نوسانات حاد نرخ اسمی مبادله افغانی در برابر اسعار، بالخصوص اسعار قابل مبادله به ارز، لیلان نموده که ازین جمله ۱۰ میلیون دالر امریکایی را به برشنا به فروش رسانده است.

گراف های ۱.۲ و ۲.۲ هدف تعیین شده و پایه پولی حقیقی و پول در دوران را طی سال تحت بررسی نشان می دهد.

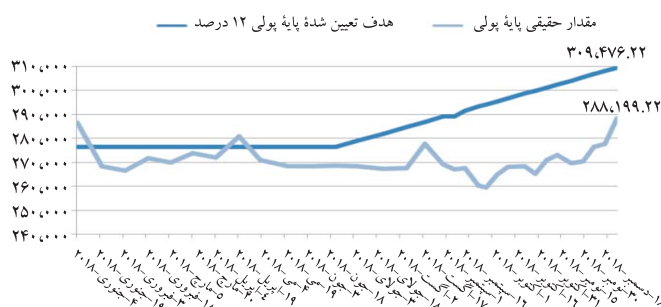
براساس آمار پولی، پایه پولی در ختم سال ۲۰۱۸ میلادی دارای رشد منفی ۰.۴۰ بوده، در حالی که در سال ۲۰۱۷ میلادی رشد مثبت ۱۰ درصدی داشته است. پول در دوران، به عنوان یکی از اجزای مهم پایه پولی از آغاز الی ختم سال ۲۰۱۸ میلادی دارای رشد منفی ۰.۱۸ درصدی بوده است. رشد پایه پولی و پول در دوران که اهداف عملیاتی و ضمنی د افغانستان بانک را تشکیل می دهند، در دوره تحت بررسی به دلیل جذب نقدینگی اضافی از بازار و بانک ها، در سطح پائین تر از اهداف تعیین شده قرار داشته است. مقدار پول به مفهوم محدود در ختم سال تحت بررسی به مبلغ ۴۵۳,۴۸۰ افغانی رسید که رشد ۴ درصدی را به ثبت رسانید. پول به مفهوم وسیع نشان دهنده روند مشابه می باشد که نمایانگر نرخ رشد ۲.۵۷ درصد بوده (بر اساس سنجش سال به سال) و در ختم سال ۲۰۱۸ میلادی به ۴۸۶,۰۳۴.۱۸ افغانی رسید.

به منظور کاهش نوسانات شدید نرخ مبادله پول افغانی در مقابل اسعار و برای مدیریت نقدینگی در بازار، د افغانستان بانک تحت عملیات بازار آزاد لیلان اسعار و اوراق سرمایوی را راه اندازی می کند.

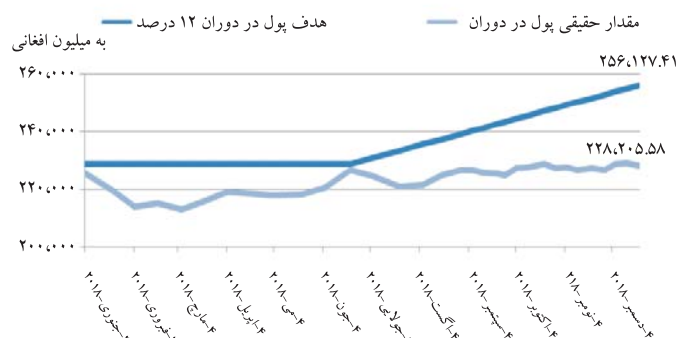
از آغاز الی ختم سال ۲۰۱۸ میلادی د افغانستان بانک مبلغ مجموعی ۲,۴۱۵.۵۲ میلیون دالر امریکایی را به منظور جلوگیری از سیالیت بیش از حد و مهار نوسانات حاد نرخ مبادله افغانی در برابر اسعار، به فروش رسانده است. مبلغ مجموعی تصفیه ناشده اوراق سرمایوی در ختم سال ۲۰۱۸ میلادی ۳۳.۷۲۵ میلیارد افغانی بوده است.

ضمناً، ارزش افغانی در برابر دالر امریکایی از آغاز الی پایان سال ۲۰۱۸ میلادی ۸ درصد کاهش یافته است.

گراف ۱.۲: پایه پولی برای سال ۲۰۱۸ میلادی

گراف ۲.۲: پول در دوران برای سال ۲۰۱۸ میلادی (۲۲ دسامبر ۲۰۱۷ - ۲۲ دسامبر ۲۰۱۸)

منبع: آمریت سیاست پولی، د افغانستان بانک

۵۱.۵۰ درصد پول به مفهوم محدود را تشکیل می‌دهد، رشد منفی ۰.۲۷ درصدی را تجربه کرده است با این هم در مقایسه با رشد ۱.۹ درصدی که در زمان مشابه سال گذشته ثبت گردیده بود، رشد کمتری داشته است که تفاوت مبلغ ۵۹۵ میلیون افغانی را نشان می‌دهد. امانات جاری که جزء دیگر پول به مفهوم محدود می‌باشد، در ختم سال ۲۰۱۸ رشد ۸.۰۱ درصدی را تجربه نمود، در حالی که نرخ رشد آن در زمان مشابه سال گذشته ۴.۵ درصد به ثبت رسیده بود. امانات جاری در مقایسه با سال گذشته تفاوت ۱۷,۳۲۷ میلیون افغانی را نشان می‌دهد.

پول به مفهوم وسیع در سال تحت بررسی در مقایسه با سال گذشته از مبلغ ۴۷۳,۸۳۶.۸۹ میلیون افغانی به ۴۸۶,۰۳۴.۱۸ میلیون افغانی افزایش یافت که نشان دهنده ازدیاد ۲.۵۷ درصدی اما کمتر از رشد ۴.۱ درصدی زمان مشابه سال گذشته می‌باشد. رشد بطلی پول به مفهوم وسیع عمدتاً به کاهش پول در دوران نسبت داده می‌شود. داده‌ها نشان می‌دهد که پول به مفهوم محدود با سهم ۹۳.۳۰ درصدی به عنوان بخش عمده پول به مفهوم وسیع می‌باشد.

شبه پول یا امانات میعادى بانک‌های تجارتي که بخش دیگر پول به مفهوم وسیع را تشکیل می‌دهد، در ختم سال ۲۰۱۸ میلادی در مقایسه با سال گذشته، شاهد رشد منفی ۱۲.۲۳ درصدی بوده است. شبه پول در سال تحت بررسی ۶.۷۰ درصد پول به مفهوم وسیع را تشکیل می‌دهد که این مقدار کمتر از ۷.۸۳ درصد می‌باشد که در ختم سال ۲۰۱۸ میلادی به ثبت رسیده است. بدین لحاظ تغییرات شبه پول بالای پول به مفهوم وسیع ناچیز شمرده می‌شود. تغییرات امانات میعادى به افغانی در مقایسه با

۲.۲ حجم نقدینگی

پول به مفهوم محدود و پول به مفهوم وسیع بر اساس طرز العمل جمع‌آوری و راهنمای آمار پولی و مالی گردآوری می‌گردد.

پول به مفهوم محدود شامل اسعار خارج از نهادهای سپرده‌گذار و امانات جاری می‌باشد، در حالی که پول به مفهوم وسیع در برگیرنده بخش‌های پول به مفهوم محدود و سایر دارایی‌های کمتر سیال یا شبه پول می‌باشد.

طوری‌که در جدول ۲.۳ نشان داده شده است، پول به مفهوم محدود در ختم سال ۲۰۱۸ میلادی به اندازه ۴ درصد رشد نموده که در مقایسه با زمان مشابه سال ۲۰۱۶ رشد بلندتری را تجربه نموده است.

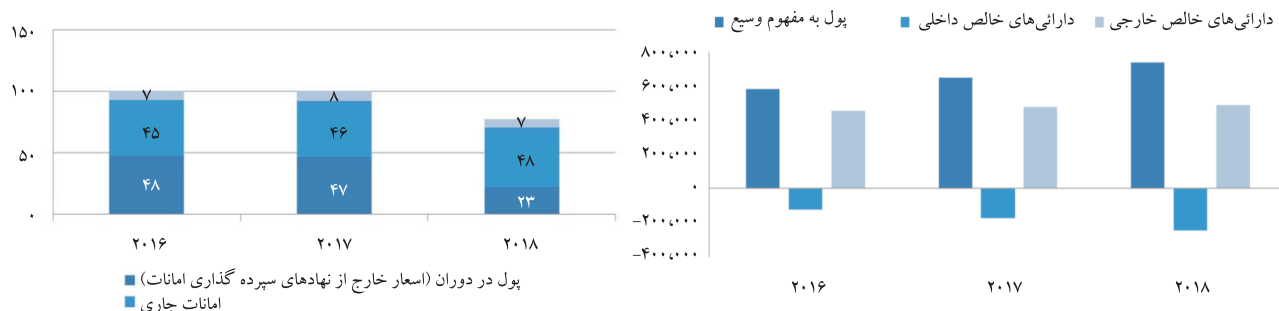
اسعار خارج از نهادهای سپرده‌گذار یا پول در دوران که

اسعار بالترتیب ۲۰۱ درصد و ۴۰۶ درصد پول به مفهوم وسیع را تشکیل داده است.

امانات جاری به عنوان بخشی از پول به مفهوم وسیع در اخیر دوره تحت بررسی به ۴۸۰۶ درصد رسیده است. (برای معلومات بیشتر به گراف ۴۰۲ مراجعه نمایند)

سال گذشته به ۹۰۷۵۲ میلیون افغانی میرسد که رشد منفی ۲۳۰۹۸ درصدی را نشان میدهد، از سوی دیگر امانات میعادى به اسعار ۲۲۰۸۰۳ میلیون افغانی گفته شده که رشد منفی ۶۰۱ درصدی را در مقایسه با سال قبل نشان می دهد. امانات میعادى به افغانی و امانات میعادى به

گراف ۳۰۲: دارائی های خالص خارجی، دارائی های خالص داخلی، گراف ۴۰۲: پول در دوران، امانات جاری و شبه پول منحیث سهم پول به مفهوم وسیع (سلنه)

منبع: آمریت سیاست پولی، د افغانستان بانک

منبع: آمریت سیاست پولی، د افغانستان بانک

جدول ۱۰۲: حجم پولی برای سال مالی ۲۰۱۸ (۲۲ دسمبر ۲۰۱۷ - ۲۲ دسمبر ۲۰۱۸)

تفاوت	فیصدی تغییرات سال به سال	دسمبر ۲۰۱۸ ربيع اول	تفاوت	فیصدی تغییرات سال به سال	دسمبر ۲۰۱۷ ربيع چهارم	دسمبر ۲۰۱۶ ربيع چهارم	مبلغ به میلیون افغانی
۸۶,۶۴۲	۱۳.۳۰٪	۷۳۷,۸۶۰.۹۳	۶۸,۴۵۳	۱۱.۷٪	۶۵۱,۲۱۸.۷۴	۵۸۲,۷۶۶.۰۴	۱- دارائی های خالص خارجی
۸۲,۷۶۴	۱۳.۳۸٪	۷۵۱,۱۲۵	۷۴,۴۴۷	۱۲.۵٪	۶۶۸,۳۶۱	۵۹۳,۹۱۴	الف) دارائی های خارجی
۵۵,۵۰۲	۹.۹۲٪	۶۱۵,۱۲۳.۰۵	۷۴,۷۱۰	۱۵.۴٪	۵۵۹,۶۲۰.۷۵	۴۸۴,۹۱۰.۹۹	ذخایر ارزی د افغانستان بانک
۴,۴۹۸	۷.۲۹٪	۶۶,۱۷۹	۸,۲۹۰	۱۵.۵٪	۶۱,۶۸۱	۵۳,۳۹۱	طلا
۵۱,۰۰۴	۱۰.۲۴٪	۵۴۸,۹۴۴	۶۶,۴۲۰	۱۵.۴٪	۴۹۷,۹۴۰	۴۳۱,۵۲۰	سایر
۲۷,۲۶۲	۲۵.۰۷٪	۱۳۶,۰۰۲	-۲۶۳	-۰.۲٪	۱۰۸,۷۴۰	۱۰۹,۰۰۳	سایر دارائی های خارجی
-۳,۸۷۸	-۲۳.۲۲٪	۱۳,۳۶۵	۵,۹۹۴	۵۳.۸٪	۱۷,۱۴۲	۱۱,۱۴۸	ب) بدهی های خارجی
-۷۴,۳۸۴	۴۲.۵۹٪	-۲۴۹,۰۲۷.۰۱	-۴۹,۸۸۲	۴۰.۰٪	-۱۷۴,۶۴۳.۶۹	-۱۲۴,۷۶۱.۷۶	۲- دارائی های خالص داخلی
-۴۰,۲۵۶	۱۱۱.۷۳٪	-۷۶,۲۸۴	-۱۸,۴۰۶	۱۰۴.۴٪	-۳۶,۰۲۸	-۱۷,۶۲۲	الف) کريدت خالص داخلی
-۳۷,۸۵۳	۴۵.۰۳٪	-۱۲۱,۹۰۶	-۲۰,۲۰۷	۳۱.۶٪	-۸۴,۰۵۴	-۶۳,۸۴۷	کريدت خالص برای سکتور عامه غیر مالی
-۳۷,۸۵۳	۴۴.۹۸٪	-۱۲۲,۰۰۱	-۲۰,۲۰۷	۳۱.۶٪	-۸۴,۱۴۸	-۶۳,۹۴۲	کريدت خالص برای دولت مرکزی
-۸,۱۵۴	-۵۳.۱۶٪	۷,۱۸۵	-۷,۶۷۶	-۳۳.۴٪	۱۵,۳۳۹	۲۳,۰۱۵	کريدت برای دولت مرکزی
۲۹,۶۹۹	۲۹.۸۵٪	۱۲۹,۱۸۵	۱۲,۵۳۰	۱۴.۴٪	۹۹,۴۸۷	۸۶,۹۵۷	بدهی های دولت مرکزی
۰	۰.۰۰٪	۰.۰۰۰	۰	۰.۰٪	۰.۰۰۰	۰.۰۰۰	کريدت خالص برای دولت مرکزی و محلی
۰	۰.۰۰٪	۹۴	۰	۰.۰٪	۹۴	۹۴	کريدت خالص برای شرکت های غیر مالی عامه
-۲,۷۵۳	-۵.۵۷٪	۴۶,۶۳۳	۱,۸۳۵	۳.۹٪	۴۹,۳۸۶	۴۷,۵۵۱	کريدت برای سکتور خصوصی
۳۵۰	-۲۵.۷۰٪	-۱,۰۱۱	-۳۴	۲.۶٪	-۱,۳۶۱	-۱,۳۲۶	کريدت خالص برای سایر شرکت های مالی
۳۴,۰۹۳	۲۱.۸۸٪	۱۸۹,۹۳۵	۲۸,۳۶۳	۲۲.۲٪	۱۵۵,۸۴۲	۱۲۷,۴۸۰	ب) حسابات سرمایه
-۳۴	-۰.۲۰٪	۱۷,۱۹۳	-۳,۱۱۳	-۱۵.۳٪	۱۷,۲۲۷	۲۰,۳۴۰	ت) سایر اقلام خالص
۱۲,۱۹۷	۲.۵۷٪	۴۸۶,۰۳۴.۱۸	۱۸,۶۳۳	۴.۱٪	۴۷۳,۸۳۶.۸۹	۴۵۵,۲۰۴.۱۳	۳- پول به مفهوم وسیع
۱۶,۷۳۲	۴٪	۴۵۳,۴۸۰	۱۲,۴۸۹	۳٪	۴۳۶,۷۴۸	۴۲۳,۲۵۹	پول به مفهوم محدود
-۵۹۵	-۰.۲۷٪	۲۱۹,۹۱۱	۴,۱۹۸	۱.۹٪	۲۲۰,۵۰۷	۲۱۶,۳۰۸	پول در دوران (اسعار خارج از سیستم سپرده گذاری)
۱۷,۳۲۷	۸.۰۱٪	۲۲۳,۵۶۸	۹,۲۹۱	۴.۵٪	۲۱۶,۲۴۲	۲۰۶,۹۵۱	امانات جاری
-۴,۵۳۴	-۱۲.۲۳٪	۲۲,۵۵۴.۴۴	۵,۱۴۳	۱۶.۱٪	۳۷,۰۸۸.۷۴	۳۱,۹۴۵.۲۵	سایر امانات (شبه پول)
-۳,۰۷۶	-۲۳.۹۸٪	۹,۷۵۲	۱,۴۰۵	۱۲.۳٪	۱۲,۸۲۷	۱۱,۴۲۲	امانات به افغانی
-۱,۴۵۹	-۶.۰۱٪	۲۲,۸۰۳	۳,۷۳۹	۱۸.۲٪	۲۴,۲۶۲	۲۰,۵۲۳	امانات به اسعار
۰.۰۰۰	۰.۰۰۰	۰.۰۰۰	۰.۰۰۰	۰.۰۰۰	۰.۰۰۰	۰.۰۰۰	اوراق بهادار به استثنای سهام

منبع: آمریت سیاست پولی، د افغانستان بانک

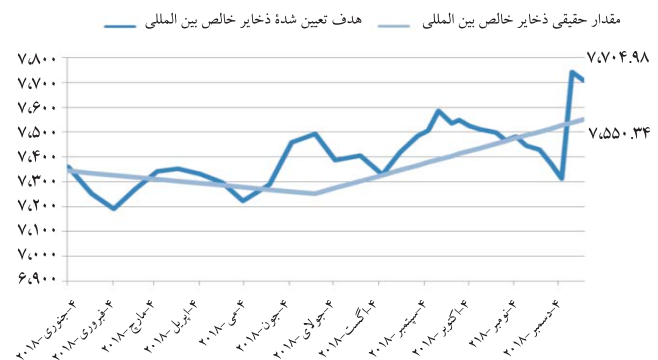
۳.۲ ذخایر خالص بین المللی

ذخایر خالص بین المللی د افغانستان بانک شامل ذخایر طلا، موقف ذخیره وی و حقوق برداشت خاص (SDR) نزد صندوق بین المللی پول و ذخایر اسعاری معتبر مانند دالر امریکایی، یورو، پوند و سایر اسعار می شود. ذخایر بین المللی افغانستان که به دالر امریکایی بیان می گردد؛ تعریف آن همانا مجموع ذخایر دارایی ها منفی ذخایر بدهی ها می باشد.

ذخایر خالص بین المللی در ختم سال ۲۰۱۸ طور اندک به اندازه ۵ درصد یا ۳۵۹.۶ میلیون دالر امریکایی افزایش یافته است. هدف ذخایر خالص بین المللی ۷,۵۵۰.۳۴ میلیون دالر امریکایی تعیین گردیده بود، این در حالیست که میزان حقیقی ذخایر خالص بین المللی طی این زمان ۷,۷۰۵ میلیون دالر امریکایی ثبت گردیده است. گراف ۲.۵ وضعیت حقیقی و تعیین شده ذخایر خالص بین المللی طی زمان تحت بررسی را توضیح می دهد.

هدف ذخایر خالص بین المللی ۷,۴۰۲.۸۰ میلیون دالر امریکایی تعیین گردیده بود، این در حالیست که میزان حقیقی ذخایر خالص بین المللی طی زمان تحت بررسی ۷,۵۳۴.۴۱ میلیون دالر امریکایی ثبت گردیده است.

گراف ۵.۲: هدف تعیین شده و مبلغ حقیقی ذخایر خالص بین المللی طی سال ۲۰۱۸ میلادی

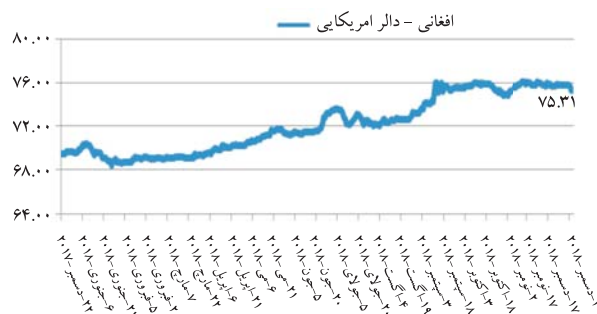
منبع: آمریت سیاست پولی، د افغانستان بانک

۴.۲ بازار مبادله ارز

۱.۴ نرخ مبادله ارز

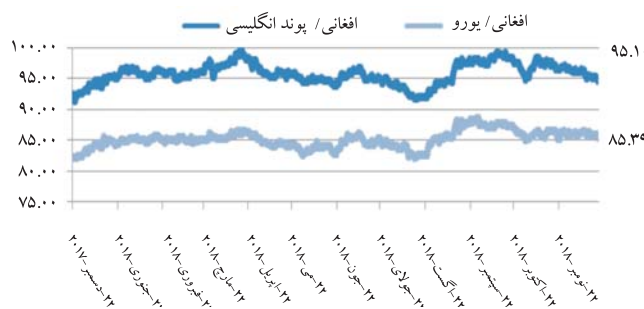
هدف اولیه د افغانستان بانک حفظ ثبات قیم می باشد. به منظور تأمین و حفظ این هدف، د افغانستان بانک سعی دارد تا از طریق عملیات بازار آزاد از ابزارهای پولی خویش به شکل مؤثر استفاده نموده، پالیسی های مفید را تطبیق کند. طی سال ۲۰۱۸ میلادی، ارزش پول افغانی در برابر پوند بریتانیا، یورو، فرانک سویس، دالر امریکایی، درهم امارات متحده، و ریال عربستان سعودی نسبتاً کاهش، و در برابر روپیۀ هندی، روپیۀ پاکستانی و تومان ایرانی افزایش یافت. بررسی روزانه اوسط نرخ مبادله پول افغانی در برابر دالر امریکایی و سایر اسعار در سال ۲۰۱۸ میلادی در گراف های ذیل شرح داده شده است:

گراف ۶.۲: اوسط نرخ مبادله روزمره افغانی در برابر دالر امریکایی طی سال ۲۰۱۸ سال مالی (۱۳۹۷)

منبع: آمریت سیاست پولی، د افغانستان بانک

گراف ۷.۲: اوسط نرخ مبادله روزمره افغانی در برابر پوند انگلیسی و یورو طی سال ۲۰۱۸

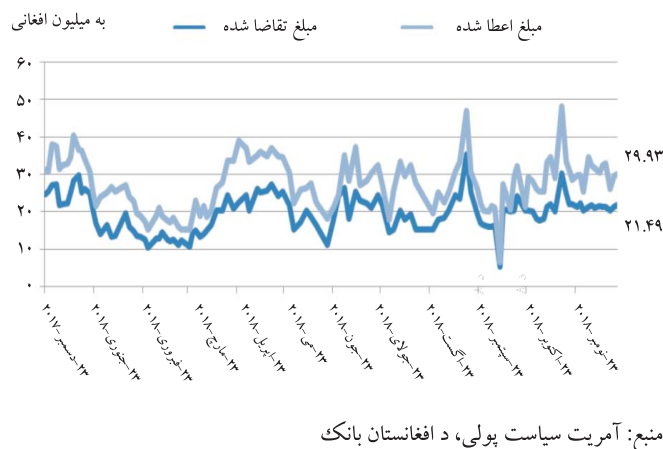
منبع: آمریت سیاست پولی، د افغانستان بانک

گراف ۸.۲: اوسط نرخ مبادله روزمره افغانی در برابر روپیه هندی و روپیه پاکستانی طی سال ۲۰۱۸ سال مالی (۱۳۹۷)

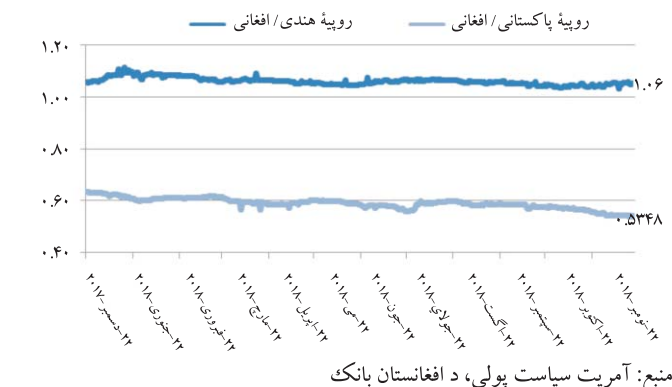
۲،۴۱۵.۵۲ میلیون دالر امریکایی را لیلان نموده، در حالیکه مجموع تقاضا ۳،۳۶۱.۱۵ میلیون دالر امریکایی بوده است. بطور اوسط، ۵۲ داوطلب در هر پروسه لیلان اشتراک نموده که از آن جمله ۴۰ تن آن برنده اعلان شده اند که در هر لیلان بطور اوسط مبلغ ۱۹.۶۳ میلیون دالر امریکایی به فروش رسیده و مجموع برداشت مبلغ ۱۷۴.۸۳۸ میلیارد افغانی به ثبت رسیده است. داده های مربوط به سال ۲۰۱۷ میلادی نشان می دهند که مجموع مبلغ لیلان شده ۱،۹۴۷.۱۷ میلیون دالر امریکایی و مجموع مبلغ تقاضا شده ۲،۶۵۱.۹۵ میلیون دالر امریکایی به ثبت رسانیده شده است. بطور اوسط، ۴۴ داوطلب در هر پروسه لیلان اشتراک نموده که از آن جمله ۳۳ تن آن برنده اعلان شده اند که در هر لیلان بطور اوسط مبلغ ۱۳ میلیون دالر امریکایی به فروش رسیده و مجموع برداشت مبلغ ۱۳۲.۶۱۷ میلیارد افغانی به ثبت رسیده است.

گراف ۲.۱۰: مبلغ مجموعی دالر امریکایی را که در سال ۲۰۱۸ میلادی از طریق لیلان تقاضا و اعطا گردیده است، نشان می دهد.

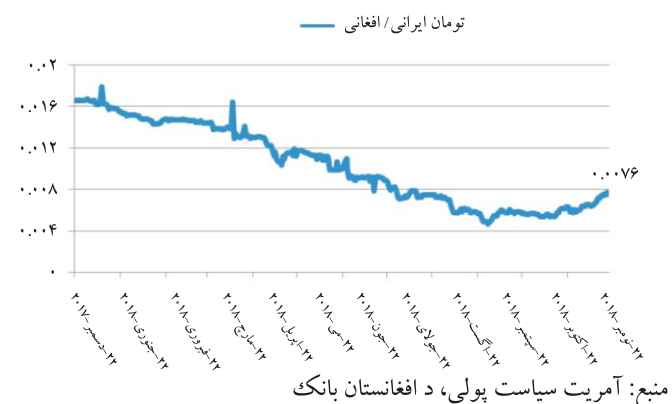
گراف ۱۰.۲: مبلغ مورد تقاضا و اعطا شده دالر امریکایی طی سال ۲۰۱۸ میلادی

گراف ۹.۲: اوسط نرخ مبادله روزمره افغانی در برابر تومان ایرانی طی سال ۲۰۱۸ سال مالی (۱۳۹۷)

گراف ۱۰.۲: اوسط نرخ مبادله روزمره افغانی در برابر تومان ایرانی طی سال ۲۰۱۸ سال مالی (۱۳۹۷)

۵.۲ عملیات بازار آزاد و وضعیت نقدینگی

۱.۵.۲ لیلان اسعار

بمنظور کنترل عرضه پول و حفظ ثبات قیم در بازار کشور، د افغانستان بانک تلاش میکند که از طریق لیلان امریکایی سه بار در هفته و لیلان هفته وار اوراق سرمایوی منحیث ابزارهای که جهت تطبیق سیاست پولی بکار میروند، رشد پایه پولی را طوری مدیریت کند که به سقف تعیین شده نزدیک باشد. طی زمان تحت بررسی د افغانستان بانک به منظور مهار سیالیت بیش از حد و جلوگیری از نوسانات حاد نرخ مبادله افغانی در برابر اسعار مخصوصاً دالر امریکایی، لیلان اسعار را مستمر انجام داده است.

طی سال ۲۰۱۸ میلادی، د افغانستان بانک بطور مجموع

۲.۵.۲ لایام اوراق سرمایوی

اوراق سرمایوی عبارت از اوراق بهادار کوتاه مدت به افغانی میباشند که توسط د افغانستان بانک به مشتریان بازار اولیه که عبارت از بانک های تجارتي اند، طور هفته وار صادر می گردد.

د افغانستان بانک از اوراق سرمایوی به عنوان ابزار سیاست پولی کار می گیرد تا عرضه پول را کنترل کند. اوراق سرمایوی جهت جذب سیالیت بیش از حد بانک های تجارتي مورد استفاده قرار می گیرد.

در حال حاضر، د افغانستان بانک اوراق سرمایوی یک هفته ای، یک ماهه، سه ماهه، شش ماهه و یک ساله را به بازار عرضه می کند.

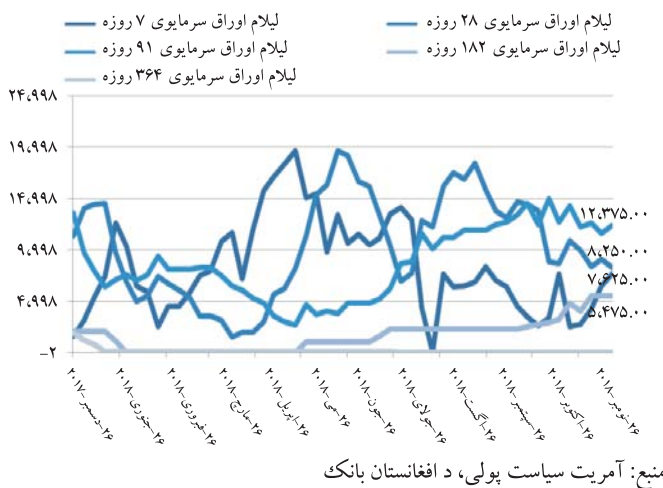
مجموع مبلغ تصفیه ناشده اوراق سرمایوی در ختم سال ۲۰۱۸ میلادی به ۳۳.۷۲۵ میلیارد افغانی میرسد که نسبت به ۳۸.۹۹۳ میلیارد افغانی زمان مشابه سال ۲۰۱۷، کاهش ۵.۲۶۸ میلیارد افغانی را نشان میدهد. علت عمده تنزیل مبلغ تصفیه ناشده در مقایسه با زمان مشابه سال گذشته کاهش لایام اوراق سرمایوی ۱۸۲ روزه و ۳۶۴ روزه با در نظر داشت وضعیت اقتصادی کشور می باشد. د افغانستان بانک، لایام و نرخ تکتانه اوراق سرمایوی ۱۸۲ روزه و ۳۶۴ روزه را به شکل تدریجی کاهش داده است تا سرمایه گذاری را تشویق و دسترسی مردم به خدمات مالی را وسعت دهد. نرخ ارزان تکتانه اوراق سرمایوی، اعطای قروض بانکی به مردم با شرایط آسان را تسهیل خواهد کرد.

سهم تصفیه ناشده اوراق سرمایوی ۷ روزه ۷.۶۲ میلیارد افغانی، اوراق ۲۸ روزه ۸.۲۵ میلیارد افغانی و اوراق ۹۱ روزه ۱۲.۳۷ میلیارد افغانی به ثبت رسیده است. سهم تصفیه ناشده ۱۸۲ روزه به ۵.۴۷ میلیارد افغانی میرسد. مبلغ مجموعی تکتانه پرداخت شده اوراق سرمایوی الی ختم سال

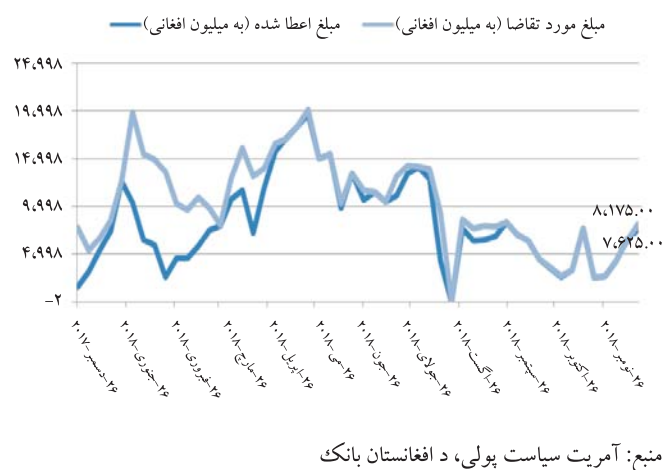
تحت بررسی به ۱۰۸.۳۰ میلیون افغانی رسیده است.

علاوتاً، نرخ تکتانه اوسط عیار شده برای اوراق سرمایوی ۷ روزه ۰.۱۵ درصد، برای اوراق سرمایوی ۲۸ روزه ۰.۳۴ درصد، برای اوراق ۹۱ روزه ۰.۵۴ درصد، برای اوراق ۱۸۲ روزه ۰.۸۹ درصد به ثبت رسیده است و در ارتباط با اوراق سرمایوی ۳۶۴ روزه از آغاز الی ختم سال ۲۰۱۸ میلادی، لایام صورت نگرفته است که بالعموم در مقایسه با دوره مشابه سال مالی گذشته، نشان دهنده سطح پائینتر می باشد.

گراف ۱۱.۲: مبلغ تصفیه ناشده اوراق سرمایوی طی سال ۲۰۱۸ سال مالی (۱۳۹۷)

گراف ۱۲.۲: مبلغ مورد تقاضا و اعطا شده اوراق سرمایوی ۷ روزه، (به میلیون افغانی)

۲.۵.۳ ذخایر اجباری و اضافی

بانک های تجارتي مکلف اند که ۸ درصد مجموع سپرده های خویش را برای حسابات افغانی و ۱۰ درصد مجموع سپرده های اسعاری را برای حسابات ارزی خویش در د افغانستان بانک منحيث ذخایر اجباری نگهداری کنند. اکنون ذخایر اجباری را پول افغانی و اسعار تشکیل می دهد در حالی که قبلاً برعکس تمام ذخایر اجباری برای تمام سپرده ها را پول افغانی تشکیل می داد.

هیچگونه تکتانه در مقابل ذخایر اجباری به بانک های تجارتي پرداخت نمی گردد. در ختم سال ۲۰۱۸ میلادی مبلغ ۵,۶۹۶.۱۱ میلیون افغانی، ۲۱۹.۷۰ میلیون دالر امریکایی و ۲۱.۶۳ میلیون یورو به ثبت رسیده است.

تسهیلات سپرده گذاری شبانه

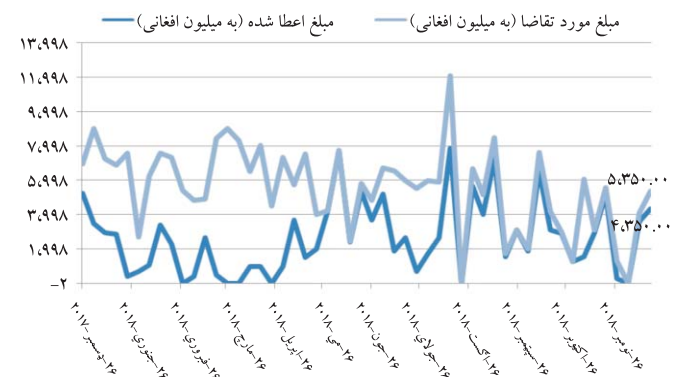
اینگونه تسهیلات به منظور بدست آوردن تکتانه برای بیلانس اضافی به تمام بانک های تجارتي فراهم گردیده است. مطابق به متحد المال تاریخ ۱۱ سپتمبر سال ۲۰۱۷ منتشره به تمام بانک ها که توسط هیئت عامل د افغانستان بانک منظور گردیده بود، اکنون نرخ تکتانه که روی تسهیلات سپرده گذاری شبانه وضع می گردد، ۰.۱ درصد می باشد.

اوسط مبلغ تصفیه ناشده تسهیلات سپرده گذاری شبانه در ختم سال ۲۰۱۸ میلادی ۱۰,۷۸۰.۸۳ میلیون افغانی ثبت گردیده است و مبلغ پرداخت نرخ تکتانه در برابر این تسهیلات به ۱۹.۴ میلیون افغانی رسیده است.

تسهیلات اعتباری شبانه

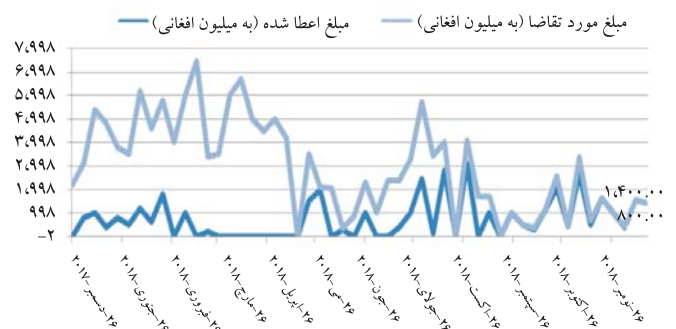
اینگونه تسهیلات توسط بانک ها در موقع نیازمندی به پول در کوتاه مدت مورد استفاده قرار می گیرد. بانک ها این سهولت را در صورت کمبود نقدینگی از د افغانستان بانک بر اساس شبانه اخذ میدارند. نرخ تکتانه که ازین بابت بالای

گراف ۱۳.۲: مبلغ مورد تقاضا و اعطا شده اوراق سرمایوی ۲۸ روزه طی سال ۲۰۱۸ میلادی

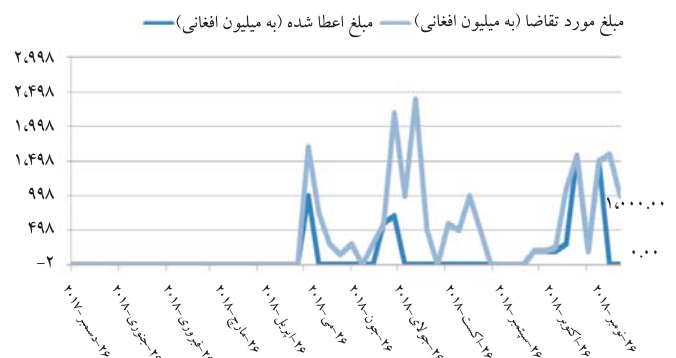
منبع: آمریت سیاست پولی، د افغانستان بانک

گراف ۱۴.۲: مبلغ مورد تقاضا و اعطا شده اوراق سرمایوی ۹۱ روزه طی سال ۲۰۱۸ میلادی

منبع: آمریت سیاست پولی، د افغانستان بانک

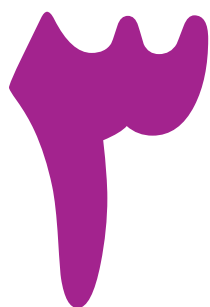
گراف ۱۵.۲: مبلغ مورد تقاضا و اعطا شده اوراق سرمایوی ۱۸۲ روزه طی سال ۲۰۱۸ میلادی

منبع: آمریت سیاست پولی، د افغانستان بانک

شایان ذکر است که در زمان تحت بررسی هیچ بانک از تسهیل قروض شبانه مستفید نشده است.

بانک ها هزینه میگردد، ۰.۱ درصد بیشتر از آخرین نرخ لیام اوراق ۲۸ روزه می باشد. این نوع قرضه گیری صرفاً با اوراق سرمایوی تصفیه ناشده تضمین میگردد.

روند و دورنمای تورم

روند و دورنمای تورم

بار در ۲۰ سال، به علت توسعه بیشتر پتروشیمیایی، افزایش تولید صنعتی و خدمات ترانسپورتی به عنوان کشور پیشتاز قرار داشته است. قیمت نفت خام نشان دهنده روند صعودی بوده که اوسط قیمت آن در سال ۲۰۱۸ میلادی در مقایسه با ۵۲.۸ درصد سال ۲۰۱۷ میلادی، ۶۸.۳ درصد به ثبت رسیده است. احتمال می رود در سال ۲۰۱۹ میلادی فی بیرل قیمت نفت خام به ۷۴ دلار امریکایی برسد.

تقاضا برای عموم نفت افزایش یافت که از آن جمله نفت معادن برای دو سال متواتر تقریباً ۷۰ درصد رشد را تشکیل داده است. روند رشد بخش سولر و انرژی بادی به اساس رشد دو رقمی به پیش رفته است که بخش سولر به تنهایی ۳۱ درصد افزایش یافته است. با این هم، رشد آن برای تکافوی تقاضای بلند برق در سطح جهان سریع پنداشته نمی شود که در نتیجه استفاده از زغال سنگ در سال ۲۰۱۸ میلادی افزایش یافت.

قیمت محصولات زراعتی در سال ۲۰۱۸ میلادی بعد ازین که در اوایل سال شدت گرفت، ۱ درصد کاهش یافت و قیمت های اکثر محصولات زراعتی در ربع چهارم سال ۲۰۱۸ میلادی به گونه قابل توجه تضعیف گردید. این مورد عمدتاً به دلیل افزایش تخمین های تولیدی برای محصولات کلیدی، و به میزان کمتر به علت کاهش ارزش پول در بعضی از کشور های صادر کننده کالاها به وجود آمده است.

روغن و مواد غذایی بعد از تعرفه ۲۵ درصدی چین بالای سویابین ایالات متحده، شاهد ضرر بزرگ بوده اند. قییم مشروبات غیرالکولی در سال ۲۰۱۸ میلادی شاهد تقلیل بیشتر از ۵ درصدی بوده و قیمت های چای در مقایسه با ۳ درصد

قیمت کالاها در سال ۲۰۱۸ میلادی تحت تأثیر تعدادی از عوامل قرار گرفت که شامل خلل مربوط به طرف عرضه، نرخ های رو به افزون تکتانه ایالات متحده امریکا، افزایش ارزش دلار امریکایی، منازعات تجارتی رو به افزایش میان اقتصادهای بزرگ، و فشارهای مالی بازار در بعضی از بازارهای در حال ظهور و اقتصادهای رو به انکشاف می باشد. تقاضا برای انرژی به سطح جهان در سال ۲۰۱۸ میلادی ۲.۳ درصد افزایش یافت. گاز طبیعی من حیث نفت مورد پسند توجه مصرف کنندگان قرار گرفت که بیشترین فایده را بدست آورده و باعث رشد ۴۵ فیصدی در مصرف انرژی گردید. تقاضای گاز طبیعی بالخصوص در امریکا و چین بیشتر بوده است. مصرف زغال سنگ به سطح جهان ۰.۷ درصد افزایش یافت که مصرف زیاد آن تنها در آسیا بالخصوص کشور های چین، هند و بعضی از کشورهای آسیای جنوبی و جنوب شرق مشاهده گردیده است.

به تعقیب رشد گسترده و جامع که برای دو سال ادامه داشت، اقتصاد جهان در نیمه دوم سال ۲۰۱۸ میلادی بطی شده است. افزایش منازعات تجارتی و بلند رفتن تعرفه ها بین امریکا و چین و همچنان کاهش اعتبار در تجارت، سخت شدن شرایط مالی، و عدم اطمینان بیشتر در زمینه تطبیق پالیسی ها در بسیاری از اقتصادها، فعالیت تجاری را متأثر ساخت. رشد اقتصاد جهانی در سال ۲۰۱۷ میلادی نزدیک به ۴ درصد ثبت شده، در حالیکه این رقم طی نیمه اول سال ۲۰۱۸ به ۳.۸ درصد ثبت و در نیمه دوم سال به ۳.۲ درصد کاهش یافت.

تقاضای نفت در سطح جهان ۱.۳ درصد رشد نمود که ایالات متحده امریکا در رابطه با تقاضای جهانی نفت، برای نخستین

سال گذشته، بطور اوسط ۲.۵ درصد کاهش یافت. روغن و مواد غذایی تقریباً ۲ درصد کاهش یافت، در حالی که قیمت های سویابین، مواد غذایی و روغن ناریال به طور مجموعی در سال ۲۰۱۸ میلادی ۱۱ درصد کاهش را به ثبت رسانیده اند.

قیمت گوشت و مواد خام زراعتی در مقایسه با سال گذشته به طور اندک کاهش یافت. انتظار می رود شاخص قیمت زراعت در سال ۲۰۱۹ میلادی عمدتاً به دلیل قیمت بلندتر انرژی و کود زراعتی، ۲ درصد افزایش یابد.

۱.۳ قیمت مصرفی در افغانستان

شاخص قیمت مصرفی (CPI) در افغانستان در حال حاضر به اساس قیمت ماه اپریل سال ۲۰۱۵ گردآوری میشود. قبل ازین شاخص قیمت مصرفی به اساس قیمت ماه مارچ سال ۲۰۱۱ محاسبه میگردد. به اساس ارقام دفتر مرکزی احصائیه (CSO) و تحلیل د افغانستان بانک، نتایج ذیل از شاخص قیمت مصرفی افغانستان در جریان شش ماه اول سال ۲۰۱۷ گرفته شده است.

در ارتباط با تغییرات شاخص قیمت مصرفی، اندازه گیری مقایسوی سالانه نشان دهنده نرخ اوسط تورم ۰.۶ درصد در سال ۲۰۱۸ میلادی می باشد، نرخ مذکور در سال گذشته ۵.۰ درصد به ثبت رسیده بود. دلیل کاهش در نرخ تورم قیمت و پائین کالاها در بازارهای جهانی و تقاضای پائین در افغانستان می باشد. بیشترین اجزای شاخص قیمت مصرفی جهانی مخصوصاً کالاهای غیر انرژی در سال ۲۰۱۶ میلادی، نشان دهنده قیمت های بلندی بوده است. به همین ترتیب، سنجش ربع به ربع تورم نیز مانند سنجش سالانه آن نیز در دوره تحت بررسی کاهش را نشان داده است.

با در نظر داشت ارقام، اوسط نرخ تورم در ربع چهارم سال ۲۰۱۸ میلادی به ۰.۹ درصد کاهش یافت که کمتر از نرخ

اوسط ۳.۳ درصد ربع مشابه سال ۲۰۱۷ میلادی می باشد.

شاخص قیمت مصرفی کابل در سال ۲۰۱۸ میلادی از ۵.۱ درصد سال گذشته، به ۱.۴ درصد کاهش یافت. به اساس سنجش ربعوار شاخص مذکور در ربع چهارم سال ۲۰۱۸ به طور اوسط به ۱.۷ درصد کاهش یافت، در حالی که در ربع مشابه سال ۲۰۱۷ میلادی، ۳.۲ درصد به ثبت رسیده بود.

۱.۱.۳ تغییرات در شاخص قیمت مصرفی عمومی ملی (بر اساس سال به سال)

• تغییرات سالانه

شاخص قیمت مصرفی عمومی در زمان تحت بررسی در مقایسه با سال ۲۰۱۷ میلادی به اساس سنجش سال به سال کاهش چشمگیری را نشان میدهد. به اساس ارقام موجود، تورم عمومی از روی سنجش سال به سال طی سال ۲۰۱۸ میلادی بطور اوسط از ۵.۰ درصد سال گذشته، به ۰.۶ درصد کاهش یافت. بر اساس سنجش ماهوار، نرخ تورم برای ماه های اکتوبر، نومبر و دسمبر به ترتیب ۰.۷۵ درصد، ۱.۱۱ درصد، ۰.۸۰ درصد به ثبت رسیده است.

اقلام غذایی و غیر غذایی، هر دو نشان دهنده قیمت پائین تر بوده است. در شاخص مواد غذایی، نرخ تورم در سال ۲۰۱۸ میلادی به طور اوسط به منفی ۱.۰ درصد کاهش یافت، در حالی که فیصدی مذکور در سال گذشته ۷.۰ درصد به ثبت رسیده بود.

در شاخص فوق الذکر دلیل افزایش نرخ دیفلاسیون قیمت پائین سبزیجات، گوشت، میوه خشک و تازه، شیر، پنیر و تخم، مشروبات غیر الکولی، شکر، شیرینی باب، روغن و شحم و همچنان چاشنی های غذایی می باشد.

کاهش بیشتر قیمت ها در این شاخص در قیمت سبزیجات و چاشنی های غذایی به ثبت رسیده است که به طور اوسط قیمت

تغییرات ربعوار در انفلاسیون عمومی ملی

سنجش کوتاه مدت تورم با سنجش دراز مدت سالانه مشابه بوده است. تورم ملی بر اساس سنجش مذکور به طور اوسط از ۳.۳ درصد ربع چهارم سال ۲۰۱۷ در ربع مشابه سال ۲۰۱۸ میلادی به ۰.۹ درصد کاهش یافته است. کاهش نرخ تورم عمدتاً به علت انفلاسیون مواد غذایی به وجود آمده است. برعکس، کتگوری غیر غذایی در مقایسه با ربع چهارم سال ۲۰۱۷ میلادی، نشان دهنده تورم بلند در ربع مشابه سال ۲۰۱۸ میلادی بوده است.

بر اساس سنجش ربعوار، تورم مواد غذایی در ربع چهارم سال ۲۰۱۸ میلادی به منفی ۰.۶ درصد کاهش یافت، در حالی که نرخ مذکور در زمان مشابه سال گذشته ۴.۹ درصد به ثبت رسیده است. شاخص های قیم اقلام مواد غذایی مانند سبزیجات، میوه تازه و خشک، روغن و شحم، شیر، پنیر، تخم، و گوشت به گونه قابل ملاحظه کاهش یافت، اما قیمت های نان و حبوبات و چاشنی های غذایی در مقایسه با دوره مشابه سال ۲۰۱۷ میلادی افزایش یافت. با این هم، کاهش های بزرگ ربعوار درین کتگوری در شاخص های قیم سبزیجات و میوه تازه و خشک به مشاهده رسیده که در مقایسه با ۲۱.۶ درصد و ۸.۹ درصد ربع چهارم سال ۲۰۱۷ میلادی، در ربع مشابه سال ۲۰۱۸ میلادی به ترتیب به منفی ۱۸.۱ و منفی ۱.۰ درصد به ثبت رسیده است.

تورم مواد غیر غذایی از سوی دیگر از ۱.۹ درصد که در سال ۲۰۱۷ میلادی به ثبت رسیده بود، در سال ۲۰۱۸ میلادی به ۲.۳ درصد افزایش یافته است. درین کتگوری، قیم بخش های ترانسپورت، تنباکو، معارف، اثاثیه و وسایل خانه در دوره تحت بررسی به طور چشمگیر افزایش یافت. شاخص ترانسپورت از ۱.۸ درصد به ۱۰ درصد افزایش یافت. به همین

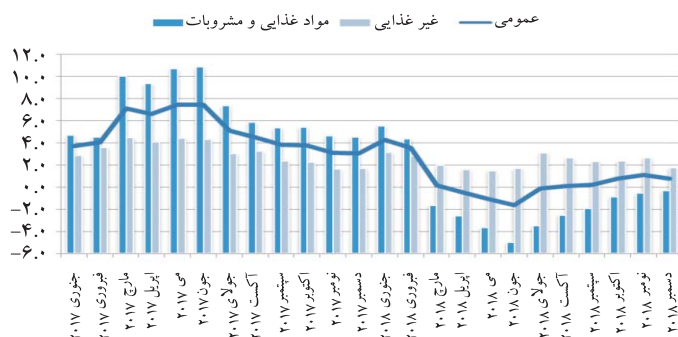
چاشنی های غذایی از ۲۱.۷ درصد به منفی ۹.۶ درصد، و قیم سبزیجات از ۶.۹ درصد به منفی ۱۶.۷ درصد کاهش یافته است. از سوی دیگر، در زمان تحت بررسی افزایش بلند در شاخص قیمت نان خشک و حبوبات مشاهده شده است که در مقایسه با ۱.۷ درصد سال گذشته، در سال ۲۰۱۸ میلادی به ۳.۵ درصد صعود کرده است.

در کتگوری غیر غذایی، تورم از اثر نرخ پائین تر تنباکو، معارف، خانه سازی، صحت و موارد متفرقه کاهش یافت، در حالیکه شاخص البسه، اثاثیه و وسایل خانه، هتل ها و رستوران ها، و ترانسپورت در زمان تحت بررسی افزایش یافته است. نرخ تورم در کتگوری غیر غذایی در مقایسه با ۳.۲ درصد سال ۲۰۱۷ میلادی، در سال ۲۰۱۸ به ۲.۳ کاهش یافت. درین کتگوری، شاخص قیم خانه سازی، تنباکو و صحت شاهد کاهش بلند بوده اند که به ترتیب از ۴.۵، ۷.۶ و ۱.۹ درصد به ۱.۵، ۴.۱ و ۰.۷ درصد کاهش یافته اند. از سوی دیگر، شاخص قیم البسه و ترانسپورت در سال ۲۰۱۸ میلادی به ترتیب به ۳.۵ درصد و ۶.۵ درصد افزایش یافت، در حالی که اقلام مذکور در سال گذشته ۲.۸ و ۵.۰ درصد به ثبت رسیده بود.

تورم اصلی نیز در سال ۲۰۱۸ میلادی در مقایسه با سال گذشته شاهد روند نزولی بوده است. روش اوسط یابی (trimmed mean) که اساسی ترین روش سنجش تورم اصلی می باشد، در مقایسه با رقم ۴.۱ درصدی زمان سال ۲۰۱۷ میلادی، در سال ۲۰۱۸ به طور اوسط به ۱.۴ درصد کاهش یافته است. علاوه بر این، شاخص قیم مصرفی به استثنای نان خشک و حبوبات، روغن و شحم و ترانسپورت در سال ۲۰۱۸ میلادی در مقایسه با ۵.۴ درصد سال ۲۰۱۷ میلادی، به منفی ۰.۱ درصد کاهش یافت.

ترتیب، شاخص اثاثیه و وسایل خانه در ربع چهارم سال ۲۰۱۸ میلادی از ۲.۹ درصد ربع مشابه سال ۲۰۱۷ میلادی به ۳.۷ درصد افزایش یافت. نرخ تورم شاخص های البسه و متفرقه در مقایسه با ربع چهارم سال ۲۰۱۷ میلادی به ترتیب از ۳.۴ درصد و ۳.۷ درصد به ۳.۳ درصد و ۲.۱ درصد کاهش یافت.

گراف ۱.۳: انفلاسیون عمومی ملی طی سال ۲۰۱۸ میلادی (سال به سال)

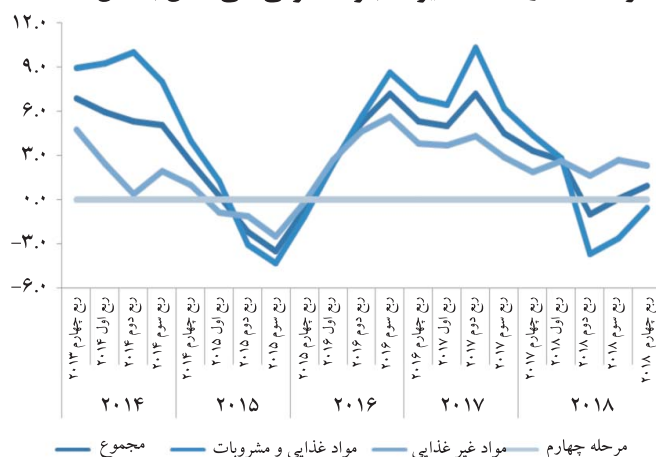
منبع: دفتر مرکزی احصائیه، آمریت سیاست پولی، د افغانستان بانک

گراف ۲.۳: روش اوسط یابی (سال به سال)

منبع: دفتر مرکزی احصائیه، آمریت سیاست پولی، د افغانستان بانک

گراف ۳.۳: اوسط انفلاسیون ربعوار عمومی ملی (سال به سال)

منبع: دفتر مرکزی احصائیه، آمریت سیاست پولی، د افغانستان بانک

جدول ۱.۳: انفلاسیون عمومی ملی (۲۰۱۸)

۲۰۱۸ به اساس ارقام اپریل ۲۰۱۵							۲۰۱۷ به اساس ارقام اپریل ۲۰۱۵				وزن	دوره
اوسط (۱۲ ماه)	دسمبر ۲۰۱۸	نومبر ۲۰۱۸	اکتوبر ۲۰۱۸	سپتمبر ۲۰۱۸	اگست ۲۰۱۸	جولای ۲۰۱۸	اوسط (۱۲ ماه)	دسمبر ۲۰۱۷	نومبر ۲۰۱۷	اکتوبر ۲۰۱۷		
۰.۶	۰.۷۵	۱.۱۱	۰.۸۰	۰.۲	۰.۱	-۰.۱	۵.۰	۳.۱	۳.۱	۳.۸	۱۰۰.۰	شاخص عمومی
-۱.۰	-۰.۳۰	-۰.۵۳	-۰.۸۵	-۱.۹	-۲.۵	-۳.۵	۷.۰	۴.۶	۴.۷	۵.۴	۴۷.۸	مواد غذایی و مشروبات غیر الکولی
۳.۵	۸.۱۷	۸.۴۶	۶.۷۴	۳.۳	۱.۰	۰.۶	۱.۷	۲.۰	۱.۰	۱.۰	۱۴.۶	نان خشک و حبوبات
۱.۴	۱.۶۸	۰.۷۹	۱.۵۱	۱.۱	۰.۱	-۰.۸	۷.۱	۵.۵	۵.۷	۵.۹	۷.۵	گوشت
۱.۰	۱.۲۶	۲.۱۰	۱.۸۱	۱.۰	۱.۰	۰.۹	۳.۷	۳.۷	۴.۰	۴.۱	۴.۷	شیر، پنیر و تخم مرغ
-۰.۶	-۲.۴۷	-۲.۶۰	-۱.۶۴	-۲.۲	-۲.۲	-۱.۶	۷.۹	۴.۴	۵.۲	۵.۴	۴.۶	روغنیا و شحمیات
۰.۹	۱.۰۱	-۳.۰۴	-۰.۸۶	۰.۰	۳.۳	۱.۳	۸.۸	۷.۸	۱۰.۳	۸.۵	۵.۰	میوه تازه و خشک
-۹.۶	-۱۹.۰۰	-۱۷.۸۷	-۱۷.۵۶	-۱۷.۲	-۱۶.۱	-۱۸.۳	۲۱.۷	۱۹.۴	۱۹.۶	۲۵.۷	۶.۰	سبزیجات
-۶.۷	-۱.۶۲	-۱.۷۶	-۳.۴۲	-۳.۶	-۷.۶	-۸.۳	۶.۶	-۴.۶	-۵.۱	-۴.۸	۲.۷	بوره و شیرینی
-۱۶.۷	-۲.۲۷	-۵.۲۳	-۱۱.۶۸	-۱۳.۹	-۱۵.۷	-۱۷.۲	۶.۹	-۱۹.۰	-۱۵.۵	-۹.۲	۱.۳	چاشنی ها
۲.۳	۴.۴۹	۴.۳۳	۳.۶۶	۲.۲	۲.۶	۲.۰	۲.۴	۱.۷	۱.۹	۲.۰	۱.۴	مشروبات غیر الکولی
۲.۳	۱.۷۶	۲.۶۷	۲.۳۷	۲.۳	۲.۶	۳.۱	۳.۲	۱.۷	۱.۶	۲.۲	۵۲.۲	مواد غیر غذایی، تنباکو و خدمات
۴.۱	۶.۳۴	۵.۹۸	۶.۲۴	۵.۲	۴.۲	۴.۲	۷.۶	۳.۶	۴.۸	۴.۱	۰.۳	تنباکو
۳.۵	۴.۱۸	۲.۴۱	۳.۲۵	۳.۸	۳.۶	۳.۳	۲.۸	۴.۲	۳.۸	۲.۲	۴.۶	البسه
۱.۵	-۱.۳۹	۰.۷۴	۰.۳۴	۰.۸	۲.۱	۳.۵	۴.۵	۱.۲	۱.۴	۳.۰	۱۹.۱	خانه سازی
۲.۸	۳.۷۵	۴.۱۸	۳.۳۲	۲.۸	۲.۲	۲.۱	۲.۶	۳.۱	۳.۲	۲.۴	۱۱.۹	فرنیچر و اثاثیه خانه
۰.۷	۱.۶۰	۱.۲۹	۰.۵۷	۰.۲	۰.۵	۰.۸	۱.۹	۰.۹	۰.۷	۰.۶	۶.۲	صحت
۶.۵	۸.۷۴	۱۰.۸۲	۱۰.۵۷	۹.۷	۹.۴	۹.۲	۵.۰	۰.۷	۰.۱	۴.۵	۴.۳	حمل و نقل
-۰.۵	-۱.۷	-۰.۹۲	۰.۷۹	۰.۴	۰.۲	۰.۲	-۲.۷	-۲.۱	-۲.۲	-۲.۲	۱.۷	ارتباطات
-۱.۰	-۰.۹۰	-۰.۳۸	۱.۰۶	۰.۵	-۰.۷	-۱.۶	-۳.۸	-۴.۱	-۴.۱	-۴.۷	۱.۱	اطلاعات و فرهنگ
۵.۸	۶.۴۰	۶.۵۳	۴.۸۴	۴.۵	۵.۶	۸.۵	۸.۸	۰.۱	-۰.۴	-۰.۱	۰.۴	تعلیم و تربیه
۲.۳	۲.۵۱	۲.۱۸	۳.۰۱	۳.۰	۲.۷	۳.۴	۰.۶	۰.۴	۰.۱	-۱.۱	۱.۱	هوتل و رستورانها
۳.۰	۱.۴۰	۲.۴۵	۲.۴۸	۲.۷	۳.۲	۳.۲	۴.۵	۴.۳	۳.۴	۳.۶	۱.۴	متفرقه
-۰.۱	-۰.۸۲	-۰.۵۲	-۰.۶۶	-۰.۷	-۰.۴	-۰.۷	۵.۴	۳.۳	۳.۵	۴.۲		شاخص قیمت مصرفی به استثنای نان و حبوبات، روغنیا و شحمیات و تنباکو
۱.۴	۱.۹۳	۱.۴۸	۱.۷۲	۱.۴	۱.۴	۱.۲	۴.۱	۲.۰	۱.۹	۲.۱		۳۰ درصد اوسط یایی

منبع: اداره ملی احصائیه/آمریت سیاست پولی، د افغانستان بانک

۲.۳ تغییرات در انفلاسیون عمومی کابل

• تغییرات سالانه

انفلاسیون شاخص قیم مصرفی در کابل در سال ۲۰۱۸ میلادی به طور اوسط در مقایسه با ۵.۱ درصد سال گذشته، به ۱.۴۹ درصد کاهش یافت.

شاخص مواد غذایی که ۳۷.۲ درصد مجموع شاخص ها را تشکیل می دهد، در جریان دوره یک ساله نشان دهنده نرخ دفلاسیونی بوده است که بر اساس تغییرات سال به سال سنجش شده است. درین کتگوری عوامل تأثیر گذار دیفلاسیون را قیم پائین سبزیجات، شکر و شیرینی باب، میوه تازه و خشک، چاشنی های غذایی، روغن و شحم، شیر، پنیر و تخم مرغ تشکیل می دهد. در نتیجه، انفلاسیون غذایی در سال ۲۰۱۸ میلادی در مقایسه با ۸.۵ سال ۲۰۱۷ میلادی، به ۰.۱۶ درصد کاهش یافت.

انفلاسیون مواد غیر غذایی که ۶۲.۸ درصد مجموع وزن شاخص را تشکیل می دهد، در سال ۲۰۱۸ میلادی در مقایسه با ۳.۰ درصد سال گذشته، با کاهش اندک به ۲.۳ درصد ثبت شده است. این کاهش به طور عمده به قیم قلیل تنباکو، خانه سازی، تعلیم و تربیه و اقلام متفرقه نسبت داده می شود. با این حال، درین کتگوری، انفلاسیون در بخش تجهیزات خانه و خانه سازی از ۲.۴ درصد به ۳.۲ درصد افزایش یافته است.

سنجش انفلاسیون مبنی بر روش اصلی نیز در رابطه با نرخ عمومی روند مشابه را به ثبت رسانیده است. انفلاسیون عمومی، بجز از نان خشک و حبوبات، شحم و روغن، و ترانسپورت، نیز در دوره مورد نظر روند نزولی داشته که نرخ اوسط آن ۱.۰ درصد بوده، در حالی که در سال ۲۰۱۷ میلادی ۵.۵ درصد به ثبت رسیده بود. به همین

سان، اوسط trimmed mean که در سال ۲۰۱۷ میلادی به طور مجموعی ۴.۳ درصد به ثبت رسیده بود، در سال ۲۰۱۸ میلادی به طور اوسط نشان دهنده نرخ کاهش یافته ۱.۶ درصد بوده است.

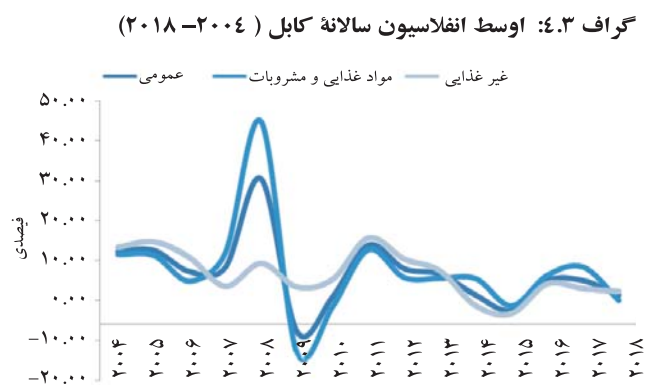
• تغییرات ربعوار انفلاسیون عمومی کابل

سنجش ربع به ربع انفلاسیون عمومی کابل روند نزولی داشته که نشان دهنده انفلاسیون پایینتر در شاخص مواد غذایی و انفلاسیون بلندتر در شاخص قیم مصرفی مواد غیر غذایی بوده است. انفلاسیون عمومی کابل در ربع چهارم سال ۲۰۱۸ میلادی به طور اوسط به ۱.۷ درصد کاهش یافت، در حالی که در ربع مشابه سال ۲۰۱۷ میلادی ۳.۲ درصد به ثبت رسیده بود. شاخص مواد غذایی در مقایسه با ۵.۸ درصد ربع چهارم سال ۲۰۱۷ میلادی، به ۰.۲ درصد کاهش یافت. درین کتگوری قیمت سبزیجات، میوه تازه و میوه خشک، شحم و گوشت کاهش داشته که سبب کاهش نرخ تورم در دوره تحت بررسی گردیده است. بیشترین کاهش درین بخش در شاخص قیم سبزیجات ملاحظه گردیده است که در سال ۲۰۱۸ میلادی به طور اوسط از ۲۳.۱ درصد دوره مشابه سال گذشته به منفی ۱۹.۳ درصد کاهش یافت. از سوی هم، شاخص قیم نان خشک و حبوبات به طور ربعوار شاهد ازدیاد بوده و در ربع چهارم سال ۲۰۱۸ میلادی در مقایسه با ربع مشابه سال ۲۰۱۷ میلادی، از منفی ۰.۳ درصد به ۱۰.۶ درصد افزایش یافت.

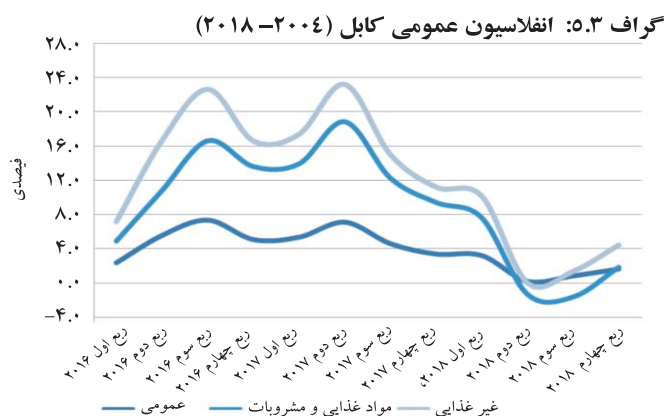
در کتگوری غیر غذایی شاخص قیم مصرفی نیز طی ربع چهارم سال ۲۰۱۸ شاهد روند صعودی بوده و در افزایش تورم نقش داشته است. درین بخش تورم در ربع چهارم سال ۲۰۱۷ در مقایسه به ۱.۶ درصد ربع مشابه سال ۲۰۱۷ به ۲.۶ درصد افزایش یافته است. به اساس مقایسه ربع به ربع، افزایش در

نیمه اول سال ۲۰۱۹ میلادی در حدود ۱ الی ۳ درصد، و برای نیمه دوم ۴ الی ۵ درصد پیش بینی می کند.

گراف ۴.۳: اوسط انفلاسیون سالانه کابل (۲۰۱۸-۲۰۰۴)

منبع: دفتر مرکزی احصائیه/آمریت سیاست پولی، د افغانستان بانک

منبع: دفتر مرکزی احصائیه/آمریت سیاست پولی، د افغانستان بانک

تورم مواد غیر غذایی عمدتاً از اثر قیمت های بلندتر ترانسپورت، تجهیزات و اجناس خانه، صحت، تعلیم و تربیه، اطلاعات و فرهنگ، ارتباطات و اقلام متفرقه به میان آمده که در میان آن بیشترین افزایش در شاخص های قیم اقلام ترانسپورته رونما گردیده است که رقم آن از ۱.۴ درصد به ۷.۵ درصد افزایش یافته است. از سوی دیگر، قیم شاخص های خانه سازی و گوشت کاهش یافته است.

به طور کلی، قیم اقلام متعدد دارای وزن بیشتر در شاخص های غذایی و غیر غذایی به خصوص به دلیل تغییرات موسمی و تقاضای کمتر نشان دهنده روند دیفلاسیونی بوده اند و از اثر تقاضای بیشتر نفت و گاز، انکشاف فارم ها و تجارت با شرایط آسان با کشورهای همسایه، در دوره تحت بررسی نوسانات در قیمت ها مشاهده گردیده اند. علاوه، تولید گلخانه ها در ساحات مختلف کشور و همچنان تعادل بهتر در عرضه و تقاضا نیز در زمینه دیفلاسیون در کشور سهم داشته است.

انفلاسیون در افغانستان در اثر انکشافات در سکتورهای زراعت، صنعت، خدمات و همچنان قیمت های روبه افزون و یا روبه کاهش کالاها در بازارهای جهان متأثر می گردد. مطابق معلومات بانک جهانی احتمال می رود قیم انرژی در سال ۲۰۱۹ میلادی حالت تعادل را به خود اختصاص دهد. در حالی که از سوی دیگر، پیش بینی ها برای قیم اقلام غیر انرژی در سال ۲۰۱۹ میلادی نشان دهنده افزایش ۱ درصدی بوده که نسبت به سال ۲۰۱۸ افزایش قسمی داشته است.

احتمال می رود که به اساس دورنمای کوتاه مدت، تورم در افغانستان در سال ۲۰۱۹ میلادی افزایش یابد و روند مثبت داشته باشد. د افغانستان بانک نرخ تورم عمومی ملی را برای

جدول ۲.۳: انفلاسیون عمومی کابل (۲۰۱۸)

۲۰۱۸								۲۰۱۷				دوره	
به اساس ارقام اپریل ۲۰۱۵													
اوسط ۳) (ماہ)	اوسط ۱۲) (ماہ)	دسمبر ۲۰۱۸	نومبر ۲۰۱۸	اکتوبر ۲۰۱۸	سپتمبر ۲۰۱۸	اگست ۲۰۱۸	جولای ۲۰۱۸	اوسط ۱۲) (ماہ)	دسمبر ۲۰۱۷	نومبر ۲۰۱۷	اکتوبر ۲۰۱۷		وزن
۰.۹	۱.۴۹	۱.۴	۱.۸	۱.۸	۰.۹	۰.۸	۰.۹	۵.۱	۲.۸	۳.۲	۳.۷	۱۰۰.۰	شاخص عمومی
-۲.۵	۰.۱۶	۰.۷	-۰.۴	۰.۳	-۲.۱	-۲.۴	-۲.۹	۸.۵	۵.۵	۵.۸	۶.۱	۳۷.۲	سود غذایی و مشروبات غیر الکولی
۱.۸	۴.۹۷	۹.۸	۱۱.۱	۱۰.۹	۴.۱	۰.۶	۰.۸	۰.۶	۱.۹	-۱.۰	-۱.۸	۹.۸	نان خشک و حبوبات
۱.۱	۳.۰۵	۴.۸	۲.۵	۳.۵	۲.۹	۱.۳	-۰.۹	۱۰.۴	۷.۱	۷.۰	۸.۸	۶.۴	گوشت
۱.۲	۰.۹۱	۵.۶	۵.۹	۵.۳	۰.۴	۱.۵	۱.۷	۲.۸	۰.۰	۰.۳	۰.۳	۳.۲	شیر، پنیر و تخم مرغ
-۲.۳	-۱.۰۳	۰.۰	۱.۰	۰.۶	-۱.۱	-۲.۵	-۳.۱	۹.۵	۱.۶	۲.۵	۳.۱	۳.۶	روغنیات و شحمیات
۲.۵	۴.۰۲	-۳.۳	-۹.۱	-۴.۳	-۱.۶	۴.۲	۴.۸	۱۲.۷	۱۹.۰	۲۰.۸	۱۳.۹	۵.۲	میوه تازه و خشک
-۱۹.۷	-۹.۲۸	-۱۹.۷	-۲۰.۴	-۱۷.۹	-۲۱.۸	-۱۸.۲	-۱۹.۲	۲۲.۸	۱۴.۰	۲۲.۲	۳۳.۰	۴.۲	سبزیجات
-۴.۲	-۳.۸۳	۱.۳	۱.۱	-۲.۳	-۰.۵	-۵.۴	-۶.۸	۱۳.۵	۰.۴	-۰.۶	-۰.۲	۲.۸	بوره و شیرینی
-۱۵.۴	-۱۳.۶۱	-۰.۴	-۲.۴	-۶.۷	-۱۵.۳	-۱۶.۷	-۱۴.۱	-۱.۰	-۱۸.۱	-۱۷.۵	-۱۵.۱	۱.۰	چاشنی ها
۲.۱	۲.۳۸	۶.۱	۵.۹	۵.۱	۲.۲	۱.۹	۲.۱	۰.۳	-۱.۷	-۲.۵	-۲.۵	۰.۹	مشروبات غیر الکولی
۳.۰	۲.۳۶	۱.۸	۳.۲	۲.۷	۲.۷	۲.۹	۳.۴	۳.۰	۱.۱	۱.۶	۲.۲	۶۲.۸	مواد غیر غذایی، تنباکو و خدمات
۵.۰	۳.۰۵	۳.۵	۳.۲	۴.۵	۵.۰	۴.۶	۵.۵	۱۳.۰	۶.۹	۷.۹	۷.۶	۰.۳	تنباکو
۴.۹	۴.۱۲	۵.۲	۲.۰	۴.۴	۵.۷	۴.۷	۴.۳	۲.۱	۴.۱	۴.۲	۰.۸	۴.۸	السه
۲.۸	۱.۳۱	-۲.۵	۰.۸	۰.۲	۱.۳	۲.۸	۴.۲	۵.۲	۰.۶	۱.۵	۴.۶	۲۳.۵	خانه سازی
۲.۶	۳.۲۱	۵.۳	۵.۷	۴.۴	۳.۳	۲.۳	۲.۱	۲.۴	۲.۷	۳.۴	۲.۲	۱۷.۶	فرنیچر و اثاثیه خانه
۲.۳	۱.۹۰	۱.۴	۱.۸	۲.۱	۱.۳	۲.۳	۳.۳	-۰.۳	۰.۳	۰.۵	-۰.۹	۵.۳	صحت
۶.۳	۴.۲۰	۵.۸	۹.۰	۷.۸	۶.۸	۵.۹	۶.۱	۴.۱	-۰.۱	۰.۲	۴.۲	۴.۶	حمل و نقل
۰.۴	-۰.۳۸	۱.۶	۰.۹	۱.۹	۰.۸	۰.۲	۰.۲	-۳.۴	-۴.۵	-۴.۳	-۴.۳	۲.۰	ارتباطات
-۱.۹	-۲.۱۹	-۲.۶	-۲.۱	۱.۴	۰.۰	-۲.۳	-۳.۳	-۶.۴	-۷.۳	-۷.۳	-۸.۳	۱.۷	اطلاعات و فرهنگ
۸.۹	۸.۰۵	۸.۷	۸.۸	۶.۳	۶.۶	۸.۲	۱۱.۸	۱۱.۹	۰.۴	۰.۲	۰.۷	۰.۷	تعلیم و تربیه
۲.۹	۲.۲۸	۲.۸	۱.۷	۲.۳	۴.۱	۲.۴	۲.۴	-۳.۰	-۳.۳	-۴.۰	-۶.۴	۱.۰	هتل و رستوران ها
۲.۵	۳.۱۳	۴.۲	۵.۷	۴.۴	۲.۳	۳.۱	۲.۲	۷.۱	۳.۱	۰.۹	۲.۵	۱.۳	متفرقه
۰.۶	۱.۰	۰.۳	۰.۴	۰.۵	۰.۳	۰.۷	۰.۸	۵.۵	۳.۱	۳.۹	۴.۳		شاخص قیم مصرفی به استثنای نان و حبوبات، روغنیات و شحمیات و تنباکو
۱.۶	۱.۶	۲.۷	۲.۶	۲.۷	۱.۹	۱.۶	۱.۵	۴.۳	۱.۵	۰.۹	۱.۲		۳۰ درصد اوسط یابی

منبع: دفتر مرکزی احصائیه/آمریت سیاست پولی، د افغانستان بانک

چگونگی تغییرات در سکتور خارجی

چگونگی تغییرات در سکتور خارجی

۱.۴. بیلانس تادیات

۱.۱.۴ بیلانس حساب جاری

حساب جاری بیلانس تادیات متشکل از بیلانس تجاری در کالاها و خدمات جمع فایده خالص سرمایه گذاری دارایی های خارجی و انتقالات خالص می باشد.

حساب جاری بیلانس تادیات در سال ۲۰۱۸ میلادی کسر ۴,۰۵۵.۷۸ دالر امریکایی را به ثبت رسانید که از کسر ۴,۱۴۵.۲۳ میلیون دالر امریکایی سال ۲۰۱۷ میلادی کمتر و نشان دهنده کاهش ۲ درصدی می باشد. (جهت معلومات بیشتر جدول ۴.۱ را ملاحظه نمایید).

کاهش در کسر حساب جاری در نتیجه فایده رو به افزون حساب کالاها و خدمات، جریان های بیشتر به حساب اصلی سرمایه به شکل امتیازات کارکنان و فایده سرمایه و همچنان جریان های رو به افزایش به حساب فایده به شکل وجوه ارسالی کارکنان، به وجود آمده است.

کسر بیلانس تجاری (کالاها و خدمات) در نتیجه افزایش بیشتر مصارف صادرات کالاها و تجاری در مقایسه با واردات، ۶ درصد افزایش یافته است. عواید حاصله از صادرات کالاها در سال ۲۰۱۸ میلادی در مقایسه با ۷۸۳.۹۶ میلیون دالر امریکایی سال مالی گذشته، به طور مجموعی با افزایش ۱۲ درصدی به ۸۷۵.۲۴ میلیون دالر امریکایی افزایش یافت.

همچنان، مصارف واردات کالاها در سال ۲۰۱۸ میلادی به ۷,۰۲۳.۸۰ میلیون دالر امریکایی می رسد که نسبت به ۶,۸۹۹.۸۰ میلیون دالر امریکایی سال گذشته ۲ درصدی افزایش را نشان میدهد.

سکتور خارجی با استفاده از مزایای رشد دوامدار صادرات کالاها و خدمات، کاهش معتدل واردات و جریان های بیشتر به حساب اصلی و وجوه ارسالی کارگران به خانه ها، به طور اندک بهبود یافته است. افزایش قابل ملاحظه در عواید صادرات کالاها و خدمات تا حدی در زمینه تکافوی مصارف واردات کمک کرده است. صادرات خدمات مانند ساخت و ساز، مخابرات و خدمات مربوط به دولت رشد برجسته را به ثبت رسانیده است. این پیشرفت ها توأم با افزایش در وجوه ارسالی کارگران سبب شد تا در سال ۲۰۱۸ میلادی سطح کسر حساب جاری خارجی از ۴,۱۴۵.۲۳ میلیون دالر امریکایی که در سال گذشته به ثبت رسیده بود، به ۴,۰۵۵.۷۸ میلیون دالر امریکایی کاهش یابد.

جریان ها به حساب سرمایه بنابر انتقالات سرمایه در سال ۲۰۱۸ میلادی به طور قابل ملاحظه کاهش یافت. با این حال، جریان ها به حساب مالی بیلانس تادیات در سال ۲۰۱۸ میلادی ادامه داشته و جریان های خالص سرمایه گذاری مستقیم خارجی به طور چشمگیر افزایش یافته اند.

به همین سان، مجموع سایر دارایی ها به شکل ارز سکتور بانکی و سپرده ها در بیرون از سکتور شاهد افزایش بوده و از سوی دیگر مجموع بدهی ها در سال ۲۰۱۸ میلادی کاهش یافته اند. در پرتو این پیشرفت ها، بیلانس تادیات در سال ۲۰۱۸ میلادی در مقایسه با کسر ۲,۸۰۷.۸۳ میلیون دالر امریکایی سال مالی گذشته، کسر ۳,۰۶۵.۰۳ میلیون دالر امریکایی را به ثبت رسانیده است.

۲.۱.۴ حساب سرمایه

مازاد حساب سرمایه بیلانس تادیات در سال ۲۰۱۸ میلادی با کاهش ۲۲ درصدی از ۱,۷۹۰.۷۸ میلیون دالر امریکایی سال ۲۰۱۷ میلادی، به ۱,۴۰۴.۵۳ میلیون دالر امریکایی پائین آمده است. دلیل عمده این کاهش جریانات سرمایوی به وجه دولت، تصدی ها و خانواده ها عنوان شده است. (برای وضاحت بیشتر به جدول ۴.۱ و گراف ۴.۲ مراجعه شود)

۳.۱.۴ حساب مالی

در چارچوب حساب مالی بیلانس تادیات، سرمایه گذاری خارجی جز مهمی است که متشکل از سرمایه گذاری مستقیم خارجی، سرمایه گذاری پورتفولیوی خارجی و سایر سرمایه گذاری ها می باشد.

جریان های مالی به کشور با ازدیاد ۱۲۳ درصدی در سال ۲۰۱۸ در مقایسه با مبلغ ۵۱.۵۳ میلیون دالر امریکایی سال مالی ۱۳۹۶، به ۱۱۵.۱۲ میلیون دالر امریکایی افزایش یافت، این در حالیست که سرمایه گذاری پورتفولیو در سال ۲۰۱۸ میلادی در مقایسه با خروج منفی ۲۹.۱۱ میلیون دالر امریکایی سال گذشته، نشان دهنده خروج ۲۳.۵۱ میلیون دالر امریکایی عمده تاً در بخش ابزار بازار پول بوده است.

تحلیل های بیشتر نشان می دهد که مجموع دارایی های مالی کشور در خارج طی سال ۲۰۱۸ در مقایسه با سال ۲۰۱۷ از مبلغ ۳۵.۹۲ میلیون دالر امریکایی به ۲۷۳.۳۴ میلیون دالر امریکایی افزایش یافته است. (برای وضاحت بیشتر به جدول ۱.۴، گراف ۳.۴ مراجعه نمایید)

از سوی دیگر، مجموع بدهی های مالی از ۶۷.۴۰ میلیون دالر امریکایی که در سال گذشته به ثبت رسیده بود، در سال ۲۰۱۸ میلادی به منفی ۸۸.۳۹ میلیون دالر امریکایی کاهش یافته است.

در نتیجه، ذخایر رو به کاهش اسعار خارجی، ذخایر دارایی

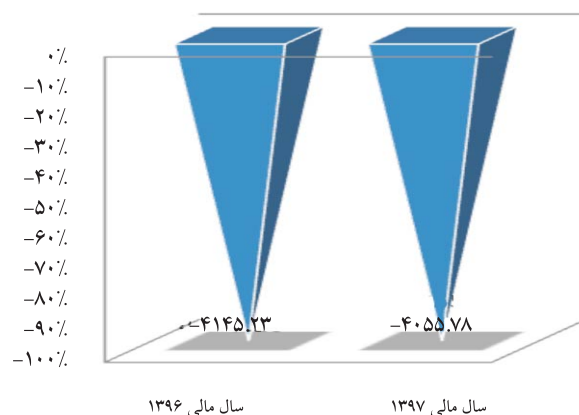
در حساب خدمات، پرداخت های خالص خدمات در سال ۲۰۱۸ به گونه قابل ملاحظه با کاهش ۳۰ درصدی در مقایسه با ۷۳۷.۲۸ میلیون دالر امریکایی سال مالی گذشته، به ۵۱۵.۴۸ میلیون دالر امریکایی کاهش یافت که عمدتاً این وضعیت در اثر افزایش در عواید حاصله از ساخت و ساز، مخابرات و کالاها و خدمات دولتی به وجود آمده است.

فایده خالص اصلی در سال ۲۰۱۸ میلادی به ۲۲۱.۶۹ میلیون دالر امریکایی می رسد که در مقایسه با ۱۵۳.۴۵ میلیون دالر امریکایی سال ۲۰۱۷ میلادی ۴۴ درصدی افزایش قابل ملاحظه را نشان میدهد.

به همین ترتیب، رسیدات خالص انتقالات شخصی که عمدتاً نشان دهنده وجوه ارسالی توسط افغانهای شاغل در خارج می باشد، در سال ۲۰۱۸ میلادی با ازدیاد چشمگیر ۴۲ درصدی در مقایسه با ۲۶۸.۸۸ میلیون دالر امریکایی سال گذشته، به ۳۸۱.۱۰ میلیون دالر امریکایی افزایش یافت.

برعکس، انتقالات خالص جاری (کمک های جاری) به سکتور دولت با کاهش ۱۶ درصدی در سال ۲۰۱۸ میلادی در مقایسه با ۲,۱۰۵.۱۲ میلیون دالر امریکایی سال گذشته، به ۱,۷۶۸.۲۴ میلیون دالر امریکایی کاهش یافت.

گراف ۱.۴: بیلانس حساب جاری (به میلیون دالر امریکایی)

منبع: اداره ملی احصائیه و معلومات/د افغانستان بانک

۲.۴ مال التجاره

این بخش گزارش در بر گیرنده تحلیل کارکرد تجارت کالاها در سال ۲۰۱۸ میلادی در مقایسه با کارکرد تجارتي سال مالی ۲۰۱۷ می باشد.

افغانستان از مدت طولانی بدینسو با کسر بیلانس تجارت مواجه می باشد. این بدین معنی است که ارزش مجموعی کالاهای وارداتی بلند تر از ارزش مجموعی کالاهای صادراتی بوده است. (جهت توضیحات به جدول ۴.۲ و گراف ۴.۴ مراجعه کنید).

طی سال ۲۰۱۸ میلادی کسری بیرونی تجارت کالاها با کاهش ۲ درصدی در مقایسه با ۶,۶۶۴.۲۱ میلیون دالر امریکایی سال گذشته، مبلغ ۶,۵۳۱.۳۶ میلیون دالر امریکایی را به ثبت رسانید.

صادرات مجموعی کالاها با ازدیاد ۱۲ درصدی در سال ۲۰۱۸ میلادی در مقایسه با ۶۱۳.۸۰ میلیون دالر امریکایی سال مالی ۲۰۱۷، مبلغ ۸۷۵.۲۴ میلیون دالر امریکایی را به ثبت رسانید.

از جمله اجزای صادراتی، صادرات چرم و پشم و نباتات طبی روند صعودی را نشان می دهد، این در حالیست که مواد غذایی و قالین و فرش طی سال گزارش دهی نشان دهنده روند نزولی می باشند.

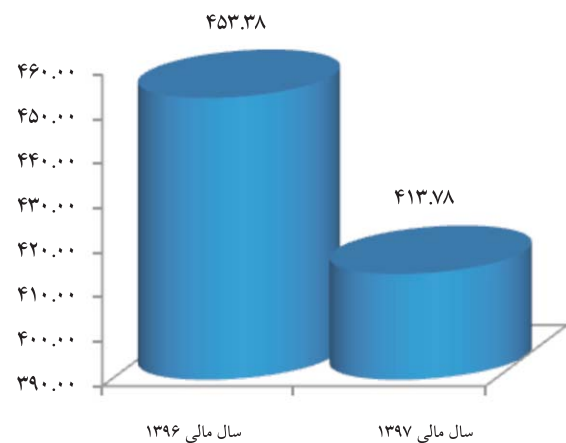
صادرات چرم و پشم با ازدیاد ۸۳ درصدی در سال ۲۰۱۸ میلادی در مقایسه با مبلغ ۲۳.۱۳ میلیون دالر امریکایی سال مالی ۲۰۱۷، به مبلغ ۴۲.۳۲ میلیون دالر امریکایی افزایش یافت.

به همین سان، صادرات نباتات طبی با افزایش ۳۳ درصدی در سال ۲۰۱۸ میلادی در مقایسه با ۲۹۵.۵۵ میلیون دالر امریکایی سال مالی ۱۳۹۶، مبلغ ۳۹۲.۸۸ میلیون دالر امریکایی را به ثبت رسانید.

ها (براساس بیلانس تادیات) در سال ۲۰۱۸ در مقایسه با سال ۲۰۱۷ با ۷۱ درصد کاهش، از ۵۷۶.۲۹ میلیون دالر امریکایی به ۱۶۷.۶۵ میلیون دالر امریکایی پائین آمده است.

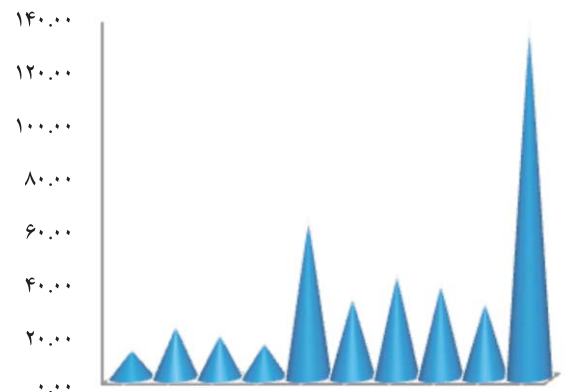
بیلانس حساب مالی به طور مجموعی در سال ۲۰۱۸ میلادی در مقایسه با ۴۵۳.۳۸ میلیون دالر امریکایی سال مالی ۱۳۹۶، مبلغ ۴۱۳.۷۸ میلیون دالر امریکایی را به ثبت رسانیده است.

گراف ۲.۴: حساب مالی و سرمایه (به میلیون دالر امریکایی)

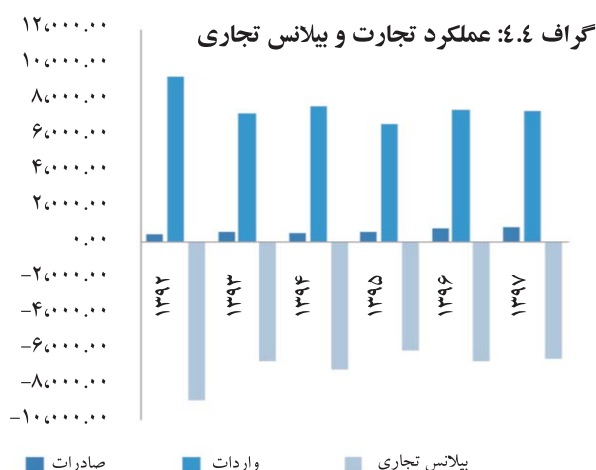
منبع: اداره ملی احصائیه و معلومات / د افغانستان بانک

گراف ۳.۴: جریانات داخلی سرمایه گذاری مستقیم خارجی افغانستان (به میلیون دالر)

منبع: اداره ملی احصائیه و معلومات / د افغانستان بانک

نتیجتاً، در ربع سوم سال مالی ۲۰۱۸ تغییر قابل ملاحظه در ساختار واردات به نفع لوازم صنعتی به مشاهده رسیده است. لوازم صنعتی عمدتاً تولیدات فلزی، کود و سمّت را تشکیل می دهد که برای توسعه اقتصادی ضروری می باشد. بنابراین واردات بیشتر این کالاها دلیل واضح سرعت فعالیت های اقتصادی در کشور به ویژه در بخش های صنعتی و ساختمانی می باشد.

منبع: اداره ملی احصائیه و معلومات / د افغانستان بانک

۳.۴ شرکای تجاری

شرکای بزرگ تجاری افغانستان کشورهای پاکستان، ایران، هند، چین و کشورهای مستقل مشترک المنافع می باشند. پاکستان، ایران، هند، چین و کشورهای مستقل مشترک المنافع منحصراً بزرگترین مقصد صادراتی برای افغانستان بوده اند، در حالی که منشای وارداتی بزرگ پاکستان، هند، ایران، جرمنی، چین، ایالات متحده امریکا، جاپان و کشورهای مستقل مشترک المنافع می باشد.

۴.۳.۱ طرف صادرات

پاکستان به طور دوامدار برای مدت طولانی به عنوان یگانه خریدار بزرگ صادرات افغانستان بوده است. سهم صادرات افغانستان به پاکستان در سال ۲۰۱۸ میلادی از ۳۸ درصد سال مالی ۱۳۹۶ به ۴۳ درصد افزایش یافت که نشان دهنده

در حالی که صادرات مواد غذایی (میوه تازه و خشک، و نباتات روغنی) با ۵ درصد کاهش در سال ۲۰۱۸ میلادی در مقایسه با ۴۴۱.۵۱ میلیون دالر امریکایی سال مالی ۱۳۹۶، مبلغ ۴۱۷.۶۹ میلیون دالر امریکایی را به ثبت رسانیده است. به همین ترتیب، صادرات قالین و فرش با کاهش ۶ درصدی در سال ۲۰۱۸ میلادی در مقایسه با ۲۳.۷۴ میلیون دالر امریکایی سال گذشته، مبلغ ۲۲.۳۵ میلیون دالر امریکایی را به ثبت رسانید.

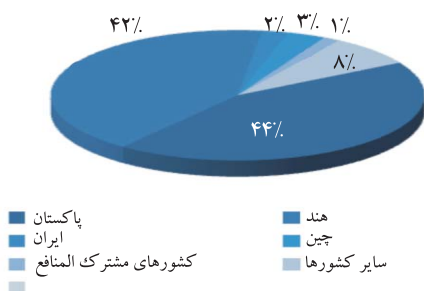
در عین حال، مجموع واردات در سال ۲۰۱۸ میلادی به ۷,۴۴۸.۱۴ میلیون دالر امریکایی می رسد که نسبت به ۷,۴۰۶.۶۰ میلیون دالر امریکایی سال گذشته ۱ درصد افزایش را نشان میدهد.

در طول دوره مشابه، ارزش دو بخش کالاهای وارداتی بالخصوص واردات کالاهای مصرفی و واردات تجهیزات صنعتی، مقایسه‌تاً کاهش یافته است.

واردات کالاهای مصرفی با کاهش ۳ درصدی در سال ۲۰۱۸ میلادی در مقایسه با ۲,۹۸۱.۴۶ میلیون دالر امریکایی سال مالی ۲۰۱۷، مبلغ ۲,۹۰۴.۲۳ میلیون دالر امریکایی، و واردات تجهیزات صنعتی با کاهش ۷ درصدی در سال ۲۰۱۸ میلادی در مقایسه با مبلغ ۸۸۳.۲۷ میلیون دالر امریکایی، مبلغ ۸۲۵.۶۸ میلیون دالر امریکایی را به ثبت رسانید.

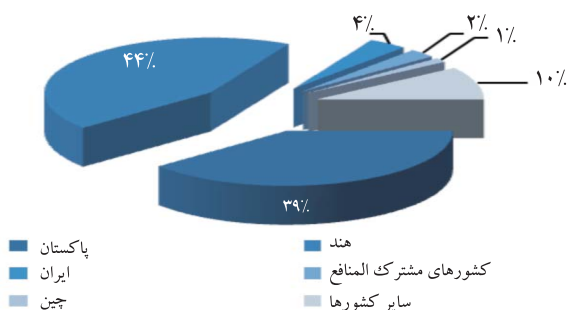
برخلاف روند کالاهای مصرفی، واردات نفت و روغنات با افزایش ۸ درصدی در سال ۲۰۱۸ میلادی در مقایسه با ۸۷۷.۶۵ میلیون دالر امریکایی سال مالی ۱۳۹۶، مبلغ ۹۴۹.۷۸ میلیون دالر امریکایی، و واردات کالاهای سرمایوی با کاهش ۱ درصدی در سال ۲۰۱۸ میلادی در مقایسه با مبلغ ۲,۷۰۵.۷۵ میلیون دالر امریکایی سال مالی ۱۳۹۶، مبلغ ۲,۷۲۶.۹۰ دالر امریکایی را به ثبت رسانیده است.

گراف ۵.۴: طرف صادرات (سهم فیصدی)، طی سال ۲۰۱۸ میلادی

منبع: اداره ملی احصائیه و معلومات / د افغانستان بانک

گراف ۶.۴: طرف صادرات (سهم فیصدی)، طی سال ۲۰۱۷ میلادی

منبع: اداره ملی احصائیه و معلومات / د افغانستان بانک

۲.۳.۴ طرف واردات

کشورهای مستقل مشترک المنافع بطور دوامدار بحیث یگانه بزرگترین منبع برای واردات افغانستان به حساب می روند. طی سال تحت بررسی واردات از کشورهای مشترک المنافع با سهم ۲۶.۷۸ درصدی به مبلغ ۱,۹۸۳.۵۹ میلیون دالر امریکایی کاهش یافت، درحالی که در سال ۲۰۱۷ میلادی با سهم ۲۷.۳۷ درصدی مبلغ ۲,۰۳۹.۵۰ میلیون دالر امریکایی را به ثبت رسانیده بود. عمده ترین اقلام وارداتی از کشورهای مستقل مشترک المنافع آرد گندم، روغن نباتی، نفت پترولیم، برق، فلزات، کود کیمیاوی و سمنت می باشد.

رشد ۲۶ درصدی در عواید صادرات طی سال اخیر می باشد. محرک های عمده افزایش صادرات در سال تحت بررسی متشکل از میوه تازه، میوه خشک، محصولات پنبه و قالین، و نباتات طبی می باشند که سهم آن به ترتیب ۹ درصد، ۶ درصد، ۲ درصد، ۲ درصد و ۱ درصد مجموع صادرات به پاکستان را تشکیل داده است.

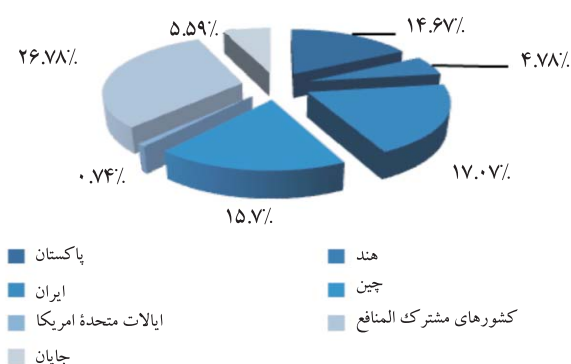
هند در سال ۲۰۱۸ میلادی به عنوان دومین خریدار بزرگ صادرات افغانستان شناخته شده است. سهم صادرات افغانستان به کشور هند در سال ۲۰۱۸ میلادی از ۴۳ درصد سال گذشته به ۴۱ درصد کاهش یافت که نشان دهنده رشد ۷ درصدی در عواید صادرات طی سال اخیر می باشد. میوه های تازه و خشک، نباتات طبی و زعفران اقلام عمده صادرات به هند می باشد که سهم اقلام مذکور به ترتیب ۲۵، ۱۴ و ۲ درصد مجموع صادرات به هند را تشکیل می دهد.

چین در سال ۲۰۱۸ میلادی به عنوان سومین خریدار بزرگ صادرات افغانستان قرار گرفت. سهم صادرات افغانستان به کشور چین در سال ۲۰۱۸ میلادی از ۱.۲۴ درصد سال مالی ۱۳۹۶ به ۳.۲۵ درصد افزایش یافت که نشان دهنده رشد ۱۹۲ درصدی در عواید صادرات طی سال تحت بررسی می باشد. میوه خشک و پشم حیوانات اقلام عمده صادرات به چین می باشند. سهم اقلام مذکور در سال ۲۰۱۸ میلادی بالترتیب ۱.۳۸ و ۱ درصد مجموع صادرات را تشکیل می دهد.

ایران در سال ۲۰۱۸ میلادی به عنوان آخرین خریدار بزرگ صادرات افغانستان درجه بندی شده است. سهم صادرات افغانستان به ایران در سال ۲۰۱۸ میلادی از ۳ درصد سال مالی ۲۰۱۷ به ۲ درصد کاهش یافت که نشان دهنده کاهش ۳۳ درصدی در عواید صادرات می باشد.

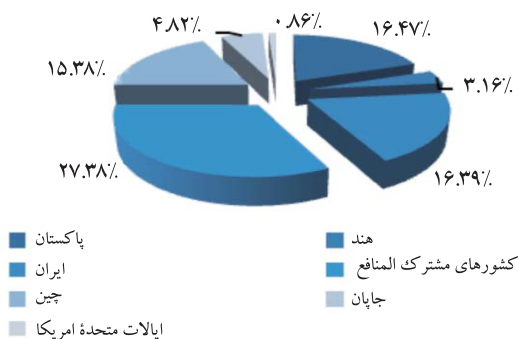
جایان و هند در جایگاه آخرین بزرگترین منابع وارداتی برای افغانستان بوده اند که به ترتیب سهم ۶ درصد و ۵ درصد مجموع واردات سال ۲۰۱۸ میلادی را تشکیل داده اند. (جهت معلومات بیشتر به گراف ۷.۴ و ۸.۴ مراجعه کنید.)

گراف ۷.۴: طرف واردات (سهم فیصدی)، طی سال ۲۰۱۸ میلادی

منبع: اداره ملی احصائیه و معلومات / د افغانستان بانک

گراف ۸.۴: طرف واردات (سهم فیصدی)، طی سال ۲۰۱۷

منبع: اداره ملی احصائیه و معلومات / د افغانستان بانک

۴.۴ ترکیب تجارت

۴.۴.۱ ترکیب واردات

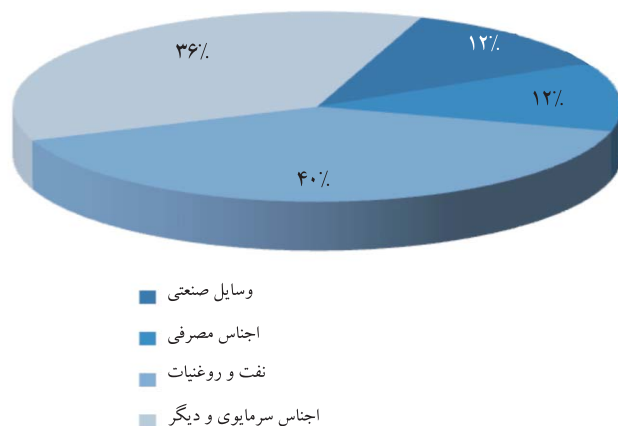
ترکیب واردات، در سال ۲۰۱۸ حاکی از آنست که: واردات کالاهای مصرفی بزرگترین سهم در سبد واردات داشته است که در سال ۲۰۱۸ میلادی در مقایسه با ۴۰ درصد سال مالی ۱۳۹۶، با کاهش اندک به ۳۹.۲ درصد پائین آمد.

ایران دومین بزرگترین منبع واردات برای افغانستان محسوب می شود. سهم واردات از ایران طی سال ۲۰۱۸ میلادی ۱۷ درصد مجموع واردات را تشکیل داده است. مجموع واردات از ایران در سال ۲۰۱۸ میلادی با افزایش ۴ درصدی در مقایسه با مبلغ ۱،۲۲۰.۵۷ میلیون دالر امریکایی سال مالی ۱۳۹۶، به مبلغ ۱،۲۶۴.۱۸ میلیون دالر امریکایی افزایش یافت. عمده ترین اقلام وارداتی از ایران را نفت، پترولیم، تولیدات فلزی، سمنت، برق، کود کیمیاوی، پرزه جات و اجناس مصرفی تشکیل می دهند.

چین به عنوان سومین بزرگترین منبع واردات برای افغانستان محسوب می شود. سهم واردات از چین ۱۵.۷ درصد مجموع واردات سال ۲۰۱۸ میلادی را تشکیل داده است. مجموع واردات از چین در سال ۲۰۱۸ میلادی در مقایسه با مبلغ ۱،۱۴۵.۷۳ میلیون دالر امریکایی سال مالی ۱۳۹۶، به مبلغ ۱،۱۶۵.۹۴ میلیون دالر امریکایی افزایش یافته و نشان دهنده رشد ۲ درصدی در مجموع واردات در سال ۲۰۱۸ میلادی بوده است. واردات عمده از کشور چین را پرزه جات، تولیدات فلزی، کود کیمیاوی، تایر و تیوب و اجناس مصرفی تشکیل داده است.

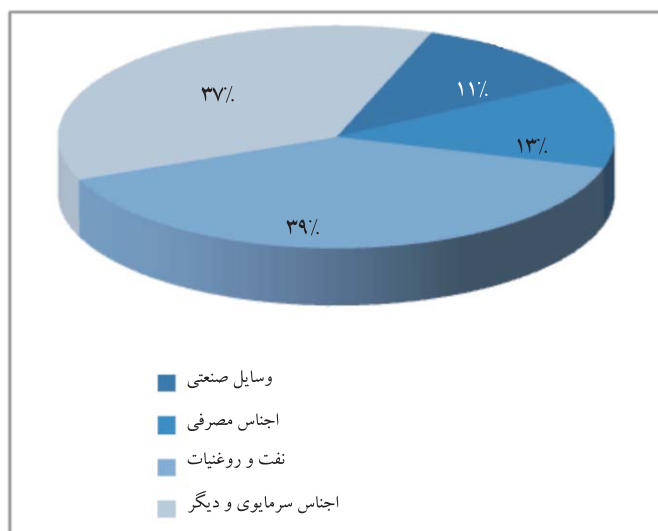
پاکستان به عنوان چهارمین بزرگترین منبع وارداتی برای افغانستان به شمار می رود. سهم واردات از پاکستان ۱۵ درصد مجموع واردات سال ۲۰۱۸ میلادی را تشکیل داده است. واردات از پاکستان در سال ۲۰۱۸ میلادی در مقایسه با مبلغ ۱،۲۲۶.۷۷ میلیون دالر امریکایی سال ۲۰۱۷ میلادی، به مبلغ ۱،۰۸۶.۸۶ میلیون دالر امریکایی کاهش یافته و نشان دهنده کاهش ۱۱ درصدی بوده است. واردات عمده از پاکستان را پرزه جات، لوازم صنعتی و کالاهای مصرفی تشکیل داده است.

گراف ۹.۴: ترکیب واردات (فیصدی سهم)، طی سال ۲۰۱۸

منبع: اداره ملی احصائیه و معلومات / د افغانستان بانک

گراف ۱۰.۴: ترکیب صادرات (فیصدی سهم)، طی سال ۲۰۱۷

منبع: اداره ملی احصائیه و معلومات / د افغانستان بانک

۲.۴.۴ ترکیب صادرات

ترکیب صادرات در سال ۲۰۱۸ میلادی نشان می‌دهد که:

- صادرات اقلام غذایی (نباتات روغنی، میوه‌های تازه و خشک) بیشترین سهم را در سبد صادرات افغانستان داشته است، حالانکه در سال ۲۰۱۸ میلادی در مقایسه با ۵۶ درصد سال مالی ۱۳۹۶ به ۴۸ درصد کاهش یافته است.

مصارف واردات این نوع کالاها نیز با کاهش ۳ درصدی در سال ۲۰۱۸ میلادی در مقایسه با ۲,۹۸۱.۴۶ میلیون دالر امریکایی سال گذشته، به مبلغ ۲,۹۰۴.۲۳ میلیون دالر امریکایی کاهش یافت.

دومین بزرگترین سهم در سبد واردات سال ۲۰۱۸ برای کالاهای سرمایه‌ای به ثبت رسیده است. سهم کالاهای سرمایه‌ای در سال ۲۰۱۸ میلادی در مقایسه با ۳۶ درصد سال گذشته، با ازدیاد اندک به ۳۷ درصد افزایش یافت.

مصارف واردات کالاهای سرمایه‌ای نیز با ازدیاد ۱ درصدی در سال ۲۰۱۸ میلادی در مقایسه با ۲,۷۰۵.۷۵ میلیون دالر امریکایی سال گذشته، به مبلغ ۲,۷۲۶.۹۰ میلیون دالر امریکایی افزایش یافت.

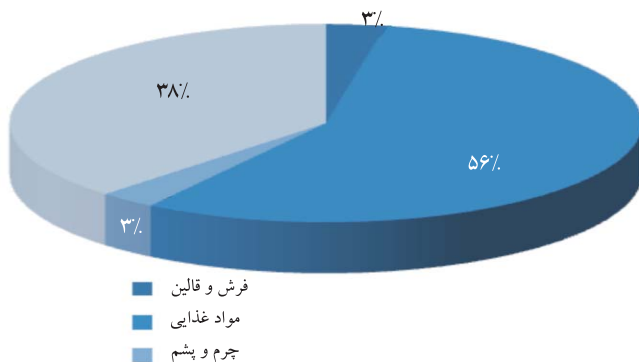
نفت و روغنات (پترول)، سومین بزرگترین سهم را در سبد واردات افغانستان به خود اختصاص داده اند که در سال ۲۰۱۸ میلادی در مقایسه با ۱۲ درصد سال مالی ۱۳۹۶ با ازدیاد اندک به ۱۳ درصد افزایش یافته است.

مصارف واردات نفت و روغنات در مجموع واردات با افزایش ۸ درصدی در سال ۲۰۱۸ میلادی در مقایسه با ۸۷۷.۶۵ میلیون دالر امریکایی سال مالی ۱۳۹۶، به ۹۴۹.۷۸ میلیون دالر امریکایی افزایش یافت.

لوازم صنعتی در سال ۲۰۱۸ میلادی کمترین سهم را در سبد واردات افغانستان داشته است که در مقایسه با ۱۲ درصد سال مالی ۱۳۹۶، به ۱۱ درصد کاهش یافت.

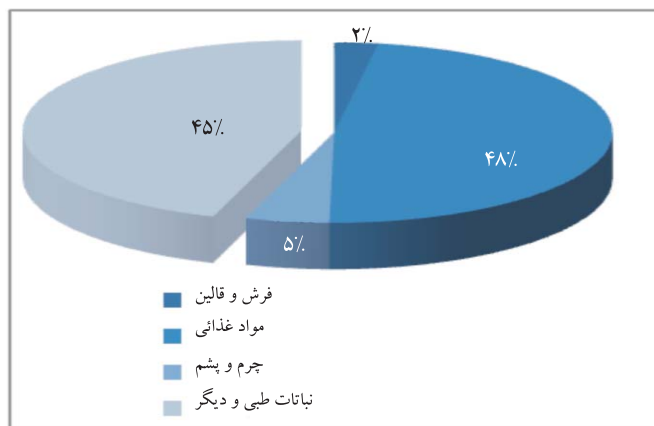
مصارف واردات لوازم صنعتی نیز کاهش ۷ درصدی را به ثبت رسانید و در سال ۲۰۱۸ میلادی در مقایسه با ۸۸۳.۲۷ میلیون دالر امریکایی سال مالی ۱۳۹۶، به ۸۲۵.۶۸ میلیون دالر امریکایی کاهش یافت. (جهت توضیح بیشتر جدول ۳.۴ و ۴.۴ و گراف‌های ۹.۴ و ۱۰.۴ را ملاحظه نمایید)

گراف ۱۱.۴: ترکیب صادرات (فیصدی سهم) طی سال ۲۰۱۸

منبع: اداره ملی احصائیه و معلومات / د افغانستان بانک

گراف ۱۲.۴: ترکیب صادرات (سهم فیصدی) طی سال ۲۰۱۷

منبع: اداره ملی احصائیه و معلومات / د افغانستان بانک

۵.۴ بدهی خارجی

مجموع بدهی های خارجی افغانستان با کاهش ۴ درصدی در سال ۲۰۱۸ میلادی در مقایسه با ۲,۱۹۶.۹۵ میلیون دالر امریکایی سال مالی ۲۱۰۷ به ۲,۱۰۲.۱۹ میلیون دالر امریکایی پائین آمده است که نشان دهنده کاهش ۹۴.۷۶ میلیون دالر امریکایی می باشد.

بازپرداخت اصل قرضه افغانستان در طول ربع تحت بررسی به بانک جهانی، بانک انکشافی آسیا و صندوق سعودی برای انکشاف و بلغاریا صورت گرفته است، در حالی که

- عواید حاصله از صادرات نباتات طبی در سال ۲۰۱۸ میلادی با کاهش ۵ درصدی در مقایسه با ۴۴۱.۵۱ میلیون دالر امریکایی سال گذشته به ۴۱۷.۶۹ میلیون دالر امریکایی کاهش یافت.
- دومین بزرگترین سهم در مجموع صادرات را نباتات طبی به ثبت رسانیده است که در سال ۲۰۱۸ میلادی در مقایسه با ۳۸ درصد سال گذشته به ۴۵ درصد افزایش یافته است.
- عواید صادرات نباتات طبی با ازدیاد ۳۳ درصدی در سال ۲۰۱۸ میلادی در مقایسه با ۲۹۵.۵۵ میلیون دالر امریکایی سال مالی ۱۳۹۶ به ۳۹۲.۸۸ میلیون دالر امریکایی افزایش یافت.
- چرم و پشم سومین بزرگترین سهم را در سبد صادرات کشور به خود اختصاص داده است. سهم چرم و پشم که در سال ۲۰۱۷ میلادی ۳ درصد به ثبت رسیده بود، در سال تحت بررسی به ۵ درصد افزایش یافت.
- عواید حاصله از چرم و پشم در سال ۲۰۱۸ میلادی در مقایسه با ۲۳.۱۳ سال گذشته به ۴۲.۳۲ میلیون دالر امریکایی افزایش یافت.
- قالین و فرش که به عنوان جز عمده صادرات افغانستان در دهه های گذشته به حساب می روند، کم ترین سهم ۳ درصدی مجموع صادرات را تشکیل داد.
- عواید حاصله از قالین و فرش با کاهش ۶ درصدی در سال ۲۰۱۸ میلادی در مقایسه با ۲۳.۷۴ میلیون دالر امریکایی سال گذشته به ۲۲.۳۵ میلیون دالر امریکایی کاهش یافت. (جهت توضیحات بیشتر به جدول ۲.۴ و گراف های ۱۱.۴ و ۱۲.۴ مراجعه نمایید).

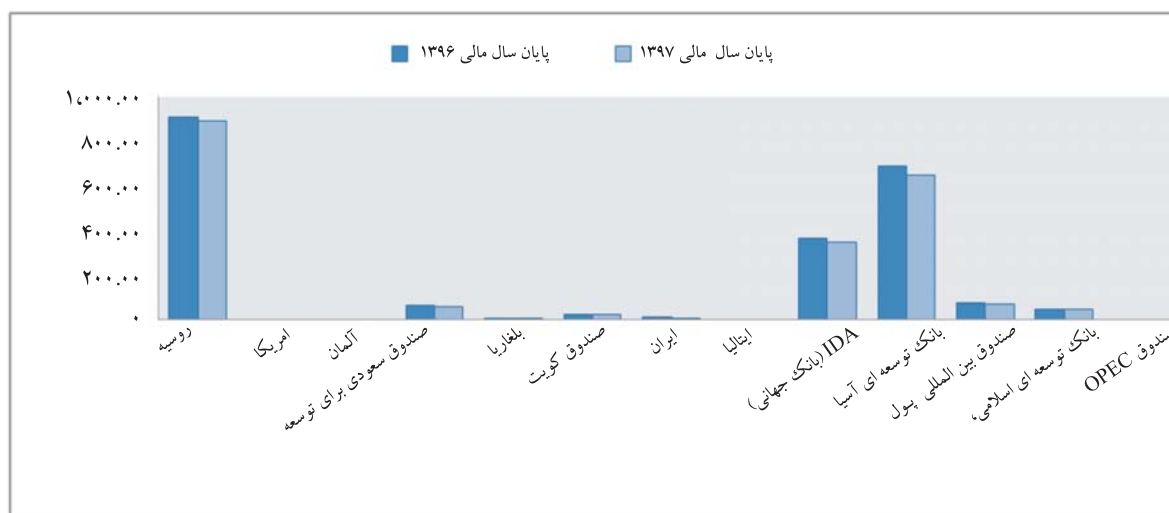
هزینه خدمات به بانک جهانی، بانک انکشافی آسیا و صندوق کویت پرداخت گردیده است.

بانک جهانی و بانک انکشافی آسیا منحصراً بزرگترین قرضه دهنده گان چندین جانبه افغانستان، در سال تحت بررسی بخشی از اصل قرضه و هزینه خدمات را بخشش نموده اند. مجموع بدهی قابل پرداخت به اعضای قرضه دهنده پاریس کلب در سال ۲۰۱۸ به ۸۸۹.۴۰ میلیون دلار امریکایی میرسد که به فدراسیون روسیه قابل پرداخت می باشد. به عبارت دیگر، مجموع قرضه قابل پرداخت به پاریس کلب به ۴۲.۳۱ درصد مجموع بدهی فعلی خارجی میرسد که در مقایسه با سال گذشته کاهش اندک ۲ درصدی را نشان می دهد.

علاوه بر این، مجموع بدهی های پاریس کلب که مشمول صندوق سعودی برای انکشاف، بلغاریا، کویت و ایران می باشد، با کاهش ۴ درصدی در سال ۲۰۱۸ میلادی در مقایسه با ۱۰۵.۴۹ میلیون دلار امریکایی سال مالی ۱۳۹۶، به ۱۰۰.۸۶ میلیون دلار امریکایی کاهش یافت.

از سوی دیگر، مجموع بدهی های قرضه دهندگان همه جانبه به افغانستان با کاهش اندک در سال ۲۰۱۸ میلادی در مقایسه با ۱،۱۸۱.۵۸ میلیون دلار امریکایی به ۱،۱۱۱.۹۳ میلیون دلار امریکایی پائین آمد که در سال تحت بررسی نشان دهنده کاهش ۶۹.۶۵ میلیون دلاری در مجموع بدهی می باشد.

گراف ۱۳.۴: مقایسه بدهی خارجی برای سال های مالی ۲۰۱۸ - ۲۰۱۷ (به میلیون دلار)

منبع: واحد مدیریت دارایی بدهی، وزارت مالیه

۶.۴ ذخایر خالص بین المللی

مطابق به تازه ترین داده های موجود، ذخایر خالص بین المللی با ازدیاد ۵ درصدی در سال ۲۰۱۸ میلادی در مقایسه با ۷,۳۴۵.۳۶ میلیون دالر امریکایی سال گذشته به ۷,۷۰۴.۹۸ میلیون دالر امریکایی افزایش یافته است. (جهت توضیحات بیشتر جدول ۶.۴ و گراف ۱۴.۴ را ملاحظه نمایید.) افزایش در سطح ذخایر خالص بین المللی در نتیجه افزایش در ذخایر دارایی ها به وجود آمده است که با ازدیاد ۲.۵ درصدی در سال ۲۰۱۸ میلادی در مقایسه با ۸,۱۵۹.۰۱ میلیون دالر امریکایی سال گذشته، به مبلغ ۸,۳۶۲.۴۲ میلیون دالر امریکایی افزایش یافته است.

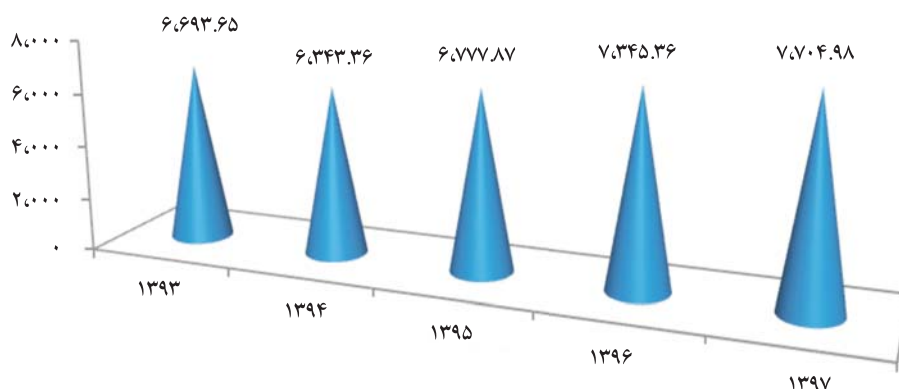
این در حالیست که ذخایر بدهی با کاهش ۱۹.۲ در سال ۲۰۱۸ میلادی در مقایسه با ۸۱۳.۶۵ میلیون دالر امریکایی سال مالی ۱۳۹۶ به ۶۵۷.۴۴ میلیون دالر امریکایی کاهش

یافته است بدین معنی که ذخایر دارایی ها بیشتر از ذخایر بدهی ها بوده اند. کاهش در ذخایر بدهی عمدتاً در نتیجه کاهش سپرده های اسعاری بانک های تجارتي به وجود آمده است که در سال ۲۰۱۸ میلادی با تقلیل ۲۰.۳ درصدی در مقایسه با ۶۸۸.۴۹ میلیون دالر امریکایی سال گذشته به ۵۹۸.۰۸ میلیون دالر امریکایی پائین آمد.

ذخایر بدهی سپرده های اسعاری افراد غیرمقیم در سال تحت بررسی بدون تغییر باقی مانده است. افزایش در ذخایر خالص بین المللی را میتوان به جریان های قابل ملاحظه داخلی از ارز خارجی به بخش دولتی و وجوه ارسالی کارمندان از خارج نسبت داد.

سطح فعلی دارایی های ذخایر خالص بین المللی تقریباً ۱۲ ماه واردات کالاها را تحت پوشش قرار می دهد، و همچنان کشور را در برابر شوک های خارجی مقاوم می سازد.

گراف ۱۴.۴: ذخایر خالص بین المللی از سال ۲۰۱۴ الی سال ۲۰۱۸ (به میلیون دالر امریکائی)

منبع: آمریت عمومی سیاست پولی، د افغانستان بانک

جدول ۱.۴: بیلانس تادیات افغانستان طی سال ۲۰۱۸ میلادی (به میلیون دالر امریکایی)

اقلام/سالها	ربع اول ۱۳۹۶	ربع دوم ۱۳۹۶	ربع سوم ۱۳۹۶	ربع چهارم ۱۳۹۶	سال مالی ۱۳۹۶	ربع اول ۱۳۹۷	ربع دوم ۱۳۹۷	ربع سوم ۱۳۹۷	ربع چهارم ۱۳۹۷	سال مالی ۱۳۹۷	فیصدی تغییرات
حساب جاری	-۱,۰۰۵.۴۳	-۱,۴۳۰.۳۸	-۷۴۴.۳۰	-۹۱۵.۳۲	-۴,۱۴۵.۲۳	-۱,۳۶۷.۰۸	-۸۴۳.۴۰	-۸۸۹.۸۹	-۱,۰۵۶.۴۲	-۴,۱۰۵.۷۸	-۲٪
کریدیت	۸۱۷.۹۷	۸۱۶.۶۰	۱,۱۹۴.۰۵	۱,۲۹۷.۵۰	۴,۱۱۶.۱۳	۹۲۰.۹۹	۱,۱۳۳.۷۴	۱,۱۵۳.۷۳	۱,۰۶۰.۷۰	۴,۰۶۹.۱۶	۳٪
دبت	۱,۸۷۳.۴۱	۲,۲۴۶.۸۸	۱,۹۳۸.۳۵	۲,۲۱۲.۸۲	۸,۲۷۱.۳۶	۲,۱۸۸.۰۷	۱,۹۷۶.۱۴	۲,۰۴۳.۶۲	۲,۰۱۷.۱۲	۸,۲۳۴.۹۴	۱٪
حساب اجناس و خدمات	-۱,۶۰۷.۵۷	-۱,۹۸۱.۸۲	-۱,۵۷۳.۴۲	-۱,۸۱۴.۳۱	-۶,۹۷۷.۱۱	-۱,۸۳۴.۵۷	-۱,۵۶۰.۸۵	-۱,۵۴۳.۱۶	-۱,۶۰۱.۴۶	-۶,۵۴۰.۰۵	-۶٪
کریدیت	۲۱۳.۷۰	۲۳۰.۵۴	۳۳۴.۶۷	۳۶۸.۷۸	۱,۱۴۷.۷۰	۳۲۰.۴۹	۳۶۴.۲۱	۴۲۸.۰۴	۴۳۷.۴۱	۱,۵۶۰.۱۶	۳۶٪
دبت	۱,۸۲۱.۲۷	۲,۲۱۲.۳۶	۱,۹۰۸.۰۹	۲,۱۸۳.۰۹	۸,۱۲۹.۴۱	۲,۱۵۵.۰۶	۱,۹۳۵.۰۷	۱,۹۸۱.۲۱	۲,۰۳۸.۸۷	۸,۰۰۰.۲۰	-۰.۳٪
حساب اجناس	-۱,۴۵۶.۱۱	-۱,۸۰۲.۲۲	-۱,۳۷۲.۰۹	-۱,۶۰۹.۴۰	-۶,۲۳۹.۸۳	-۱,۶۶۴.۴۹	-۱,۴۹۹.۷۵	-۱,۳۸۶.۹۳	-۱,۴۷۳.۴۱	-۶,۰۴۴.۵۷	-۳٪
کریدیت	۱۱۵.۰۲	۱۲۴.۱۷	۲۵۱.۳۷	۲۹۳.۳۶	۷۸۳.۹۶	۱۷۲.۴۵	۱۴۶.۸۱	۲۶۱.۸۸	۲۹۴.۰۹	۸۷۵.۲۴	۱۳٪
دبت	۱,۵۷۱.۱۷	۱,۹۲۶.۳۹	۱,۶۲۳.۴۶	۱,۹۰۲.۷۷	۷,۰۰۳.۸۰	۱,۸۳۶.۹۴	۱,۶۴۶.۵۶	۱,۶۴۸.۸۱	۱,۷۶۷.۵۰	۶,۹۱۹.۸۰	-۲٪
حساب خدمات	-۱۵۱.۴۵	-۱۷۹.۵۹	-۲۰۱.۳۳	-۲۰۴.۹۰	-۷۳۷.۲۸	-۱۷۰.۰۹	-۶۱.۱۱	-۱۵۶.۲۴	-۱۲۸.۰۵	-۵۱۵.۴۸	-۳۰٪
کریدیت	۹۸.۶۴	۱۰۶.۳۷	۸۳.۳۰	۷۵.۴۲	۳۶۳.۷۴	۱۴۸.۰۳	۲۱۷.۴۰	۱۷۶.۱۶	۱۴۳.۲۲	۶۸۴.۹۲	۸۸٪
دبت	۲۵۰.۱۰	۲۸۵.۹۷	۲۸۴.۶۳	۲۸۰.۳۲	۱,۱۰۱.۰۲	۳۱۸.۱۲	۲۷۸.۵۱	۳۳۲.۴۰	۲۷۱.۳۷	۱,۰۲۰.۳۰	۹٪
حساب اصلی عاید	۱۹.۰۲	۳۶.۲۴	۲۱.۳۹	۷۶.۸۰	۱۵۳.۴۵	۲۴.۸۳	۵۴.۰۰	۹۸.۵۴	۴۴.۳۲	۲۲۱.۶۹	۴۴٪
کریدیت	۲۳.۹۸	۴۸.۵۰	۳۲.۹۱	۸۹.۱۴	۲۰۴.۵۳	۳۵.۲۷	۶۵.۵۳	۱۰۹.۲۳	۶۷.۴۵	۲۷۷.۴۷	۳۶٪
دبت	۱۴.۹۶	۱۲.۲۷	۱۱.۵۲	۱۲.۳۴	۵۱.۰۸	۱۰.۴۵	۱۱.۵۲	۱۰.۶۹	۲۳.۱۲	۵۵.۷۸	۹٪
حساب ثانوی عاید	۵۳۳.۱۱	۵۱۵.۳۰	۸۰۷.۸۳	۸۲۲.۱۸	۲,۶۷۸.۴۳	۵۴۶.۲۷	۶۶۴.۴۶	۵۵۴.۷۴	۵۰۰.۷۱	۲,۲۶۳.۵۷	-۱۶٪
کریدیت	۵۷۰.۲۹	۵۳۷.۵۵	۸۲۶.۴۷	۸۳۹.۵۸	۲,۷۷۳.۸۹	۵۶۵.۲۳	۷۰۴.۰۰	۶۰۶.۴۶	۵۵۵.۸۵	۲,۴۳۱.۵۳	-۱۲٪
دبت	۳۷.۱۸	۲۲.۲۵	۱۸.۶۴	۱۷.۴۰	۹۵.۴۶	۲۲.۵۶	۳۹.۵۵	۵۱.۷۲	۵۵.۱۳	۱۶۸.۹۶	۷۷٪
انتقالات جاری	۴۳۹.۱۵	۴۲۸.۰۸	۶۶۵.۵۱	۵۷۲.۳۹	۲,۱۰۵.۱۲	۴۴۰.۰۸	۵۴۴.۳۵	۴۱۸.۷۶	۳۸۱.۰۵	۱,۷۶۸.۲۴	-۱۶٪
کریدیت	۴۳۹.۱۵	۴۲۸.۰۸	۶۶۵.۵۱	۵۷۲.۳۹	۲,۱۰۵.۱۲	۴۴۰.۰۸	۵۴۴.۳۵	۴۱۸.۷۶	۳۸۱.۰۵	۱,۷۶۸.۲۴	-۱۶٪
دبت	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	#DIV / 0!
پول انتقال شده کارگران	۵۰.۴۰	۵۵.۱۶	۷۶.۵۳	۸۶.۷۹	۲۳۸.۸۸	۹۱.۹۲	۹۶.۶۰	۹۵.۴۲	۹۷.۱۶	۳۸۱.۱۰	۴۲٪
کریدیت	۵۸.۴۹	۷۱.۸۱	۸۵.۳۸	۹۷.۰۲	۳۱۲.۷۰	۱۰۴.۹۴	۱۱۴.۳۶	۱۰۷.۵۵	۱۱۴.۰۸	۴۳۹.۹۴	۴۰٪
دبت	۸.۰۸	۱۶.۶۵	۸.۸۴	۱۰.۲۴	۳۴.۸۲	۱۱.۰۲	۱۲.۷۶	۱۲.۱۳	۱۴.۹۲	۵۵.۸۴	۲۷٪
حساب سرمایه و مالی	۱۸۶.۲۰	۴۵۴.۶۷	۳۲۷.۹۲	۳۱۸.۶۲	۱,۳۳۷.۴۱	۱۶۸.۰۰	۲۳۶.۰۹	۲۷۶.۵۷	۴۷۱.۳۰	۹۹۰.۷۵	-۲۶٪
حساب سرمایه	۲۳۷.۵۶	۴۲۸.۳۰	۵۵۵.۷۲	۵۶۹.۲۹	۱,۷۹۰.۷۸	۶۲۸.۸۹	۶۲۸.۸۹	۴۷۸.۷۲	۶۴۱.۵۳	۱,۴۰۴.۵۳	-۲۲٪
کریدیت	۲۳۷.۵۶	۴۲۸.۳۰	۵۵۵.۷۲	۵۶۹.۲۹	۱,۷۹۰.۷۸	۶۲۸.۸۹	۶۲۸.۸۹	۴۷۸.۷۲	۶۴۱.۵۳	۱,۴۰۴.۵۳	-۲۲٪
دبت	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	-۲۱٪
انتقالات سرمایه	۲۳۷.۵۶	۴۲۸.۳۰	۵۵۵.۷۲	۵۶۹.۲۹	۱,۷۹۰.۷۸	۶۲۸.۸۹	۶۲۸.۸۹	۴۷۸.۷۲	۶۴۱.۵۳	۱,۴۰۴.۵۳	-۲۱٪
کریدیت	۲۳۷.۵۶	۴۲۸.۳۰	۵۵۵.۷۲	۵۶۹.۲۹	۱,۷۹۰.۷۸	۶۲۸.۸۹	۶۲۸.۸۹	۴۷۸.۷۲	۶۴۱.۵۳	۱,۴۰۴.۵۳	-۲۱٪
دبت	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	-۲۱٪
حساب مالی	۵۱.۳۶	-۲۶.۴۶	۲۲۷.۸۰	۲۰۰.۶۸	۴۵۳.۳۸	۴۶.۰۹	-۴.۷۰	۲۰۲.۱۶	۱۷۰.۲۳	۴۱۳.۷۸	-۹٪
سرمایه گذاری مستقیم	-۱۱.۱۹	-۲۰.۴۴	-۱۶.۹۸	-۱۳.۷۳	-۶۲.۳۳	-۳۱.۵۸	-۴۰.۸۵	-۳۶.۷۴	-۲۹.۸۵	-۱۳۹.۰۲	۱۲۳٪
خریداری خالص دارایی‌های مالی	-۳۰.۰۹	-۳.۲۷	-۳.۵۹	-۰.۸۴	-۱۰.۸۰	۳.۷۸	۳.۷۸	-۱۲.۳۶	-۱۹.۱۱	-۳۳.۹۰	۱۲۱٪
ورود خالص بدهی‌ها	۸.۱۰	۱۷.۱۶	۱۳.۳۹	۱۲.۸۹	۵۱.۵۳	۳۵.۳۶	۴۴.۶۳	۲۴.۳۸	۱۰.۷۵	۱۱۵.۱۲	۱۲۳٪
سرمایه گذاری پورتفولیو	۳۶.۶۲	-۳۰.۱۵	-۱۱.۵۷	-۲۴.۰۱	-۲۹.۱۱	-۵۴.۰۲	۱۸.۲۲	۲۴.۳۷	۳۴.۹۴	۲۳.۵۱	-۱۸۱٪
خریداری خالص دارایی‌های مالی	۳۶.۶۲	-۳۰.۱۵	-۱۱.۵۷	-۲۴.۰۱	-۲۹.۱۱	-۵۴.۰۲	۱۸.۲۲	۲۴.۳۷	۳۴.۹۴	۲۳.۵۱	-۱۸۱٪
ورود خالص بدهی‌ها	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	-۱۲۴۹٪
سایر سرمایه گذاری‌ها	۱۲.۱۹	۲۵.۵۸	-۱۲۷.۹۳	۵۸.۷۷	-۳۱.۴۸	۱۰۹.۵۸	۵۷.۵۳	۱۰۲.۰۷	۹۲.۵۴	۳۶۱.۷۳	-۱۲۴۹٪
دارایی‌ها	۳۶.۹۸	۵۳۶	-۱۰۰.۲۹	۹۷.۸۷	۳۵.۹۲	۸۰.۴۷	۴۴.۹۶	۷۹.۳۲	۶۸.۵۹	۲۷۳.۳۴	۶۶۱٪
بدهی‌ها	۲۰.۷۹	-۲۰.۲۳	۲۷.۶۴	۳۹.۲۰	۶۷.۴۰	-۲۹.۱۱	-۱۲.۵۷	-۲۲.۷۵	-۲۳.۹۵	-۸۸.۳۹	-۲۳۱٪
ذخایر دارایی‌ها	۱۳.۷۳	-۱.۴۵	۳۸۴.۳۸	۱۷۹.۷۴	۵۷۶.۲۹	۲۴.۱۱	-۳۹.۶۱	۱۱۴.۴۶	۷۲.۶۰	۱۶۷.۵۶	-۷۱٪
اشتباهات و خطاهای خالص	۸۶۹.۲۳	۹۷۵.۶۱	۴۱۶.۲۸	۵۴۶.۷۱	۲۸۰۷.۸۳	۱۲۵۰.۳۷	۶۱۶.۳۱	۶۱۳.۳۲	۵۸۵.۱۳	۳۰۶۵.۰۳	۹٪

منبع: واحد مدیریت دارایی بدهی، وزارت مالیه

جدول ۲.۴: مال التجاره طی سال ۲۰۱۸ (به میلیون دالر امریکایی)

سال ها	سال مالی ۱۳۹۲		سال مالی ۱۳۹۳		سال مالی ۱۳۹۴		سال مالی ۱۳۹۵		سال مالی ۱۳۹۶		سال مالی ۱۳۹۷	
	مجموع	سهم (فیصدی)	مجموع	سهم (فیصدی)	مجموع	سهم (فیصدی)	مجموع	سهم (فیصدی)	مجموع	سهم (فیصدی)	مجموع	سهم (فیصدی)
واردات	۹,۳۳۹,۶۰	۱۰۰٪	۷,۲۹۴,۶۳	۱۰۰٪	۷,۶۷۹,۰۹	۱۰۰٪	۶,۶۷۲,۳۹	۱۰۰٪	۷,۴۴۸,۱۴	۱۰۰٪	۷,۴۰۶,۶۰	۱۰۰٪
وسایل صنعتی	۱,۲۷۲,۱۴	۱۳,۶٪	۸۳۳,۱۹	۱۱,۸٪	۷۰۹,۱۹	۹,۲٪	۵۳۶,۴۷	۸,۰٪	۸۸۳,۲۷	۱۱,۹٪	۸۱۵,۶۸	۱۱,۰٪
نفت و روغنیات	۲,۱۶۷,۳۷	۲۳,۲٪	۱,۱۵۵,۹۴	۱۵,۸٪	۱,۶۸۸,۵۸	۲۲,۰٪	۱,۰۷۸,۷۳	۱۶,۲٪	۸۷۷,۶۵	۱۱,۸٪	۹۴۹,۷۸	۱۲,۸٪
اجناس مصرفی	۱,۹۴۲,۸۵	۲۱٪	۲,۳۴۵,۸۶	۳۲,۲٪	۱,۷۱۵,۲۵	۲۲,۳٪	۲۱۲,۰۴۴	۳۱,۸٪	۲۹۸,۱۶۶	۴,۰٪	۲۹۰,۴۳۳	۳,۹٪
اجناس سرمایوی و سایر اجناس	۳,۹۵۷,۳۴	۴۲,۴٪	۲,۹۲۹,۶۴	۴۰,۲٪	۳,۵۶۶,۰۷	۴۶,۴٪	۲,۹۳۷	۴۴,۰٪	۲۷۰,۵۷۵	۳,۶٪	۲۷۲,۶۹۰	۳,۷٪
صادرات	۴۹۹,۸۱	۱۰۰٪	۶۲۰,۸۸۰	۱۰۰,۰٪	۵۵۵,۷۱	۱۰۰٪	۶۱۳,۸۰	۱۰۰٪	۷۸۳,۹۳	۱۰۰٪	۸۷۵,۴۴	۱۰۰٪
فرش و قالین	۸۵,۴۹	۱۷٪	۸۷,۰۴	۱۴,۰٪	۱۰۸,۳۱	۱۹,۵٪	۵۲,۵	۸,۶٪	۲۳,۷۴	۳٪	۲۲,۳۵	۳٪
اقلام غذایی	۱۷۵,۹۲	۳۵,۲٪	۲۷۲,۱۳	۴۳,۸٪	۲۱۰,۱۷	۳۷,۸٪	۲۶۹,۹۱	۴۴,۰٪	۴۴۱,۵۱	۵۶٪	۴۱۷,۶۹	۴۸٪
چرم و پشم	۵۹,۵۴	۱۲٪	۴۹,۳۵	۷,۹٪	۲۸,۴۷	۵,۱٪	۵۵,۰۰	۹,۰٪	۲۳,۱۳	۳,۰٪	۴۲,۳۲	۴,۸٪
نباتات طبی و دیگر	۱۷۸,۸۶	۳۶٪	۲۱۲,۳۶	۳۴,۲٪	۲۰۸,۷۶	۳۷,۶٪	۲۳۶,۳۸	۳۸,۵٪	۲۹۵,۵۵	۳۷,۷٪	۳۹۲,۸۸	۴,۹٪
بیالانس تجاری	-۸۸,۳۹,۷۹		-۶,۲۷۳,۷۵		-۷,۱۲۳,۳۸		-۶,۰۵۸,۵۸		-۶,۲۶۴,۳۱		-۶,۵۳۱,۳۶	

جدول ۳.۴: شرکای تجاری خارجی طی سال ۲۰۱۸ (به میلیون دالر امریکایی)

نام کشور	صادرات	فیصدی سهم	واردات	فیصدی سهم	بیالانس تجاری
پاکستان	۳۷۸,۲۴	۴۳٪	۱,۰۸۶,۸۶	۱۴,۶۷٪	-۷۰۸,۶۲
هند	۳۵۹,۴۴	۴۱٪	۳۵۴,۲۸	۴,۷۸٪	۵,۱۶
ایران	۱۹,۵۱	۲٪	۱,۲۶۴,۱۸	۱۷,۰۷٪	-۱,۲۴۴,۶۷
آلمان	۵,۳۴	۰,۶۱٪	۶۵,۵۶	۰,۸۹٪	-۶۰,۲۲
چین	۲۸,۴۱	۳,۲۵٪	۱,۱۶۵,۹۴	۱۵,۷٪	-۱,۱۳۷,۵۳
ترکیه		۰,۰۰٪	۴۵,۴۱	۰,۶٪	-۴۵,۴۱
بریتانیا		۰,۰۰٪	۴,۶۶	۰,۰۶٪	-۴,۶۶
عربستان سعودی	۶,۶۰	۰,۷۵٪	۵۸,۴۶	۰,۷۹٪	-۵۱,۸۵
ایالات متحده امریکا		۰,۰۰٪	۵۵,۰۳	۰,۷۴٪	-۵۵,۰۳
کشورهای مشترک المنافع	۱۲,۶۷	۱,۴۵٪	۱,۹۸۳,۵۹	۲۶,۷۸٪	-۱,۹۷۰,۹۲
جاپان		۰,۰۰٪	۴۱۴,۰۲	۵,۵۹٪	-۴۱۴,۰۲
سایر کشورها	۶۵,۰۳	۷,۴۳٪	۹۰۸,۶۲	۱۲,۲۷٪	-۸۴۳,۵۹
مجموع	۸۷۵,۲۴	۱۰۰٪	۷,۴۰۶,۶۰	۱۰۰٪	(۶,۵۳۱,۳۶)

جدول ۴.۴: شرکای تجاری خارجی برای سال ۲۰۱۸ (به میلیون دلار آمریکایی)

نام کشور	صادرات	فیصدی سهم	واردات	فیصدی سهم	بیانسی تجاری
پاکستان	۲۹۹.۳۵	۳۸٪	۱,۲۲۶.۷۷	۱۶.۴۷٪	- ۹۲۷.۴۲
هند	۳۳۷.۵۰	۴۳٪	۲۳۵.۴۸	۳.۱۶٪	۱۰۲.۰۲
ایران	۲۸.۹۶	۴٪	۱۲۲۰.۵۷	۱۶.۳۹٪	- ۱۱۹۱.۶۱
آلمان	۱۰.۳۳	۱.۳۲٪	۴۹.۳۶	۰.۶۶٪	- ۳۹.۰۳
کشورهای مشترک المنافع	۲۰.۰۱	۲.۵۵٪	۲,۰۳۹.۵۰	۲۷.۳۸٪	- ۲,۰۱۹.۴۹
چین	۹.۷۱	۱.۲۴٪	۱,۱۴۵.۷۳	۱۵.۳۸٪	- ۱,۱۳۶.۰۲
ترکیه		۰.۰۰٪		۰.۰۰٪	۰.۰۰
عربستان سعودی	۳.۹۵	۰.۵۰٪		۰.۰۰٪	۳.۹۵
جاپان		۰.۰۰٪	۳۵۹.۲۴	۴.۸۲٪	- ۳۵۹.۲۴
بریتانیا		۰.۰۰٪	۸.۱۳	۰.۱۱٪	- ۸.۱۳
ایالات متحده آمریکا		۰.۰۰٪	۶۳.۸۵	۰.۸۶٪	- ۶۳.۸۵
سایر کشورها	۷۴.۱۲	۹.۴۵٪	۱,۰۹۹.۵۱	۱۴.۷۶٪	- ۱,۰۲۵.۳۹
مجموع	۷۸۳.۹۳	۱۰۰.۰۰٪	۷,۴۴۸.۱۴	۱۰۰.۰۰٪	- ۶,۶۶۴.۲۱

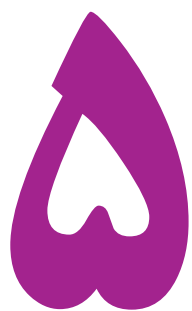
جدول ۵.۴: بدهی خارجی طی سال ۲۰۱۸ میلادی

مجموع بدهی خارجی	به میلیون دلار آمریکایی	فیصدی مجموع
مجموع بدهی خارجی	۲,۱۰۲.۱۹	۱۰۰.۰۰
دوجانبه	۹۹۰.۲۶	۴۷.۱۱
پاریس کلب	۸۸۹.۴۰	۴۲.۳۱
فدراسیون روسیه	۸۸۹.۴۰	۴۲.۳۱
ایالات متحده آمریکا	-	۰.۰۰
آلمان	-	۰.۰۰
اعضای غیر پاریس کلب	۱۰۰.۸۶	۴.۸۰
چندین جانبه	۱,۱۱۱.۹۳	۵۲.۸۹
که ازین جمله: IDA (بانک جهانی)	۳۴۶.۹۵	۱۶.۵۰
بانک توسعه آسیا	۶۴۹.۹۱	۳۰.۹۲
صندوق بین المللی پول	۶۸.۲۰	۳.۲۴
بانک توسعه اسلامی	۴۵.۲۱	۲.۱۵
صندوق OPEC	۱.۶۷	۰.۰۸

جدول ۶.۴: ذخایر خالص بین المللی (به میلیون دالر امریکائی)

تغییرات ربع قبلی	ربع اول ۲۰۱۴	فیصدی تغییرات	ربع دوم ۲۰۱۵	فیصدی تغییرات	ربع سوم ۲۰۱۶	فیصدی تغییرات	ربع چهارم ۲۰۱۷	فیصدی تغییرات	ربع اول ۲۰۱۸	فیصدی تغییرات
ذخایر خالص بین المللی (ابه میلیون دالر امریکائی)	۶,۶۹۳.۶۵	۲۳.۲۲	۶,۳۴۳.۳۶	-۵.۲۳	۶,۷۷۷.۸۷	۶.۸۵	۷,۳۴۵.۳۶	۸.۳۷	۷,۷۰۴.۹۸	۴.۹
ذخایر دارایی ها	۷,۲۴۷.۷۶	۲۲.۷۱	۶,۹۲۷.۹۴	-۴.۴۱	۷,۵۸۱.۹۸	۹.۴۴	۸,۱۵۹.۰۱	۷.۶	۸,۳۶۲.۴۲	۲.۵
ذخایر بدهی ها	۵۵۴.۱۲	۱۰.۹۱	۵۸۴.۵۸	۵.۵۰	۸۰۴.۱۱	۳۷.۵۵	۸۱۳.۶۵	۱	۶۵۷.۴۴	-۱۹.۲
امانات بانک های تجارتي به اسعار خارجی	۴۴۳.۸۰	۴.۰۰	۴۹۸.۲۷	۱۲.۲۷	۷۳۲.۶۶	۴۷.۰۴	۷۵۰.۶۶	۲	۵۹۸.۰۸	-۲۰.۳
امانات افراد غیر ساکن به اسعار خارجی	۰.۱۴	-۸۹.۵۷	۰.۱۴	۰.۰۱	۰.۱۴	۰.۰۰	۰.۱۴	-۰.۰۴	۰.۱۴	۱.۳
استفاده از منابع صندوق	۱۱۰.۱۸	۱۷.۵۳	۸۶.۱۷	-۲۱.۷۹	۷۱.۳۱	-۱۷.۲۴	۶۲.۸۵	-۱۲	۵۹.۲۲	-۵۸
ذخایر خالص بین المللی (در ماه های واردات)	۹.۳۱		۱۱.۴۰		۱۱.۸۵		۱۴.۶۷		۱۳.۴۷	
ذخایر خالص بین المللی (در ماه های واردات)	۹		۱۰		۱۱		۱۳		۱۲	

منبع: اداره ملی احصائیه و معلومات / د افغانستان بانک

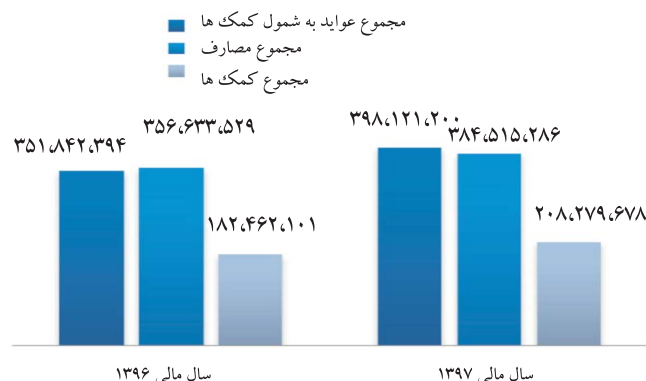
چگونگی تغییرات مالیاتی

چگونگی تغییرات مالیاتی

۳۸۴.۵۲ میلیارد افغانی رسیده و در مقایسه با سال مالی گذشته نشان دهندهٔ ازدیاد ۲۷۸۸ میلیارد افغانی می باشد که برابر رشد ۷.۸۲ درصدی در مصارف می باشد.

گراف ۱.۵: مقایسه مجموع عواید، مصارف، بودجه و کمک ها طی سال های ۲۰۱۷-۲۰۱۷

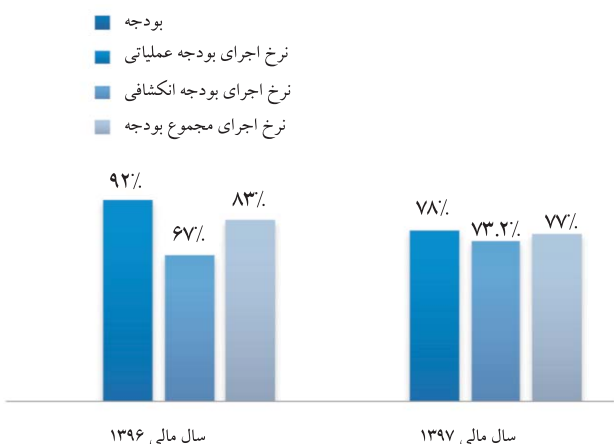
منبع: وزارت مالیه/آمریت سیاست پولی د افغانستان بانک

علاوه بر این، کمک های دونه‌ها برای تمویل عملیات و مصارف انکشافی استفاده گردیده است. مجموع کمک های دونه‌ها که به عملیات و مصارف انکشافی تخصیص داده شده است، در سال ۲۰۱۸ میلادی نشان دهندهٔ افزایش قابل ملاحظه بوده که در مقایسه با ۱۹۶.۴۷ میلیارد افغانی سال ۲۰۱۷ میلادی به ۲۲۹.۷۹ میلیارد افغانی رسیده و مقایسهٔ نشان دهندهٔ ازدیاد ۳۳.۳۲ میلیارد افغانی می باشد، این مقدار معادل افزایش ۱۷ درصدی کمک های مالی بوده که در اثر تغییرات در تعهدات و پرداخت کمک های مالی دونه‌ها به وجود آمده است. سطح کمک های مالی نسبتاً افزایش یافته است. ادارات عمده کمک رسان را صندوق بازسازی افغانستان، صندوق وجهی برای نظم و قانون افغانستان، ناتو، بانک جهانی، بانک انکشاف آسیا تشکیل می دهد. علاوه‌تاً، مجموع

اهداف اساسی سکتور مالیاتی عبارت از دستیابی به افزایش دوامدار جمع آوری عواید و به عهده گرفتن تدریجی مصارف فعالیت ها که ذریعه کمک های خارجی تأمین می شود و همچنان حصول اطمینان از اختصاص مصارف در تطابق با چارچوب ملی صلح و توسعه افغانستان می باشد. سایر اهداف این سکتور متشکل از بهبود مدیریت مصارف عامه، تهیه و تدوین سیاست های مالی، مؤثریت تشبثات عامه، اداره سیستم های مالیه و محصول گمرکی می باشد. مانند اقتصاد های نوظهور و در حال توسعه، افغانستان همواره با کسر بودجه مواجه بوده است. در سال ۲۰۱۸ میلادی مجموع مصارف اصلی بیشتر از عواید داخلی بوده که منجر به کسر بودجه ۱۹۴.۶۷ میلیارد افغانی گردیده که با شامل ساختن سایر منابع عواید (کمک ها)، مازاد بودجه معادل ۱۳.۶۱ میلیارد افغانی مشاهده گردیده است. بنابر افزایش در مالیات و عواید گمرکی که عبارت از مالیه برعواید، مالیات ثابت، عواید حاصله از کالاها و خدمات، صنعت استخراج، عواید ملکیت های سرمایوی، بازده متفرقه و تفاوت بزرگ در عواید غیرمالیاتی می باشد، مجموع عواید داخلی در سال ۲۰۱۸ میلادی در مقایسه با ۱۶۹.۶۸ میلیارد افغانی سال ۲۰۱۷ میلادی به ۱۸۹.۸۴ میلیارد افغانی افزایش یافت که نشان دهندهٔ ازدیاد ۲۰.۴۶ میلیارد افغانی بوده و منجر به ۱۲.۰۸ درصد جمع آوری عواید داخلی گردیده است. در عین حال، افزایش مصارف کارکنان، مصارف سرمایوی و سبسایدی ها، کمک های مالی و مصارف تقاعد باعث افزایش مجموع مصارف اصلی در سال ۲۰۱۸ میلادی شده که در مقایسه با ۳۵۶.۶۳ میلیارد افغانی سال ۲۰۱۷ میلادی به

بودجه اصلی در سال ۲۰۱۸ میلادی در مقایسه با ۴۲۹.۴۱ میلیارد افغانی سال ۲۰۱۷ میلادی به ۳۷۷.۱۹ میلیارد افغانی پائین آمده است که نشان دهنده کاهش شدید ۵۲.۲۲ میلیارد افغانی، معادل تقلیل ۱۲ درصدی در مجموع بودجه اصلی می باشد. علاوه بر این، بودجه عملیاتی در سال ۲۰۱۸ میلادی ۰.۸ درصد در مقایسه با ۲۶۸.۴۱ میلیارد افغانی سال ۲۰۱۷ میلادی به ۲۶۶.۱۳ میلیارد افغانی کاهش یافته است. به همین سان، بودجه انکشافی به گونه قابل ملاحظه با کاهش ۳۱ درصدی از ۱۶۱.۰۰ میلیارد افغانی که در سال ۲۰۱۷ میلادی به ثبت رسیده بود، در سال ۲۰۱۸ میلادی به ۱۱۱.۰۶ میلیارد افغانی پائین آمده است. این کاهش در مقایسه با دوره قبلی به دلیل سطح پائین منابع بیرونی و تخصیص بودجه برای سال مالی ۲۰۱۸ میلادی به وجود آمده است.

گراف ۳.۵: مقایسه نرخ اجرای بودجه عملیاتی و انکشافی طی سال های ۲۰۱۷ - ۲۰۱۸

منبع: وزارت مالیه / آمریت سیاست پولی د افغانستان بانک

۲.۵ بودجه اصلی (کسر و مازاد)

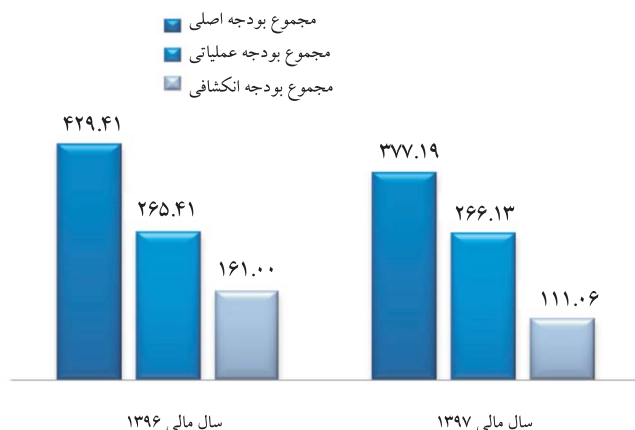
مجموع بودجه در سال ۲۰۱۸ میلادی قبل از کمک های دونهرا دارای کسر مبلغ ۱۹۴.۶۷ میلیارد افغانی بوده است، در حالی که در سال ۲۰۱۷ میلادی بودجه با کسر ۱۸۷.۲۵ میلیارد افغانی مواجه بوده که در مقایسه با کسر مالی، مقادیر مذکور نشان دهنده افزایش ۳.۹۶ درصدی معادل ازدیاد ۷.۴۲ میلیارد افغانی می باشند. در عین حال، مقدار وجوه تمویلی بیرونی در سال ۲۰۱۸ میلادی در مقایسه با ۱۸۲.۴۶ میلیارد افغانی سال ۲۰۱۷ میلادی به ۲۰۸.۲۸ میلیارد افغانی افزایش یافته است. مقدار مجموعی پلان شده کمک ها بطور سالانه طی سال ۲۰۱۸ با کاهش ۲۶.۰۹ درصدی در منابع پلان شده خارجی، از مبلغ ۲۵۸.۸۰ میلیارد افغانی سال ۲۰۱۷ به ۱۹۱.۲۸ میلیارد افغانی پائین

بودجه اصلی در سال ۲۰۱۸ میلادی در مقایسه با ۴۲۹.۴۱ میلیارد افغانی سال ۲۰۱۷ میلادی به ۳۷۷.۱۹ میلیارد افغانی پائین آمده است که نشان دهنده کاهش شدید ۵۲.۲۲ میلیارد افغانی، معادل تقلیل ۱۲ درصدی در مجموع بودجه اصلی می باشد. علاوه بر این، بودجه عملیاتی در سال ۲۰۱۸ میلادی ۰.۸ درصد در مقایسه با ۲۶۸.۴۱ میلیارد افغانی سال ۲۰۱۷ میلادی به ۲۶۶.۱۳ میلیارد افغانی کاهش یافته است. به همین سان، بودجه انکشافی به گونه قابل ملاحظه با کاهش ۳۱ درصدی از ۱۶۱.۰۰ میلیارد افغانی که در سال ۲۰۱۷ میلادی به ثبت رسیده بود، در سال ۲۰۱۸ میلادی به ۱۱۱.۰۶ میلیارد افغانی پائین آمده است. این کاهش در مقایسه با دوره قبلی به دلیل سطح پائین منابع بیرونی و تخصیص بودجه برای سال مالی ۲۰۱۸ میلادی به وجود آمده است.

۱.۵ نرخ اجرای بودجه

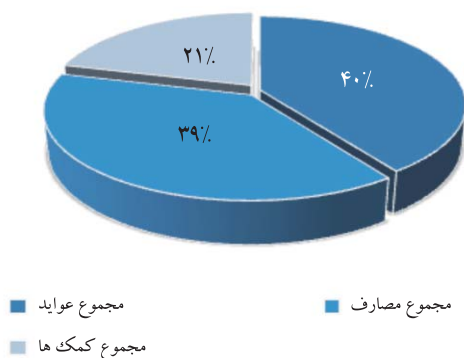
طی دوره تحت بررسی، دولت ۷۷ درصد مبلغ ۳۷۷.۱۹ میلیارد افغانی بودجه تخصیصی را به مصرف رسانیده است این در حالیکه در سال ۲۰۱۷ میلادی ۸۳ درصد مبلغ ۴۲۹.۴۱ میلیارد افغانی بودجه مذکور به مصرف رسیده بود که این رقم نشان دهنده افزایش ۱۲ درصدی نرخ اجرای بودجه می باشد.

گراف ۲.۵: مقایسه مجموع بودجه طی سال های ۲۰۱۷ - ۲۰۱۸

منبع: وزارت مالیه / آمریت سیاست پولی د افغانستان بانک

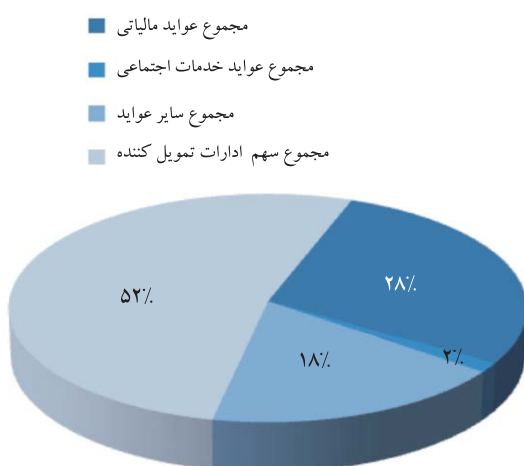
گراف ۵.۵: سهم مجموع عواید طی سال های ۲۰۱۷ - ۲۰۱۸ میلادی

منبع: وزارت مالیه / آمریت سیاست پولی د افغانستان بانک

علاوه بر این، رشد مثبت مجموع عواید جمع آوری شده سال ۲۰۱۸ میلادی، به رشد قابل ملاحظه در مالیه بر عواید، مالیه فروشات، صنعت استخراج، فروشات کالاها و خدمات نسبت داده شده است. با این هم فیسهای اداری، حق الامتياز و عواید حاصله از ملکیت های سرمایوی و عواید متفرقه شاهد کاهش بوده و در کمک های اجتماعی و سایر منابع عواید تغییر قابل توجه رونما گردیده است.

گراف ۶.۵: سهم مجموع عواید طی سال ۲۰۱۸ میلادی

منبع: وزارت مالیه / آمریت سیاست پولی د افغانستان بانک

آمده است. این کاهش به علت تغییر در تعهدات و پرداخت های دونرها در رابطه با سهم گیری سالانه آنها به وجود آمده است.

گراف ۶.۵: کسر و مازاد بودجه اصلی (به شمول و بدون کمک ها)

منبع: وزارت مالیه / آمریت سیاست پولی د افغانستان بانک

۳.۵ جمع آوری عواید

طی دوره تحت بررسی، مجموع عواید به شمول کمک های مالی با جمع آوری ۳۹۸.۱۲ میلیارد افغانی در مقایسه با ۳۵۱.۸۴ میلیارد افغانی سال مالی ۱۳۹۶، به طور قابل ملاحظه افزایش یافت که نشان دهنده ازدیاد ۴۶.۲۸ میلیارد افغانی یا افزایش ۱۳.۲ درصدی در مقایسه با سال گذشته می باشد.

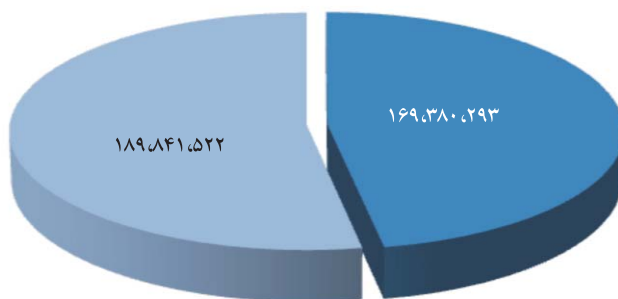
جمع آوری عواید سالانه پلان شده منابع داخلی در سال ۲۰۱۸ میلادی در مقایسه با ۱۶۰.۵۶ میلیارد افغانی سال ۲۰۱۷ میلادی به ۱۶۱.۶۲ میلیارد افغانی افزایش یافته است که مقایستاً ازدیاد ۰.۶۶ درصدی را به ثبت رسانیده است. در زمینه رفع کسر بودجه سال مالی ۲۰۱۸ میلادی، مجموع عواید داخلی و کمک دونرها، و همچنان جمع آوری عوایدی که باعث میشود تا مازاد بودجه به وجود آید، نقش مهمی را ایفا می نمایند.

۱.۳.۵ عواید داخلی

وضعیت مجموعی جمع آوری عواید داخلی در سال ۲۰۱۸ میلادی بهبود یافته، اما به طور قابل توجه پیچیده تر از سال ۲۰۱۷ میلادی بوده است. با این هم، اقدامات برای حصول اطمینان در ارتباط با دست آوردها در زمینه کسر تولیدات ناخالص داخلی در سال ۲۰۱۸ میلادی، از طرف دولت کافی دانسته شده است. دلیل پیشرفت در جمع آوری عواید داخلی عمدتاً به افزایش در رسیدن های عواید، مالیه بر عواید، هزینه های اداری، مالیات بر فروشات، عواید حاصله ملکیت های سرمایوی، فروشات کالاها و خدمات، صنعت استخراج و تغییر قابل توجه در عواید متفرقه، نسبت داده شده است. مجموع عواید داخلی در سال ۲۰۱۸ میلادی از ۱۶۹.۳۸ میلیارد افغانی سال ۲۰۱۷ میلادی به ۱۸۹.۸۴ میلیارد افغانی افزایش یافته است که در مقایسه با سال گذشته در رابطه با مجموع عواید جمع آوری شده، نشان دهنده ازدیاد ۲۰.۴۶ میلیارد افغانی یا رشد ۱۲ درصدی می باشد.

گراف ۷.۵: مقایسه مجموع عواید داخلی طی سال های ۲۰۱۷ - ۲۰۱۸

سال مالی ۱۳۹۶ سال مالی ۱۳۹۷

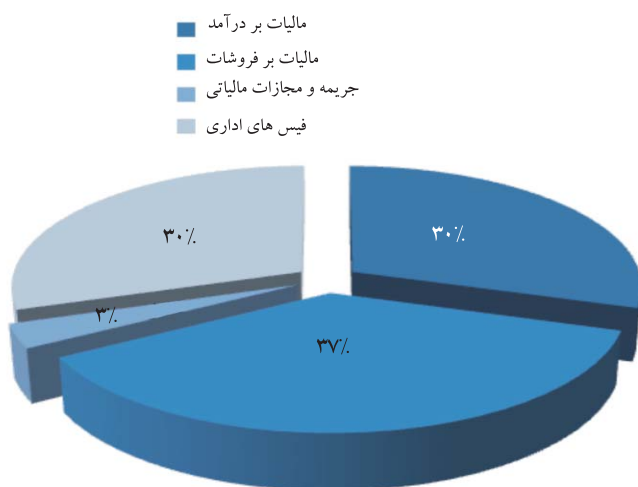

منبع: وزارت مالیه / آمریت سیاست پولی د افغانستان بانک

علاوتاً، تفکیک جمع آوری مجموع عواید نشان دهنده کاهش در بعضی از اجزای عواید داخلی می باشد، مانند جرایم مالیاتی و غیر مالیاتی، و عوایدی که از منابع مورد

طلب جمع آوری شده است. عواید مذکور در سال ۲۰۱۸ میلادی با کاهش قابل ملاحظه ۲۷.۲۴ درصدی از ۲.۷۰ میلیارد افغانی سال ۲۰۱۷ میلادی به ۱.۹۶ میلیارد افغانی کاهش یافت و جرایم غیر مالیاتی با کاهش ۱۱.۹۰ درصدی در سال ۲۰۱۸ میلادی از ۰.۷۷ میلیارد افغانی سال ۲۰۱۷ به ۰.۴۳ میلیارد افغانی پائین آمده است. عواید حاصله از منابع مورد طلب نشان دهنده کاهش ۵.۷۵ درصدی می باشد که در سال ۲۰۱۸ میلادی در مقایسه با ۲.۷۸ میلیارد افغانی سال ۲۰۱۷ میلادی، به ۲.۶۲ میلیارد افغانی کاهش یافته است.

گراف ۸.۵: عواید عمده داخلی طی سال ۲۰۱۸ میلادی

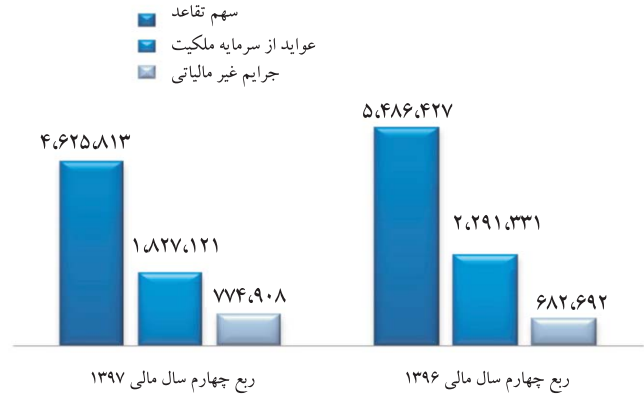

منبع: وزارت مالیه / آمریت سیاست پولی د افغانستان بانک

۲.۳.۵ عواید غیر مالیاتی

یکی از اجزای ابتدایی عواید داخلی، عواید غیر مالیاتی بوده که نشان دهنده افزایش چشمگیر ۱۷ درصدی می باشد و در سال ۲۰۱۸ میلادی در مقایسه با ۶۵.۶۷ میلیارد افغانی سال ۲۰۱۷ میلادی به ۷۷.۱۰ میلیارد افغانی افزایش یافته است که در مقایسه با سال مالی گذشته نشاندهنده ازدیاد ۱۲.۵۷ میلیارد افغانی می باشد. ازدیاد مذکور در نتیجه افزایش عواید ملکیت های سرمایوی، فروش کالاها و خدمات، فیس های اداری، سهم تقاعد و تغییر چشمگیر در بازده های متفرقه به وجود آمده است.

گراف ۹.۵: مقایسه اجزای عمده عواید مجموع غیر مالیاتی طی سال های ۲۰۱۷-۲۰۱۹ میلادی

منبع: وزارت مالیه / آمریت سیاست پولی د افغانستان بانک

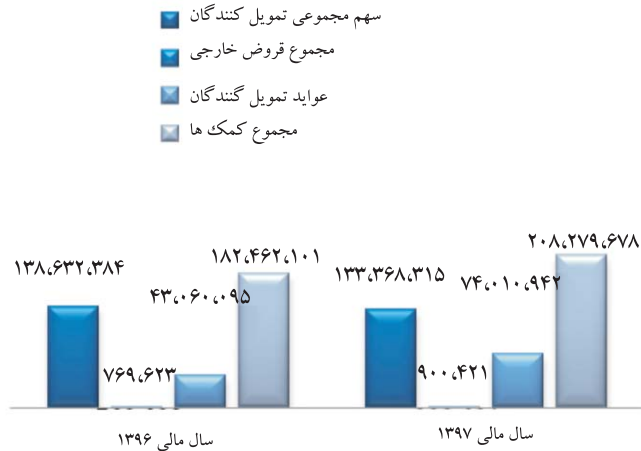
عواید تقاعد، فروشات کالاها و خدمات و عواید ملکیت های سرمایوی نقش عمده در رابطه با عواید غیر مالیاتی داشته است که در سال ۲۰۱۸ میلادی سهم تقاعد با ازدیاد ۱۸.۶۰ درصدی از ۴.۶۳ میلیارد افغانی سال ۲۰۱۷ میلادی به ۵.۴۹ میلیارد افغانی، و فروشات کالاها و خدمات با ازدیاد ۱۷.۴۸ درصدی از ۷.۹۲ میلیارد افغانی سال ۲۰۱۷ میلادی به ۹.۳ میلیارد افغانی افزایش یافت، اما عواید حاصله از ملکیت های سرمایوی با ازدیاد ۳۲.۸۹ درصدی در سال ۲۰۱۸ میلادی از ۱.۸۳ میلیارد افغانی سال ۲۰۱۷ میلادی به ۲.۲۹ میلیارد افغانی افزایش یافته است. علاوه بر این، عواید متفرقه در سال ۲۰۱۸ میلادی از ۲۰.۲۲ میلیارد افغانی سال ۲۰۱۷ به ۲۵.۵۰ منفی میلیارد افغانی افزایش یافته اند.

۴.۵ کمک ها

کمک های دونرها بخش مهمی بودجه ملی را تشکیل می دهد، در عین حال، کمک های مالی دونرها اقلام بزرگ مصارف بودجه عملیاتی و همچنان بودجه انکشافی را تمویل می کند. دولت گاه گاه برای تمویل مصارف برنامه های مختلف عملیاتی و انکشافی کمک های مالی و قرضه ها را از دونران متعدد، بنیاد ها و کمیته های بین المللی اخذ می کند. علاوه بر این، در چارچوب افغانستان، ثبات مالی به

عنوان مجموع مصارف داخلی تعریف شده است و باید از طریق مجموع عواید داخلی تمویل گردد، در حالی که فعلاً به طور نسبی از طریق منابع و قروض خارجی و متباقی از طریق عواید داخلی تمویل می گردد.

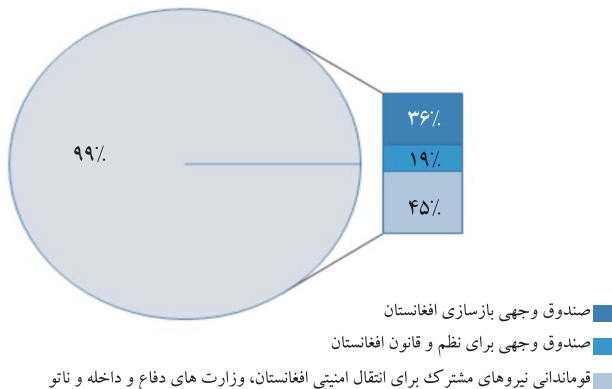
گراف ۱۰.۵: تحلیل مجموع کمک های سالانه طی سال ۲۰۱۷-۲۰۱۸ میلادی

منبع: وزارت مالیه / آمریت سیاست پولی د افغانستان بانک

مجموع کمک های عملیاتی و انکشافی افزایش چشمگیر ۳۳.۳۲ میلیارد افغانی را نشان می دهد که در سال ۲۰۱۸ میلادی از ۱۹۶.۴۷ میلیارد افغانی سال ۲۰۱۷ میلادی به ۲۲۹.۷۹ میلیارد افغانی افزایش یافته است که در مقایسه با سال گذشته نمایانگر تغییر قابل ملاحظه می باشد.

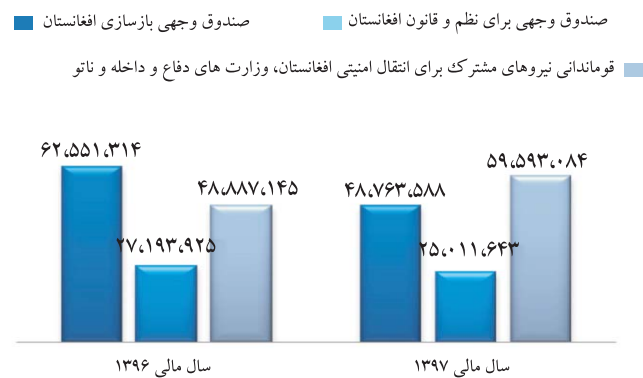
گراف ۱۱.۵: اجزای کمک های مالی تمویل کنندگان طی سال ۲۰۱۸ میلادی

منبع: وزارت مالیه / آمریت سیاست پولی د افغانستان بانک

در ارتباط با مصارف عملیاتی و انکشافی، کمک های صندوق وجهی برای نظم و قانون افغانستان نقش مهم داشته است که در سال ۲۰۱۸ میلادی با کاهش ۸ درصدی در مقایسه با ۲۷.۱۹ میلیارد افغانی سال ۲۰۱۷ میلادی به ۲۵.۰۱ میلیارد افغانی کاهش یافت، این در حالی است که سهم فرماندهی مشترک انتقال امنیت افغانستان، وزارت های دفاع و امور داخله و ناتو در سال ۲۰۱۷ میلادی به ۴۸.۸۹ میلیارد افغانی میرسد که در مقایسه با ۵۹.۵۹ میلیارد افغانی ربع مشابه سال ۲۰۱۸ میلادی نشان دهنده افزایش ۲۲ درصدی می باشد.

گراف ۱۲.۵ مقایسه سهم کمک های مالی تمویل کننده گان طی سال ۲۰۱۸ میلادی

منبع: وزارت مالیه / آمریت سیاست پولی د افغانستان بانک

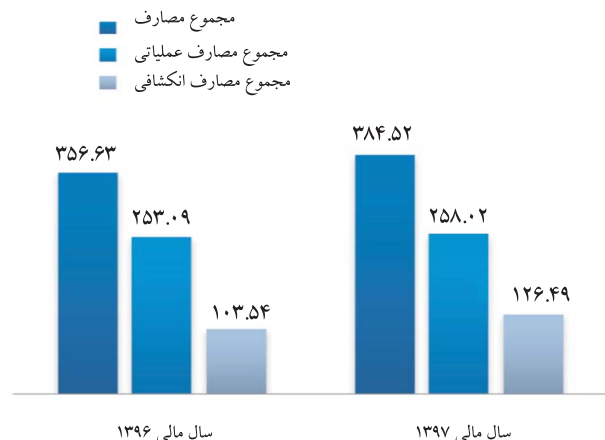
مصارف اصلی به دو بخش یعنی مصارف انکشافی و عملیاتی دسته بندی می شود که به نوبه خود به هشت سکتور مختلف چون مصارف امنیتی، دولت، تعلیم و تربیه، صحت، زراعت، محافظت اجتماعی، زیربناها و مدیریت اقتصادی اختصاص داده شده است. به همین ترتیب، این مصارف بر اساس سکتور در هر دو بخش یعنی بودجه عملیاتی و انکشافی اختصاص یافته، این در حالیست که مصارف زیربناها، مدیریت اقتصادی افزایش را نشان داده و مصارف سکتور زراعت در تطابق با اولویت بندی استراتژی ملی صلح و توسعه افغانستان قرار داشته است. علاوه بر این،

مجموع مصارف اصلی در سال ۲۰۱۸ میلادی با افزایش ۷.۸ درصدی در مقایسه با مبلغ ۳۵۶.۶۳ میلیارد افغانی سال ۲۰۱۷ میلادی به ۳۸۴.۵۲ میلیارد افغانی تزئید یافته است. این ارقام در مقایسه با دوره مشابه سال گذشته، نشان دهنده افزایش ۲۷.۸۸ میلیارد افغانی در مجموع مصارف عملیاتی و انکشافی می باشد که در اثر بلند رفتن مصارف کارکنان، کمک های مالی، تقاعد و مصارف سرمایوی به وجود آمده است.

۵.۵ مصارف

مصارف عملیاتی با ازدیاد ۱.۹۵ درصدی در سال ۲۰۱۸ میلادی از ۲۵۳.۰۹ میلیارد افغانی سال ۲۰۱۷ میلادی به ۲۵۸.۰۲ میلیارد افغانی افزایش یافته است که بطور واضح نشان دهنده ازدیاد ۴.۹۳ میلیارد افغانی در مقایسه با سال مالی ۱۳۹۶ می باشد و در عین حال مصارف انکشافی شاهد افزایش چشمگیر ۲۲.۱۶ میلیارد افغانی بوده که در سال ۲۰۱۸ میلادی در مقایسه با ۱۰۳.۵۴ میلیارد افغانی سال ۲۰۱۷ میلادی به ۱۲۶.۴۹ میلیارد افغانی افزایش یافته است که در مقایسه با سال گذشته نشاندهنده رشد ۲۲.۹۵ میلیارد افغانی در مصارف انکشافی می باشد. بودجه انکشافی نیز در مصارف اصلی سالانه افزایش یافته است.

گراف ۱۳.۵ مقایسه مجموع مصارف طی سال های ۲۰۱۷ - ۲۰۱۸ میلادی

منبع: وزارت مالیه / آمریت سیاست پولی د افغانستان بانک

چگونگی عملکرد نظام بانکی

چگونگی عملکرد نظام بانکی

شاخص های استحکام سکتور بانکی در سال ۲۰۱۸ میلادی در مقایسه با سال گذشته نشان دهنده بهبود است. رشد مجموع دارایی ها، قروض خالص، فایده و امانات را میتوان علاوه بر نوسانات نرخ مبادله، عمدتاً به فایده، کاهش در ذخایر و افزایش امانات نسبت داد. سیالیت در وضعیت مطلوب باقی مانده است، اما نظام بانکی هنوز هم با داشتن کیفیت پائین دارایی ها، در وضعیت وخیم قرار دارد.

دارایی های سکتور بانکی در ختم ماه دسمبر ۲۰۱۸ میلادی ۰.۲۰ درصد افزایش یافت که در زمان مشابه سال گذشته رشد پائین تر از ۵.۷۳ درصد را به ثبت رسانیده بود. ارزش مجموع دارایی ها به ۳۱۶.۷۶ میلیارد افغانی میرسد. افزایش در دارایی های سکتور بانکی را میتوان علاوه بر نوسانات نرخ مبادله عمدتاً به رشد طلبات بین البانکی، سرمایه گذاری ها، قروض خالص، سایر دارایی ها، دارایی های ثابت و دارایی های غیر ملموس نسبت داد. با این حال، پول نقده در خزانه و طلبات بالای د افغانستان بانک در طول سال کاهش یافته است.

مجموع پورتفولیوی قروض ناخالص سکتور بانکی در طول سال در مقایسه با ۱.۳۱ درصد سال گذشته، کاهش ۰.۸۷ درصدی را به ثبت رسانیده و در حال حاضر به مبلغ ۴۱.۴۳ میلیارد افغانی میرسد. با این حال، قروض ناخالص در اثر کاهش در ذخایر، افزایش یافته است.

امانات که منبع عمده تمویل در سکتور بانکی محسوب می شود و متشکل از سپرده های مشتریان و سپرده های بین البانکی می باشد، به مبلغ ۲۷۳.۷۸ میلیارد افغانی رسیده که ۹۶.۹۶ درصد مجموع بدهی ها را تشکیل داده است. بانک

ها در سال ۲۰۱۸ میلادی قادر بر بسیج کردن امانات اضافی شده اند، حالانکه بخش بزرگی افزایش ۱.۲۸ درصدی یا مبلغ ۳.۴۸ میلیارد افغانی در نتیجه نوسانات نرخ مبادله به وجود آمده است. در مجموع امانات، سپرده های بین البانکی به ارزش ۵.۱۰ میلیارد افغانی و سپرده های مشتریان به ارزش ۲۶۸.۶۸ میلیارد افغانی را تشکیل می دهد. این افزایش امانات به امانات مشتری نسبت داده شده که عمدتاً در امانات جاری و میعادی به وجود آمده است. این در حالیست که امانات بین البانکی در طول سال شاهد کاهش بوده اند. امانات نظام بانکی عمدتاً به دالر امریکایی (۶۴.۰۴) صورت گرفته اند، امانات که به افغانی صورت گرفته، شاهد کاهش ۲۹.۳۸ درصدی بوده اند. امانات افغانی در مقایسه با افزایش ۱۴.۱۸ درصدی ماه دسمبر سال ۲۰۱۷ میلادی، نشان دهنده کاهش ۱۰.۶۴ درصدی بوده اند. امانات دالری در مقایسه با ۰.۵۴ درصد ماه دسمبر سال ۲۰۱۷ میلادی، ۹.۰۰ درصد افزایش یافته اند.

سرمایه سکتور بانکی، باوجود این که شاهد کاهش ۴.۳۲ درصدی بوده، اما با داشتن مبلغ ۳۴.۳۹ میلیارد افغانی مستحکم باقی مانده است. دلیل کاهش سرمایه تقسیم قروض و خرید ملکیت بانک خصوصی می باشد. تناسب کفایت سرمایه یکی از بانک ها پایین تر از حد تعیین شده می باشد. معیار خطر کمیته بازل برای سرمایه ۸ درصد می باشد. تناسب کفایت سرمایه سکتور بانکی ۲۶.۶۹ درصد ثبت گردیده است.

فایده خالص سکتور بانکی در سال ۲۰۱۸ بالغ بر ۲.۴۳ میلیارد افغانی می باشد در حالی که فایده خالص طی سال ۲۰۱۷

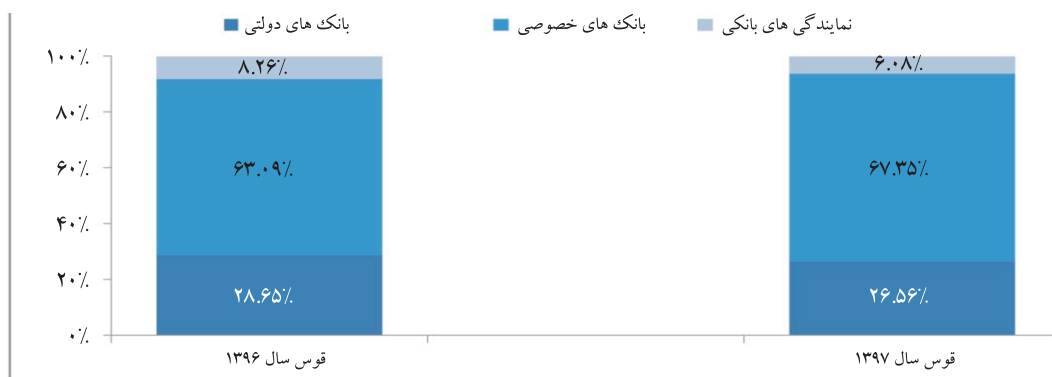
میلادی ۱.۷۷ میلیارد افغانی بوده است. بازده بر دارایی ها (ROA) سالانه به اندازه ۰.۸۰ درصد و بازده صاحبان سهم به اندازه ۶.۸۳ درصد ثبت گردیده اند. رشد در نافعیت سکتور بانکی طوری که طی جدول شماره ۵.۶ نفع و ضرر نمایان گردیده است، عمدتاً به افزایش عواید غیر تکتانه و سایر عوامل سازنده به شمول کاهش در مصارف غیر تکتانه، مصارف مالیاتی و قرضه دهی نسبت داده شده است. این در حالیست که در طول سال مصارف معاشات افزایش یافته و عواید تکتانه خالص کاهش یافته است. بانک های دولتی، بانک های خصوصی و نمایندگی های بانک های خارجی سال ۲۰۱۸ میلادی را به فایده به پایان رسانده اند.

۱.۶ دارایی های نظام بانکی

اندازه دارایی های سکتور بانکی در دوره تحت بررسی در مقایسه با افزایش ۵.۷۳ درصدی ماه دسمبر سال ۲۰۱۷ میلادی، ۰.۲۰ درصد افزایش یافت.

از تحلیل و تفکیک دارایی ها چنین بر می آید که برجسته ترین افزایش در طلبات بین البانکی (به اندازه ۲۶.۲۷ میلیارد افغانی یا ۳۸.۴۷ درصد) عمدتاً در حسابات ایالات متحده، سرمایه گذاری (به ۱.۹۴ میلیارد یا ۸.۴۰ درصد)، سایر دارایی ها (به اندازه ۱.۴۴ میلیارد افغانی یا ۱۱.۴۸ درصد)،

گراف ۱.۶: سهم مجموع دارایی های میان گروه های بانکی

منبع: آمریت عمومی نظارت مالی

دارایی های ثابت (به اندازه ۳۰۵ میلیارد یا ۳.۸۷ درصد)، دارایی های غیر ملموس (به اندازه ۱۴۰ میلیارد افغانی یا ۱۷.۷۴ درصد) و قروض خالص (به اندازه ۱۰۹ میلیارد افغانی یا ۰.۲۹ درصد) مشاهده گردیده است. این در حالیست که پول نقد خزانه و طلبات بالای د افغانستان بانک، و دارایی های که مجدداً تحت ملکیت قرار داده شده در دوره تحت بررسی به ترتیب کاهش ۲۹.۵۷ میلیارد افغانی یا ۱۷.۹۳ درصدی، مبلغ ۳۰ میلیون افغانی یا ۱.۲۱ درصدی را نشان داده اند.

مهمترین اجزای مجموع پورتفولیوی دارایی های سیستم را پول نقد در خزانه و طلبات بالای د افغانستان بانک (۴۲.۷۳ درصد)، طلبات بین البانکی (۲۹.۸۵ درصد)، قروض خالص (۱۱.۷۹ درصد)، سرمایه گذاری ها (۷.۹۳ درصد)، سایر دارایی ها (۴.۴۲ درصد) و دارایی های ثابت (۲.۵۹ درصد) تشکیل می دهد. برای جزئیات بیشتر به گراف ۱.۶ مراجعه نمائید.

جدول ۱.۶: ترکیب دارایی ها و بدهی های بانکی				
مقدار به میلیون افغانی	جوزا ۱۳۹۷ / جون ۲۰۱۸	ميزان ۱۳۹۷/ سپتمبر ۲۰۱۸	فیصدی مجموع دارایی ها/ بدهی ها	رشد
دارایی ها				
پول نقد در خزانه و طلبات بالای د افغانستان بانک	۱۶۴,۹۴۳	۱۳۵,۳۷۰	۴۲.۷۳	- ۱۷.۹۳
طلبات بين البانكي (خالص)	۶۸,۲۸۴	۹۴,۵۵۸	۲۹.۸۵	۳۸.۴۷
سرمایه گذاری ها (خالص)	۲۳,۱۶۳	۲۵,۱۱۰	۷.۹۳	۸.۴۰
قروض (خالص)	۳۷,۲۴۷	۳۷,۳۵۶	۱۱.۷۹	۰.۲۹
دارایی های غیر ملموس	۷۸۹	۹۲۹	۰.۲۹	۱۷.۷۴
دارایی های دوباره تملک شده	۱,۲۳۸	۱,۲۲۳	۰.۳۹	- ۱.۲۱
دارایی های ثابت	۷,۹۱۴	۸,۲۲۰	۲.۵۹	۳.۸۷
سایر	۱۲,۵۵۹	۱۴,۰۰۱	۴.۴۲	۱۱.۴۸
مجموع	۳۱۶,۱۳۷	۳۱۶,۷۶۷		۰.۲۰
بدهی ها				
امانات	۲۷۰,۳۰۴	۲۷۳,۷۸۷	۹۶.۹۶	۱.۲۸
قرضه گیری	۳,۷۳۶	۳,۰۶۸	۱.۰۹	- ۱۷.۸۸
سایر	۶,۱۴۸	۵,۵۱۷	۱.۹۵	- ۱۰.۲۶
مجموع	۲۸۰,۱۸۸	۲۸۲,۳۷۲		۰.۷۸
سرمایه مالی	۳۵,۹۴۹	۳۴,۳۹۵		- ۴.۳۲

منبع: آمریت عمومی نظارت مالی، د افغانستان بانک

۶.۱.۱ قروض ناخالص

پورتفولیوی مجموع قروض ناخالص بانکی در ختم سال ۲۰۱۸ میلادی به ۴۱.۴۳ میلیارد افغانی می رسد که در طول سال کاهش ۳۶۶ میلیارد افغانی یا ۰.۸۷ درصدی را نشان داده و ۱۳.۰۸ درصد مجموع دارایی ها را تشکیل می دهد. دلایل عمده افزایش مجموع قروض ناخالص به صدور قروض جدید، استفاده بیشتر از اضافه برداشت و افزایش نرخ دالر امریکائی نسبت داده شده است.

گراف ۲.۶: سهم پورتفولیوی قروض ناخالص میان گروه های بانکها

منبع: آمریت عمومی نظارت مالی

پورتفولیوی قروض ۶ بانک افزایش یافته، در حالی که ۶ بانک در پورتفولیوی قروض خویش کاهش را به ثبت رسانیده و ۳ بانک در روند قرضه دهی اشتراک نکرده اند. تحلیل جداگانه درمیان مجموعه بانک ها نشان می دهد که بانک های دولتی که ۱۰.۰۳ درصد مجموع پورتفولیوی سکتور بانکی را تشکیل میدهد، شاهد افزایش ۸.۴۸ درصدی بوده و نمایندگی های بانک های خارجی با سهم ۱.۰۹ درصد در سکتور بانکی نشان دهنده رشد ۸.۶۷ درصدی بوده است. این در حالیکه بانک های خصوصی با سهم عمده (۸۸.۸۸ درصد) در پورتفولیوی سکتور بانکی در طول سال کاهش ۱.۹۳ درصدی را به ثبت رسانیده است.

۲.۶.۱ ذخایر جبران خساره قروض

حین ارزیابی سطح خطرات اعتباری، بانک ها باید در چارچوب کاهش خطرات خود ابزارهای کاهش خطرات اعتباری را در نظر داشته باشند. بانک ها مکلف اند تا به منظور کاهش خطرات اعتباری ذخایر عامه (به اساس

دارایی های معیاری) و تخصیصات مشخص (به اساس دارایی های غیر معیاری) را ایجاد کند تا خطر اعتباری را مطابق مقررۀ تجدید شدۀ صنف بندی و تخصیص دارائی، کاهش دهند. مطابق مقررۀ جدید صنف بندی دارائی ها، ایجاد ذخایر برای قروض معیاری اختیاری می باشد. مجموع ذخایر تأمیناتی نظام بانکی در مقایسه با ۱۰.۸۹ درصد که در ختم سال ۲۰۱۷ میلادی به ثبت رسیده بود، در اخیر سال ۲۰۱۸ میلادی ۹.۸۴ درصد مجموع قروض ناخالص را تشکیل داده است.

۳.۱.۶ توزیع قرضه

به منظور گسترش سطح پورتفولیوی قروض و تنوع در کاهش دامنه خطرات، و دسترسی مالی باوجود راه های جدید عایداتی، د افغانستان بانک توزیع سکتوری سایر قروض تجارتی را به ۳۰ سکتور متنوع وسعت داده است. از تحلیل سکتوری قروض چنین بر می آید که بزرگترین بخش پورتفولیوی قرضه در سکتور تجارت (۴۵.۳۵ درصد در مقایسه با ۴۲.۲۹ درصد) عمدتاً در بخش پترولیم و روغنیات با سهم ۱۱.۴۸ درصدی، سرمایه گذاری شده است، سایر سکتورهای عمده قرار ذیل اند: سکتور خدمات (۲۰.۵۴ درصد در مقایسه با ۲۷.۴۹ درصد) عمدتاً در بخش مخبرات /فروشدگان کریدت کارتها (۵.۹۸ درصد)، سکتور تولیدی و صنعت (۱۲.۱۹ درصد در مقایسه با ۹.۳۵ درصد)، املاک تجارتی و سکتور ساختمانی (۹.۰۳ درصد در مقایسه با ۸.۷۰ درصد)، سکتور زیربناها (۶.۸۳ درصد در مقایسه با ۵.۶۶ درصد)، سکتور زراعت و مالداري (۴.۱۶ درصد در مقایسه با ۴.۱۷ درصد) و سکتور مصرفی (۱.۹۰ درصد در مقایسه با ۰.۸۶ درصد). افزایش قابل ملاحظه در سکتورهای تولید و صنعت، تجارت، پروژه های زیربنایی و سکتور مصرفی مشاهده گردیده است، این در حالیست که

سکتورهای خدمات، مالداري و فارمداري و قرضه های مسکونی به افراد از جمله سکتورهای اند که شاهد کاهش بوده اند. قروضی که به سکتور شرکت های کوچک قرضه دهی اختصاص داده شده است، با داشتن افزایش ۴۴۳ میلیون افغانی به ۴.۹۸ میلیارد افغانی می رسد که توسط ۴ بانک فراهم گردیده است، در حالی که مجموع قروض به سکتور شرکت های کوچک و متوسط با کاهش ۵۶ میلیون افغانی به ۲.۳۸ میلیارد افغانی می رسد که این رقم توسط ۵ بانک مهیا گردیده است. متمرکز ساختن قروض تنها بر چند سکتور اقتصاد، بانک ها را حین بروز بحران در آن سکتور ها به خطر اعتباری مواجه ساخته عموم سکتور بانکی را متأثر خواهد ساخت. بانک ها باید خطرات بالقوه مربوط در سکتور های کلیدی را که بلندترین تناسب قرضه های صعب الحصول را دارند، همواره تحت نظارت داشته باشند. در حدود ۶۹.۷۲ درصد قروض در کابل تخصیص گردیده، در حالیکه ولایات هرات و بلخ در رده های دوم و سوم و به همین ترتیب کندهار و بادغیس در جایگاه های چهارم و پنجم قرار دارند. تناسب قروض اجراء شده در سایر ولایات ناچیز می باشد. تخصیص قروض از لحاظ سکتوری، جغرافیایی و نهادی بقدر کافی متنوع نبوده، اما انتظار می رود که اعطای قروض به مرور زمان بهبود یابد. بهتر است که تمام بانک ها جهت تنوع خدمات قرضه دهی در قسمت اعطای قروض سهم فعال داشته و نقش خود را منحیث وساطت گر مالی بخوبی انجام دهند.

جدول ۲.۶: توزیع قروض بر اساس سکتورها از ماه دسمبر ۲۰۱۴ الی سال ۲۰۱۸ میلادی

سکتورها ^۱	قوس، ۱۳۹۳ (دسمبر، ۲۰۱۴)	قوس، ۱۳۹۴ (دسمبر، ۲۰۱۵)	قوس، ۱۳۹۵ (دسمبر، ۲۰۱۶)	قوس، ۱۳۹۶ (دسمبر، ۲۰۱۷)	قوس ۱۳۹۷ (دسمبر، ۲۰۱۸)
قروض ساختمانی و املاک تجاری					
ساخت و ساز و تعمیرات	۱۴.۳۲٪	۹.۴۴٪	۱۱.۱۲٪	۸.۷۰٪	۹.۰۳٪
پروژه های زیربنایی					
برق	۰.۳۵٪	۰.۲۲٪	۰.۳۸٪	۰.۴۰٪	۰.۴۸٪
سرک و خط آهن	۲.۴۱٪	۱.۱۷٪	۰.۶۴٪	۱.۳۲٪	۲.۱۸٪
بندها	۰.۶۱٪	۰.۰۹٪	۰.۰۴٪	۰.۰۰٪	۰.۳۶٪
معادن	۰.۰۸٪	۱.۴۸٪	۰.۵۲٪	۰.۴۸٪	۰.۵۲٪
سایر پروژه های زیربنایی	۱.۸۱٪	۲.۴۴٪	۲.۴۴٪	۳.۴۶٪	۳.۲۸٪
صنعت و تولید					
ساخت و ساز و تولید فلز، چوب، پلاستیک، رابر، چرم و کاغذ	۲.۴۷۷٪	۴.۴۲۳٪	۳.۴۶۹٪	۲.۶۷۱٪	۴.۱۰٪
صنایع دستی و محصولات ماشینی	۴.۱۸۷٪	۴.۲۳۹٪	۳.۷۴۳٪	۳.۱۶۴٪	۳.۶۷٪
سمنت و مواد ساختمانی	۲.۸۶۴٪	۱.۹۶۲٪	۱.۲۷۴٪	۳.۵۲٪	۴.۴۲٪
تجارت					
منسوجات	۲.۵۹٪	۰.۵۲٪	۰.۷۲٪	۱.۵۴٪	۲.۲۱٪
عمده فروشی	۴.۹۳٪	۹.۸۹٪	۴.۳۴٪	۴.۶۷٪	۳.۶۲٪
ماشین آلات	۰.۱۲٪	۰.۲۵٪	۰.۱۳٪	۰.۰۹٪	۰.۴۱٪
نفت و روغن های	۸.۷۴٪	۹.۸۰٪	۱۱.۰۸٪	۱۰.۷۸٪	۱۱.۴۸٪
پرزه جات	۰.۲۴٪	۱.۴۲٪	۰.۲۶٪	۱.۳۹٪	۱.۷۸٪
وسایل برقی	۱.۴۰٪	۱.۵۸٪	۱.۹۱٪	۲.۷۶٪	۳.۲۱٪
سمنت و سایر مواد ساختمانی	۱.۸۷٪	۲.۷۳٪	۲.۳۵٪	۲.۵۷٪	۵.۱۴٪
مواد غذایی	۴.۵۲٪	۸.۲۴٪	۷.۸۰٪	۷.۲۷٪	۶.۴۴٪
تمام اقلام دیگر	۵.۷۲٪	۳.۴۷٪	۴.۱۷٪	۳.۲۸٪	۷.۹۲٪
تجارت پرچون	۳.۹۲٪	۳.۲۸٪	۷.۳۱٪	۸.۱۵٪	۳.۱۳٪
تعلیم و تربیه	۰.۰۰٪	۰.۰۰٪	۰.۰۰٪	۰.۰۰٪	۰.۰۳٪
هوتل و رستوران ها	۱.۲۰٪	۱.۴۶٪	۱.۳۳٪	۲.۰۴٪	۲.۱۶٪
مخابرات/فروشنده گان کرایت کارت ها	۲.۹۲٪	۵.۷۰٪	۵.۹۶٪	۵.۵۲٪	۵.۹۸٪
ترانسپورت زمینی	۴.۸۷٪	۵.۳۱٪	۴.۸۶٪	۱.۸۶٪	۳.۰۸٪
ترانسپورت هوایی	۴.۱۸٪	۲.۶۶٪	۲.۳۵٪	۲.۹۰٪	۱.۲۱٪
صحت و حفظ الصحه	۰.۷۱٪	۱.۱۶٪	۱.۴۲٪	۱.۷۳٪	۱.۷۴٪
مطبوعات، اعلانات و مطبعه	۰.۰۴٪	۰.۰۴٪	۰.۰۵٪	۱.۱۸٪	۱.۲۸٪
تمام خدمات دیگر	۶.۱۹٪	۱۱.۳۶٪	۱۳.۲۲٪	۱۲.۲۶٪	۵.۰۷٪
مالداری و مزارع					
مالداری و مزرعه داری	۰.۰۴۳٪	۰.۰۲۶٪	۰.۰۵۹٪	۰.۲۲۵٪	۰.۳۰٪
قروض مزرعه داری	۲.۶۱٪	۲.۶۷٪	۳.۲۰٪	۳.۹۴٪	۳.۸۶٪
قروض به مستهلکین	۰.۲۶٪	۰.۳۰٪	۰.۶۵٪	۰.۸۶٪	۱.۹۰٪
قروض رهن مسکن به افراد	۷.۱۴٪	۲.۶۸٪	۲.۷۸٪	۰.۷۱٪	۰.۰۰٪
تمام قروض دیگر	۶.۶۸٪	۰.۰۰٪	۰.۴۳٪	۰.۵۷٪	۰.۰۰٪

منبع: آمریت عمومی نظارت مالی، د افغانستان بانک

۱. تحت نظر مسوولین سکتورهای مشخص تجدید نظر و ترتیب گردیده است.

۲.۶ صنف بندی قروض

۱.۲.۶ قروض صعب الحصول

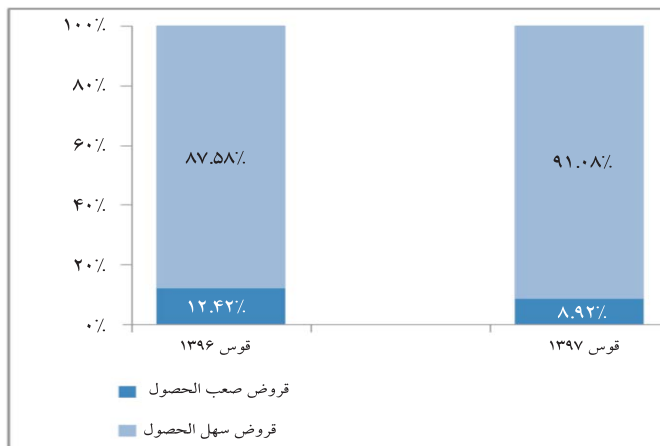
از آنجاکه سطح بلند قروض صعب الحصول برای بانک ها پذیرفتنی نیست، بانک ها به منظور کاهش بیشتر آن باید اقدامات لازم مدیریت خطرات را مد نظر داشته باشند. علاوه بر این، کیفیت مدیریت خطرات در بانک های که دارای عملکرد نامرغوب اعتباری می باشند، ضعیف بوده است. بانک های که دارای کیفیت ضعیف قرضه می باشند، مهم است تا درخواست های قرضه گیرندگان را به دقت ارزیابی کنند، و مطمئن شوند تا درخواست ها با تمام قوانین مربوط، مقررات، نشریه های متحدالمال، پالیسی های داخلی و طرزالعمل ها مطابقت داشته و وضعیت مالی مقروضین خویش را از نزدیک نظارت کنند تا اطمینان حاصل نمایند که گسترش قروض به ثبات نظام مالی تهدیدی را متوجه نمی سازد.

از لحاظ ارزش پولی، در پایان سال ۲۰۱۸ سطح قروض صعب الحصول ۳.۶۹ میلیارد افغانی یا ۸.۹۲ درصد مجموع قروض ناخالص و ۱۲.۱۲ درصد سرمایه مقرراتی نظام بانکی گفته شده که این رقم در مقایسه با ۵.۱۹ میلیارد افغانی یا ۱۲.۴۲ درصد مجموع قروض ناخالص ماه دسمبر سال ۲۰۱۷ میلادی، گزارش شده و نشان دهنده کاهش ۱.۴۹ میلیارد افغانی می باشد که عمدتاً به حذف قروض و به عهده گرفتن قیادت یک بانک خصوصی نسبت داده شده است. از میان ۸.۹۲ درصد قروض صعب الحصول، ۶.۷۶ درصد آن به ۲ بانک تجارتی ربط می گیرد. این بانک ها ۳۷.۳۴ درصد مجموع قروض ناخالص نظام بانکی و ۱۰.۹۱ درصد مجموع سرمایه مقرراتی نظام بانکی را تشکیل می دهند.

از تحلیل سکتوری قروض صعب الحصول چنین بر می آید که بزرگترین بخش پورتفولیوی قروض صعب الحصول از سکتور خدمات (۳۰.۱۸) عمدتاً ترانسپورت زمینی (۱۶.۳۱) درصد

سرچشمه می گیرد، سکتور تجارت در جایگاه دوم قرار گرفته ۲۲.۶۴ درصد سکتور قروض صعب الحصول را تشکیل می دهد که عمدتاً در تجارت پرچون فروشی (۴.۷۲ درصد) به ثبت رسیده است، سکتور ساخت و ساز و بناها که ۲۰.۹۴ درصد قروض صعب الحصول را تشکیل می دهد، در جایگاه سوم قرار دارد. این در حالیست که پروژه های زیربنایی و سکتور تولید و صنعت ۱۴.۹۳ درصد و ۹.۵۴ درصد سکتور قروض صعب الحصول را تشکیل داده است که عمدتاً در بخش سرک و خط ریل (۱۰.۸۳ درصد) و تولید و محصولات فلزی، پلاستیک، رابر، چرم و کاغذ (۷.۷۱ درصد) به ثبت رسیده است.

گراف ۳.۶: کیفیت پورتفولیوی قرضه

منبع: آمریت عمومی نظارت مالی

آمریت عمومی نظارت امور مالی د افغانستان بانک با نهاد های مالی که دارای عملکرد ضعیف قرضه می باشند، یکجا کار کرده و بمنظور تقویت دارایی آنها پلان های را طرح و عملی می نماید. این وضعیت به نظارت مقرراتی و اقدام سریع اصلاحی نیاز دارد که از این طریق می توان مدیریت خطرات اعتباری را تقویت بخشیده و از تأثیرات منفی آن بالای نافعیت و کفایت سرمایه بانک های با کیفیت اعتباری ضعیف، جلوگیری نمود.

۲.۲.۶ قروض معکوساً صنف بندی شده

قروض معکوساً صنف بندی شده (غیر معیاری یا مشکوک، خساره)^۲ در طول سال با داشتن کاهش ۲.۵۱ میلیارد افغانی به ۶.۰۶ میلیارد افغانی می رسد که ۱۴.۶۳ درصد مجموع قروض ناخالص و ۱۹.۸۹ درصد سرمایه مقرراتی را تشکیل می دهد. کاهش مذکور در نتیجه حذف قروض، طبقه بندی مجدد قروض و به عهده گرفتن مدیریت تصفیه یک بانک خصوصی به وجود آمده است. روی این ملحوظ در آوردن قروض معکوساً صنف بندی شده به یک حالت قابل قبول، مستلزم طرح برنامه های نظارتی و اقدامات اصلاحی می باشد. افزون بر آن، در عرصه تقویت اداره خوب بانک های دارای کیفیت پائین قرضه باید توجه بیشتر صورت گیرد و در پی آن به مؤثریت اداره افزوده و تفتیش داخلی بیشتر تقویت یافته خطرات اصلی و غیرسیستماتیک به صورت مناسب مدیریت شود. مدیریت بانک ها حسب مقررات احتیاطی، به منظور رسیدگی به مشکلات و نقاط ضعف که باعث عملکرد اعتباری ضعیف شده اند، اقدامات لازم را روی دست گیرند. اگرچه امکان دارد خطر سیستماتیک و رکود اقتصادی باعث تضعیف و کاهش کیفیت دارایی مهم بانک بخصوص قروض گردیده باشد، اما اداره بانک ها باید میکانیزم های را در اختیار داشته باشند تا همچو خطرات را پیش بینی و از اثرات ناگوار این خطرات بالقوه جلوگیری نموده، طبق مقررات احتیاطی تدابیر پیشگیرانه را اتخاذ نمایند.

۲.۲.۳ قروض در کتگوری تحت نظر

قروض در کتگوری "تحت نظر"^۳ به ۴.۶۷ میلیارد افغانی می رسد که ۱۱.۲۹ درصد تمام قروض ناخالص را تشکیل میدهد و از ماه دسمبر سال ۲۰۱۷ بدینسو کاهش ۲.۸۵

درصدی را به ثبت رسانیده است. دلیل این کاهش اساساً به ۵ بانک در نظام بانکی نسبت داده شده است. برای آنکه از ازدیاد قروض معکوساً صنف بندی شده (غیر معیاری، مشکوک) و خسارات محتمل آینده جلوگیری شود، این کتگوری قروض باید بطور دقیق تحت نظارت باشد.

۲.۲.۴ قروض در کتگوری خساره

قروض در کتگوری خساره از قرار ختم ماه دسمبر سال ۲۰۱۸ میلادی به ۷۱۱ میلیون افغانی می رسد که ۱.۷۲ درصد تمام قروض ناخالص را تشکیل داده است، کاهش مذکور به ۲ بانک نسبت داده شده است.

۲.۲.۵ طلبات بین البانکی

طلبات ناخالص بین البانکی در میان سایر کتگوری های دارایی دومین سهم را بخود اختصاص داده که در حال حاضر به ۹۴.۶۴ میلیارد افغانی یا ۲۹.۸۵ درصد مجموع قروض ناخالص را تشکیل میدهند. طلبات ناخالص بین البانکی از ماه دسمبر سال ۲۰۱۷ میلادی بدینسو افزایش ۲۶.۱۵ میلیارد افغانی یا ۳۸.۱۸ درصدی را به ثبت رسانیده است. این افزایش بیشتر به ۹ بانک نسبت داده شده و نشان می دهد که نظام بانکی قسمتی از وجوه مالی دریافت شده خود را به عنوان امانات به نهاد های مالی دیگر انتقال داده است. بعداً، از طریق بهبود وضعیت امنیتی و اقتصادی کشور، سکتور بانکی میتواند دارایی های را که فایده بیشتر دارند، جایگزین این دارایی ها کنند. بانک ها نباید تنها خطرات مربوط بانک های انفرادی را بگونه مناسب مد نظر گیرند، بلکه خطرات که متوجه کشور یا کشورهای که در آن وجوه خویش را سرمایه گذاری نموده اند، نیز مورد ارزیابی قرار دهند. برای وضاحت بیشتر به گراف ۴.۶ مراجعه نمائید.

۲. دارایی که مطابق مقررہ تخصیص دارایی ها مبلغ اصلی یا تکتانه آن ۶۱ الی ۱۲۰ روز تصفیه نشده باشد (تحت المعیار)، دارایی های که قرضه آن پرداخت نشده و پیش پرداخت های که مبلغ اصلی و یا تکتانه آن واجب الادا، اما برای ۱۲۱ الی ۴۸۰ روز تصفیه گردیده (مشکوک)، دارایی که مبلغ اصلی و یا تکتانه آن الی ۴۸۱ روز یا بیشتر از آن تصفیه نشده (ضرر).

۳. دارایی که مبلغ اصلی و یا تکتانه آن مطابق مقررہ تخصیص دارایی ها در مدت ۳۱ الی ۶۰ روز تصفیه نشده.

۴. دارایی های که مطابق مکتوب حسابداری شماره ۰۳/۹۲ مورخ ۱۳۹۲/۰۹/۱۶ مبلغ اصلی و یا تکتانه آن واجب الادا بوده، اما الی ۵۴۰ روز و یا بیشتر از آن تصفیه نشده.

گراف ۴.۶: سهم طلبات بین‌البنکی میان گروه‌های بانکها

منبع: آمریت عمومی نظارت مالی

۶.۲.۶ سرمایه‌گذاری‌ها

پورتفولیوی خالص سرمایه‌گذاری نظام بانکی شامل اوراق قرضه، اوراق سرمایوی دولتی و سرمایه‌گذاری در شرکت‌های وابسته می‌شود که از ماه دسمبر سال ۲۰۱۸ بدینسو شاهد افزایش ۸.۴۰ درصدی یا ۱.۹۴ میلیارد افغانی بوده است که ارزش آن به ۲۵.۱۱ میلیارد افغانی رسیده و ۷.۹۳ درصد مجموع دارایی را تشکیل میدهد، این افزایش به ۳ بانک نسبت داده شده است. شایان ذکر است که بخش اعظم این سرمایه‌گذاری‌ها خارج از افغانستان صورت گرفته است. پورتفولیوی سرمایه‌گذاری به دو بانک دولتی، پنج بانک تجارتي و سه نمایندگی بانک‌های خارجی تعلق می‌گیرد.

۷.۲.۶ پول نقد در خزانه و طلبات بالای د افغانستان بانک

پول نقد در خزانه و طلبات بالای د افغانستان بانک بزرگترین کتگوری دارایی نظام بانکی بوده که ۴۲.۷۳ درصد مجموع دارایی‌ها را تشکیل داده است و از ماه دسمبر سال ۲۰۱۷، نشان دهنده کاهش ۲۹.۵۷ میلیارد افغانی

در هر دو بخش اصل مبلغ و فیصدی مجموع دارایی‌ها می‌باشد که در ختم ماه دسمبر سال ۲۰۱۸ ارزش آن به ۱۳۵.۳۷ میلیارد افغانی می‌رسد. این کاهش در پول نقد در خزانه، حسابات امانات شبانه، حسابات ممثل نزد د افغانستان بانک، و اوراق سرمایوی د افغانستان بانک مشاهده شده است. سکتور بانکی کاملاً مطابق با مقررۀ ذخایر اجباری عمل نموده و وجوه مالی را محتاطانه و با دقت به سایر انواع دارایی‌ها صنف بندی می‌کند.

۳.۶ بدهی‌ها

مجموع بدهی‌های سکتور بانکی به ۲.۱۸ میلیارد افغانی یا ۰.۷۸ درصد افزایش یافته که در مقایسه با ۲۸۰.۱۸ میلیارد افغانی ماه دسمبر سال ۲۰۱۷ میلادی، به ۲۸۲.۳۷ میلیارد افغانی رسیده است. تمامی اجزای مجموع بدهی‌ها بجز امانات طی دورۀ تحت بررسی کاهش یافته اند. بیشتر بدهی‌های سکتور بانکی را امانات تشکیل داده است (۹۶.۹۶ درصد) که "سایر بدهی‌ها" در جایگاه دوم و قرضه گیری در جایگاه سوم قرار دارند. (برای وضاحت بیشتر به جدول ۶ مراجعه شود)

گراف ۵.۶: سهم بدهی‌ها میان گروه‌های بانک‌ها

منبع: آمریت عمومی نظارت مالی

۵. سرمایه‌گذاری‌ها متشکل از سرمایه‌گذاری در اوراق قرضه، اوراق بهادار، شرکت‌های وابسته و شرکت‌های فرعی می‌باشد.

۱.۳.۶ امانات

امانات که منبع اساسی تمویل سکتور بانکی بوده و متشکل از امانات مشتریان و بین‌البانکی می‌باشد، در ماه دسمبر سال ۲۰۱۸ به ۲۷۳.۷۸ میلیارد افغانی می‌رسد که در مقایسه با ماه دسمبر سال ۲۰۱۷ میلادی افزایش ۳.۴۸ میلیارد افغانی یا ۱.۲۸ درصدی را نشان می‌دهد. مجموع سپرده‌های بانکی را سپرده‌های بین‌البانکی با ۵.۱۰ میلیارد افغانی و سپرده‌های مشتریان با ۲۶۸.۶۸ میلیارد افغانی تشکیل می‌دهد. این افزایش امانات به امانات مشتری نسبت داده شده که عمدتاً در امانات جاری و میعادى به وجود آمده است. این در حالیست که امانات بین‌البانکی شاهد کاهش بوده‌اند. تحلیل اسعاری امانات نظام بانکی نشان می‌دهد که سپرده‌های این سکتور به افغانی به اندازه ۱۰.۶۴ درصد کاهش یافته و ۲۹.۳۹ درصد مجموع سپرده‌ها را تشکیل داده است. این در حالیست که امانات دالری به اندازه ۹.۰۰ درصد افزایش یافته و ۶۴.۰۴ درصد مجموع امانات نظام بانکی کشور را تشکیل می‌دهد.

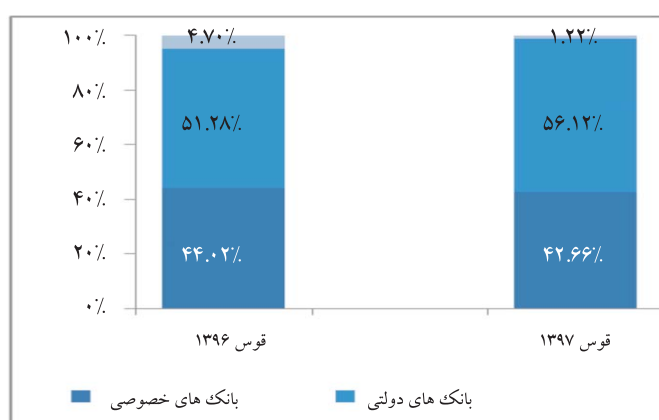
بانک‌های خصوصی ۱۸۸.۵۲ میلیارد افغانی را در حساب امانات جذب نموده که به اندازه ۸.۷۷ درصد افزایش یافته و ۶۸.۸۶ درصد مجموع امانات نظام بانکی را تشکیل می‌دهد.

سهم بانک‌های دولتی در مجموع امانات نظام بانکی به ۷۰.۶۵ میلیارد افغانی می‌رسد. این رقم از ماه دسمبر سال ۲۰۱۷ بدینسو به اندازه ۶.۴۷ درصد کاهش یافته و ۲۵.۸۱ درصد مجموع سپرده‌های نظام بانکی را تشکیل می‌دهد.

سهم نمایندگی‌های بانک‌های خارجی به ۱۴.۶۱ میلیارد افغانی می‌رسد که به اندازه ۳۱.۸۵ درصد کاهش یافته و ۵.۳۴ درصد مجموع سپرده‌های نظام بانکی را تشکیل داده است.

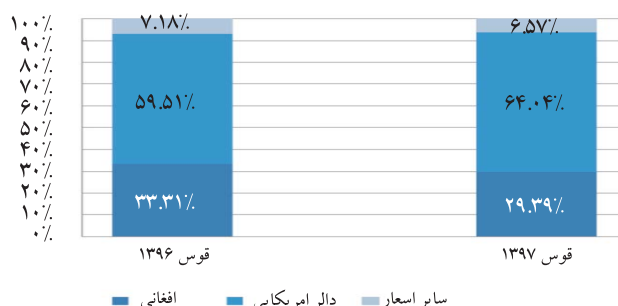
از لحاظ انواع سپرده‌ها، امانات جاری ۷۷.۴۱ درصد مجموع سپرده‌ها را تشکیل داده که به اندازه ۱.۵۶ درصد افزایش یافته، امانات پس‌انداز ۷.۴۲ درصد مجموع سپرده‌ها با افزایش ۱۰.۸۴ درصدی در جایگاه دوم قرار داشته، این در حالیست که امانات پس‌انداز از ماه دسمبر سال ۲۰۱۷ میلادی ۱۹.۱۵ درصد مجموع سپرده‌ها را تشکیل داده است که به اندازه ۳.۰۲ درصد کاهش یافته است.

گراف ۶.۶: امانات افغانی

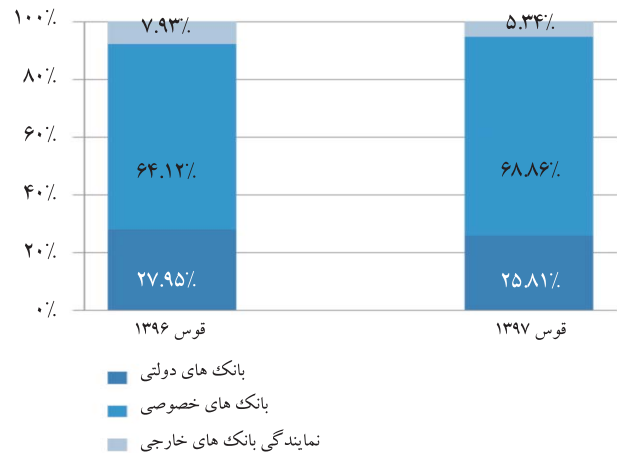
منبع: آمریت نظارت مالی، د افغانستان بانک

گراف ۷.۶: ترکیب اسعاری امانات

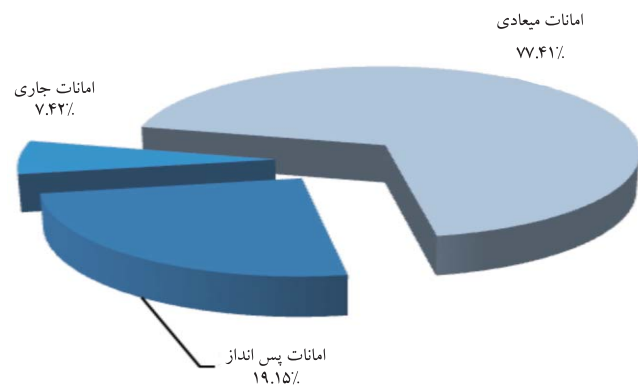
منبع: آمریت نظارت مالی، د افغانستان بانک

گراف ۸.۶: امانات میان گروه‌های بانکی

منبع: آمریت نظارت مالی، د افغانستان بانک

گراف ۹.۶: تفکیک امانات

منبع: آمریت نظارت مالی، د افغانستان بانک

برآورده سازد، تعریف نمود. تمام بانک‌ها مکلف اند تا جهت جلوگیری از هر گونه مشکل نقدینگی سطح مناسب سیالیت یا نقدینگی را حفظ نمایند. بنابراین، بانک‌ها مکلف به داشتن کمیته دارایی و بدهی (ALCO) می باشند که یکی از وظایف این کمیته، مطابق به پالیسی های بانک متشکل از مدیریت نقدینگی بانک ذریعۀ تحلیل خلاها، سناریو، جریان نقدینگی، ارزیابی حساسیت و غیره امور می باشد.

• نسبت نقدینگی (به پیمانۀ وسیع)

بانک‌ها باید سطح نسبت نقدینگی خود را حفظ نمایند که این نسبت نباید کمتر از ۱۵ درصد باشد. این امر زمینه دستیابی را در صورت عدم کفایت نقدینگی مطلوب فراهم می‌سازد.

نظام بانکی کشور در جریان این مدت بصورت کلّ مازاد نقدینگی داشته که ۷۲.۶۱ درصد مجموع دارایی های این نظام را دارایی سیال تشکیل می دهد. نسبت نقدینگی (به پیمانۀ وسیع) همه نظام بانکی بصورت میانگین به ۷۶.۵۷ درصد می رسد. تمام بانک‌ها از حد تعیین شده برای نقدینگی در سطح بالا قرار داشته اند. برای وضاحت به جدول ۶.۵ مراجعه نمایید.

۵.۶ سرمایه

نظام بانکی کشور از سرمایه کافی برخوردار است. سرمایه نظام بانکی به ۳۴.۳۹ میلیارد افغانی می رسد که طی سال اخیر کاهش ۴.۳۲ درصدی یا ۱.۵۵ میلیارد افغانی را تجربه نموده است. کاهش در مجموع سرمایه مالی به پرداخت سهام به یک بانک خصوصی نسبت داده شده است.

بطور مجموعی، نسبت کفایت سرمایه نظام بانکی ۲۶.۶۹ درصد گزارش شده است. برای معلومات بیشتر به جدول ۵.۶ مراجعه شود.

۲.۳.۶ روند قرضه گیری

سهم قرضه در مجموع ساختار تمویلی نظام بانکی با داشتن ۱۷.۸۵ درصد کاهش در پایان ماه دسمبر سال ۲۰۱۸ میلادی به ۳.۰۶ میلیارد افغانی می رسد که ۱.۰۹ درصد مجموع بدهی ها را تشکیل می دهد. وضعیت فعلی قرضه گیری به ۳ بانک ربط می گیرد.

۴.۶ نقدینگی

خطر نقدینگی را می توان به عنوان خطر نداشتن دارایی سیال کافی که تقاضای قرضه گیرنده و سپرده گذاران را

تحلیل و تجزیه سرمایه نظام بانکی نشان می دهد که سرمایه مالی عموم بانک ها بیشتر از سطح سرمایه مقرراتی بوده است، این در حالیست که نسبت کفایت سرمایه تمام بانک ها به استثنای یک بانک خصوصی بالاتر از حداقل تعیین شده (۱۲) درصد خطر عیار شده دارایی ها) قرار داشته است. باید یادآور شد که معیار بازل برای سرمایه بر اساس خطر ۸ درصد می باشد.

۶.۶ فایده نظام بانکی

سکتور بانکی در ختم ماه دسمبر سال ۲۰۱۸ میلادی فایده خالص ۲.۴۳ میلیارد را کسب نموده است، این در حالیست که در ماه دسمبر سال ۲۰۱۷ میلادی ۱.۷۷ میلیارد افغانی فایده خالص داشته است. رشد در نافعیت سکتور بانکی طوری که طی جدول شماره ۵.۶ نفع و ضرر نشان داده شده است، عمدتاً به افزایش عواید غیر تکتانه و سایر عوامل سازنده به شمول کاهش در مصارف غیرتکتانه، مصارف مالیاتی و قرضه دهی نسبت داده شده است. این در حالیست که در طول سال مصارف معاشات افزایش یافته و عواید تکتانه خالص کاهش یافته است. برای معلومات بیشتر به جدول ۵.۶ مراجعه شود.

بازده دارایی ها نشان میدهد که یک بانک در نتیجه مدیریت خوب از هر دارایی خویش چه اندازه فایده را بدست آورده است. بازده دارایی ها سالانه ۰.۸۰ درصد گزارش شده است، در حالیکه بازده سرمایه که بازده سرمایه

جدول ۳.۶: مهمترین شاخص های استحکام مالی نظام بانکی

نسبت %					
(دسمبر، ۲۰۱۴)	(دسمبر، ۲۰۱۵)	(دسمبر، ۲۰۱۶)	(دسمبر، ۲۰۱۷)	(دسمبر، ۲۰۱۸)*	
۲۶.۶۶	۱۹.۹۴	۲۷.۶۸	۲۹.۸۱	۲۵.۶۹	مجموع نسبت کفایت سرمایه
۲۶.۰۹	۱۹.۶۶	۲۲.۹۳	۲۸.۱۷	۲۴.۴۰	نسبت اصلی کفایت سرمایه
۸.۰۹	۱۲.۳۴	۱۲.۶۷	۱۲.۴۲	۸.۹۲	نسبت قروض صعب الحصول بر مجموع قروض ناخالص
۰.۹۰	۰.۲۰	۰.۱۱	۰.۶۴	۰.۸۰	بازده دارایی ها
۷.۳۵	۱.۶۹	۱.۰۸	۳.۳۸	۶.۸۳	بازده سهام
۷۳.۶	۶۸.۲۲	۶۷.۷۴	۶۵.۹۲	۷۶.۵۷	نسبت نقدینگی (حد اوسط بگونه وسیع)
۷۳.۲۸	۷۵.۰۵	۷۱.۹۸	۷۳.۹۵	۷۲.۶۱	نسبت سیالیت دارایی ها بر مجموع دارایی ها
					تجدید نظر شده

منبع: آمریت عمومی نظارت مالی، د افغانستان بانک

گذاری سهم داران در بانک ها را سنجش می کند، در ختم ماه دسمبر سال ۲۰۱۸ میلادی سالانه ۶.۸۳ درصد به ثبت رسیده است.

در پایان ماه دسمبر سال ۲۰۱۸ میلادی، نرخ بازده دارایی های بانک های دولتی ۱.۲ درصد، بانک های خصوصی ۰.۴۶ درصد و نمایندگی های بانک های خارجی ۲.۱۸ درصد به ثبت رسیده است.

بطور مجموعی، ۲ بانک در جریان سال به اندازه ۴۹ میلیون افغانی ضرر خالص نموده، در حالی که در ماه دسمبر سال ۲۰۱۷ میلادی ۲ بانک به ارزش ۷۹۰ میلیارد افغانی ضرر را متقبل شده بودند. بر اساس عواید اصلی، ۹ بانک خساره نموده، در حالیکه در ماه دسمبر سال ۲۰۱۷ میلادی ۴ بانک ضرر را متقبل شده بودند.

تحلیل های گروپی نشان می دهد که بانک های دولتی، بانک های خصوصی و نمایندگی های بانک های خارجی در زمان تحت بررسی از نافعیت برخوردار بوده اند. برای توضیحات بیشتر به جدول ۱۰.۶ مراجعه نمایید.

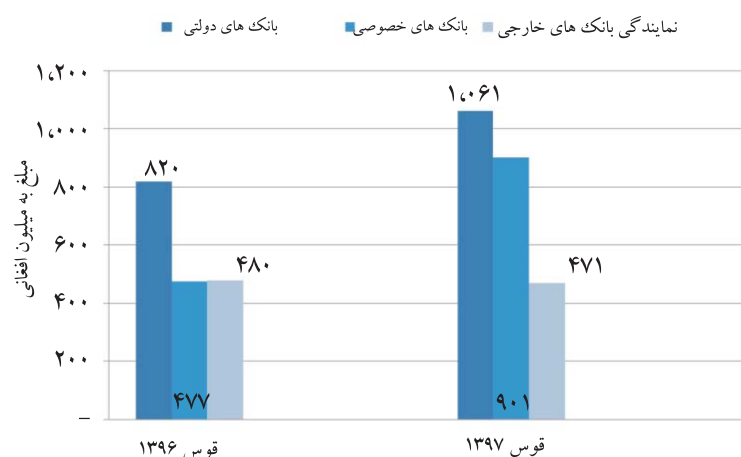
در ختم ماه دسمبر سال ۲۰۱۸، بیشترین سهم نافعیت در نظام بانکی را بانک های دولتی با ارزش ۱.۰۶ میلیارد افغانی و بانک های خصوصی با سهم ۹۰۱ میلیون افغانی تشکیل داده اند، و نمایندگی های بانک های خارجی طی این دوره ۴۷۱ میلیون افغانی فایده خالص نموده اند.

جدول ۴.۶: جدول نفع و ضرر

اقدام	دسمبر سال ۲۰۱۸ (قوس-۱۳۹۷)	مارچ - ۲۰۱۹ (حوت-۱۳۹۷)	فیصدي تغييرات
عواید تکتانه	۸,۹۶۴	۷,۴۹۸	-۱۶.۳۵
مصارف تکتانه	۱,۷۴۳	۱,۱۳۷	-۳۴.۷۶
عواید خالص تکتانه	۷,۲۲۱	۶,۳۶۲	-۱۱.۸۹
عواید غیر تکتانه ای	۷,۶۴۷	۸,۳۶۸	۹.۴۲
مصارف غیر تکتانه ای	۶,۳۶۰	۶,۰۳۰	-۵.۱۸
هزینه معاشات	۴,۱۶۷	۴,۳۷۴	۴.۹۶
توزیع کریدت	۱,۴۸۸	۹۸۳	-۳۳.۹۳
نفع/ضرر قبل از مالیه	۲,۸۵۳	۳,۳۴۳	۱۷.۱۷
فایده/ضرر بعد از مالیه	۱,۷۷۶	۲,۴۳۳	۳۶.۹۹

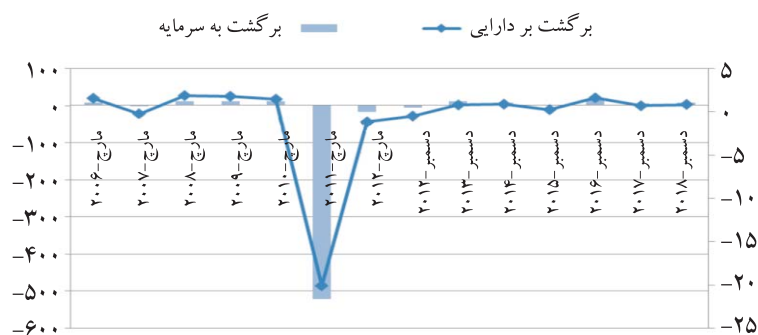
منبع: آمریت عمومی نظارت مالی، د افغانستان بانک

گراف ۱۰.۶: نافعیت سکتور بانکی

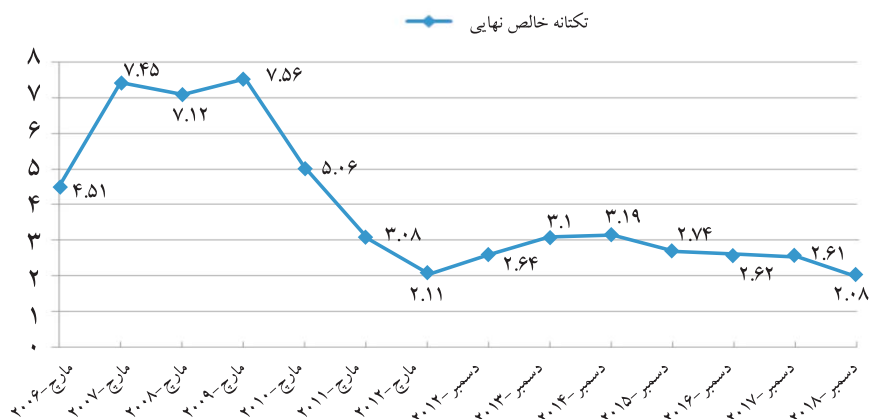
منبع: آمریت عمومی نظارت مالی، د افغانستان بانک

گراف ۱۱.۶: برگشت بر سرمایه و برگشت بر دارایی نظام بانکی

منبع: آمریت عمومی نظارت مالی، د افغانستان بانک

۱۲.۶ گراف: سطح تکتانه خالص نهایی

منبع: آمریت عمومی نظارت مالی، د افغانستان بانک

۷.۶ خطر مبادله اسعار

سطح عمومی وضعیت آزاد خطرات مبادله ارز که توسط بانک‌ها بگونه وسیع مورد استفاده قرار می‌گیرد، در محدوده که د افغانستان بانک برای آنها تعیین نموده، قرار دارد. در کل تمام بانک‌ها در محدوده که برای سطح عمومی وضعیت آزاد مبادله ارز تعیین شده، قرار دارند. این در حالیست که سه بانک از محدوده وضعیت آزاد مبادله اسعار و همچنین اسعار انفرادی (وضعیت طویل مدت دالر امریکایی) تخطی نموده اند.

بانک‌های مذکور مکلف اند که سطح وضعیت مبادله ارزی خویش را با سطح تعیین شده مطابقت دهند، در غیر آن کاهش ارزش دالر امریکایی می‌تواند این بانک‌ها را با خسارات بیشتر مواجه سازد. تأثیر تغییرات نرخ مبادله بالای سرمایه مقرراتی نظام بانکی نشان می‌دهد که ۲۰ درصد افزایش نرخ مبادله باعث افزایش سرمایه مقرراتی نظام بانکی به اندازه ۱۸۹ میلیارد افغانی و برعکس آن خواهد شد. به همین ترتیب افزایش ۴ درصدی نرخ مبادله اسعار برابر به افزایش ۳۸۰ میلیون افغانی و برعکس آن خواهد شد.

۸.۶ خطر نرخ تکتانه

نظام بانکی کشور بصورت کلی در وضعیت حساس نرخ تکتانه قرار دارد. با این حال، محاسبات انجام یافته بالای جدول حساسیت نرخ تکتانه بانک‌ها نشان می‌دهد که عواید تکتانه خالص نظام بانکی در صورت افزایش نرخ تکتانه بازار به اندازه ۰.۰۳ درصدی (روند صعودی نرخ تکتانه) طی ۱۲ ماه آینده به ارزش ۱.۲۴ میلیون افغانی افزایش خواهد یافت. برعکس، اگر نرخ تکتانه به اندازه ۰.۰۳ درصد (روند نزولی نرخ تکتانه) کاهش یابد، عواید تکتانه به ارزش ۱.۲۴ میلیون افغانی کاهش خواهد یافت. برای ۵ بانک، در صورتیکه نرخ تکتانه به اندازه ۰.۰۳ درصد افزایش یابد، در نتیجه، عواید تکتانه خالص در ۱۲ ماه آینده کاهش خواهد یافت. دلیل عمده فشار بالای میزان حساسیت دارایی‌های بانک‌ها و فور نسبت تکتانه دارایی‌ها در برابر نسبت تکتانه بدهی‌ها عنوان شده است. هرچند این وضعیت میزان تکتانه خالص و نافعیت را در تمام بانک‌ها بالا می‌برد، اما بانک‌ها را در معرض خطر کاهش نرخ بازار قرار می‌دهد.

آمریت عمومی دفتر ریاست
info@dab.gov.af
تېلېفون: +۹۳ ۲۰ ۲۱۰۴۱۴۶